

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია
THE FEDERATION OF AUDITORS ACCOUNTANTS AND FINANCIAL MANAGERS

სერტიფიცირებული ბუღალტრის

ს ა ს ე რ ტ ი ფ ი კ ა ც ი ო პ რ ო გ რ ა მ ა

დამტკიცებულია აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაციის
გამგეობათა სხდომის მიერ

(ოქმი №5 15.12.2022)

შინაარსი

სასერტიფიკაციო პროგრამა -----	3
სასერტიფიკაციო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში -----	13
სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 1, სწავლის ფორმები და მეთოდები -----	25
სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 2, სასწავლო კურსების სილაბუსები -----	31
სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 3, სასწავლო კურსის მარეგულირებელი წესი -----	75
სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 4, პროგრამის სტრუქტურა -----	11
სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 5, სასწავლო შედეგების რუკა -----	12
სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 6, ინფორმაცია პროგრამის ავტორების და ლექტორების შესახებ -----	93
სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 7, პროგრამის დამტკიცების აქტი -----	118
ინფორმაცია სასერტიფიკაციო პროგრამის შესაბამისი ძირითადი და დამხმარე ლიტერატურის შესახებ -----	121

სასერტიფიკაციო პროგრამა

პროგრამის სახელწოდება	სასერტიფიკაციო პროგრამა / Certification program შემუშავებულია სფეროს მარეგულირებელი საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის (ბსფ) განათლების სტანდარტების მოთხოვნების გათვალისწინებით.
მისანიჭებელი სტატუსი	სერტიფიცირებული ბუღალტერი / Certified accountant
პროგრამის მოცულობა კრედიტებით	24 (ECTS) კრედიტი 700 საათი
სწავლების ენა	ქართული
პროგრამის ავტორი/ავტორები ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები	პაპასქუა იური - ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, პროფესორი, აზგმფ აღმასრულებელი დირექტორი; ჯალაღონია დავით - ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, პროფესორი, აზგმფ განათლების კომიტეტის წევრი; ჯანგულაშვილი ლევანი - ეკონომიკის დოქტორი, პროფესორი, აზგმფ განათლების კომიტეტის თავმჯდომარე;
პროფესიულ სერტიფიცირებაზე დაშვების წინაპირობები	ბაკალავრის ან მათთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი; საქართველოში ან უცხოეთში ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლება; ან პროფესიული განათლების V საფეხურის კვალიფიკაცია; პროფესიული სერტიფიცირების მიზნებისათვის პირს გამოცდებზე დასაშვებად ჩაბარებული უნდა ჰქონდეს გამოცდა პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტით განსაზღვრულ ყველა საგანში სულ მცირე საშუალო დონეზე (გარდა ეკონომიკისა, რომელშიც კანდიდატის კომპეტენცია შეიძლება დადასტურდეს საბაზო დონეზე). პროგრამაში მონაწილეობის მსურველმა განცხადებით უნდა მიმართოს და რეგისტრაცია უნდა გაიაროს აზგმფ-ში. რეგისტრირებული პირი, სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მოპოვებამდე იწოდება კანდიდატად.

პროგრამის მიზანი	პროგრამის მიზანია: სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებლისთვის შედეგზე ორიენტირებული, თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული, ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის (ბსფ) განათლების სტანდარტით მოთხოვნილი პროფესიული კომპეტენციის შესაბამისი უნარების გამომუშავებისა და გამოვლენის უზრუნველყოფა.
სასერტიფიკაციო პროგრამის სასწავლო კურსები	სასერტიფიკაციო პროგრამა მოიცავს 5 (ხუთ) სასწავლო კურსს საგნებში: ა) „ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება“ – ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება, ფასს სტანდარტების შესაბამისად, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე; ბ) „აუდიტი“ – აუდიტი, მარწმუნებელი მომსახურება და პროფესიული უნარები, პროფესიული სპეკტიციზმი და პროფესიული განსჯა, ეთიკური პრინციპები, საზოგადოებრივი ინტერესების დაცვის მიმართ ვალდებულება, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე; გ) „ბიზნესის მართვა და რისკი“ – კორპორაციული მართვა, რისკის მართვა და შიდა კონტროლი, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე; დ) „ბიზნეს სამართალი“ – ბიზნესის მარეგულირებელი კანონმდებლობა, კვალიფიკაციის საშუალო დონეზე“; ე) „საგადასახადო დაბეგვრა“ - საგადასახადო კანონმდებლობა, კვალიფიკაციის საშუალო დონეზე“;
სწავლება-სწავლის მეთოდები	სასერტიფიკაციო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების განსახორციელებლად გამოიყენება ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა, დამოუკიდებელი მუშაობა, კონსულტაცია. სწავლის პროცესში, კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება სწავლის შემდეგი მეთოდები, რომელიც მოცემულია სასწავლო კურსის პროგრამებში (სილაბუსებში): დისკუსია/დებატები, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), შემთხვევების შესწავლა (Case study), გონებრივი იერიში (Brain storming), დემონსტრირების, ინდუქციის, დედუქციის, ანალიზის, სინთეზის, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდები, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, ელექტრონული სწავლება (E-learning). სწავლის ფორმები და მეთოდები აღწერილია და წარმოდგენილია დანართში № 1
პროგრამის/მისაღწევი სწავლის შედეგები	ცოდნა და გაცნობიერების, პრაქტიკაში გამოყენების, კრიტიკული ანალიზის, შეფასების, დასკვნის, კომუნიკაციის, სწავლის უნარების ათვისება და ფლობა, რომლის მიღწევაც სავალდებულოა კანდიდატისთვის/სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებლისთვის.

სასწავლო კურსების მიხედვით ა) „ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება“ (უმალლესი დონე)	1. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპების გამოყენება სამეურნეო ოპერაციებთან და სხვა მოვლენებთან; 2. ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ების) სამეურნეო ოპერაციებთან და სხვა მოვლენებთან; 3. ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობის შეფასება; 4. ფინანსური ანგარიშგების, მათ შორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ების შესაბამისად; 5. ფინანსური ანგარიშგებისა და შესაბამის განმარტებით შენიშვნებში მოცემული ინფორმაციის ინტერპრეტაცია; 6. არაფინანსური მონაცემების შემცველი ანგარიშების ინტერპრეტაცია.
ბ) „აუდიტი“ (უმალლესი დონე)	1. ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩატარების მიზნებისა და ეტაპების აღწერა; 2. აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების, შესაფერისი კანონებისა და სხვა ნორმატიული აქტების გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში; 3. ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკების შეფასება და აუდიტის სტრატეგიაზე მისი გავლენის განხილვა; 4. აუდიტორულ გარიგებებში გამოსაყენებელი რაოდენობრივი მეთოდების პრაქტიკული გამოყენება; 5. მარწმუნებელი გარიგებების ელემენტებისა და მარწმუნებელი გარიგებების სტანდარტების ძირითადი ელემენტების ახსნა.
გ) „ბიზნესის მართვა“ (უმალლესი დონე)	1. ეფექტიანი კორპორაციული მართვის პრინციპების ახსნა, მათ შორის, მესაკუთრეთა, ინვესტორებისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების უფლებებისა და პასუხისმგებლობების ახსნა. ასევე კორპორაციულ მართვაში, ინფორმაციის გამჟღავნებისა და გამჭვირვალობის მოთხოვნებში დაინტერესებულ მხარეთა როლის ახსნა; 2. ორგანიზაციის მართვის სტრუქტურის ელემენტების ანალიზი; 3. ორგანიზაციის რისკებისა და შესაძლებლობების ანალიზი რისკის მართვის კონცეფციის ფარგლებში; 4. ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შიდა კონტროლის ანალიზი.

დ) „ბიზნეს სამართალი“ (საშუალო დონე)	1. სხვადასხვა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის სამეურნეო სუბიექტების საქმიანობის მარეგულირებელი და სხვა საკანონმდებლო აქტების ახსნა. 2. სერტიფიცირებული ბუღალტრის საქმიანობის გარემოსთან დაკავშირებული კანონებისა და სხვა ნორმატიული აქტების ახსნა.
ე) „საგადასახადო სამართალი“ (საშუალო დონე)	1. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობასთან შესაბამისობა და დეკლარირების მოთხოვნები. 2. პირდაპირი და არაპირდაპირი გადასახადების გამოთვლა ფიზიკური პირებისა და სამეურნეო სუბიექტებისათვის. 3. მარტივ საერთაშორისო ოპერაციებთან დაკავშირებული საგადასახადო საკითხების ანალიზი. 4. გადასახადების დაგეგმვას, კანონიერი გზებით გადასახადების შემცირებასა და გადასახადების უკანონო მეთოდებით დამალვას ან შემცირებას შორის განსხვავების ახსნა.
სასწავლო კურსების შინაარსი	იხ. დანართი №2
შეფასების სისტემა	კურსის დამთავრების შემდეგ კანდიდატები აბარებენ გამოცდას, რაც სასერტიფიკაციო პროცესის აუცილებელია ეტაპია. საგამოცდო პროცესს ახორციელებს ბაფ-ის საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც საგამოცდოდ კურსდამთავრებული იგზავნება მიმართვის საფუძველზე. შეფასება ხდება წერილობითი გამოცდის ჩატარებით. საგამოცდო ბილეთებს ამზადებს საგამოცდო ცენტრი. წერითი, გამოცდისთვის განკუთვნილია 4 საათი. შეფასება წარმოებს 100 ქულიანი სისტემით. გამოცდა ჩაბარებულად ჩაითვლება კანდიდატის მიერ 50 ქულის ან მეტის მიღების შემთხვევაში. შეფასების სისტემა უშვებს: ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას: (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა; (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა; (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა; (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა; (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 50-60 ქულა. ბ) ერთი სახის უარყოფით შეფასებას: (FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 0 - 49 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ კანდიდატის მიერ

	ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი. სილაბუსებში აღწერილია კონკრეტული შეფასების ფორმები და მეთოდები, სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე. კანდიდატის მიერ გამომუშავებული უნარ-ჩვევები დასტურდება აღრიცხვა-ანგარიშებისა და აუდიტის სფეროში 3-წლიანი პრაქტიკული გამოცდილების დაგროვებით. დანარჩენი რეგულაციები მოცემულია სასწავლო პროცესის მარეგულირებელ წესში (იხ. დანართი №3)
საგამოცდო პროცესი	სასერტიფიკაციო პროგრამა/საგამოცდო პროცესი მოიცავს 5 (ხუთ) სასერტიფიკაციო გამოცდას, მათ შორის: ა) „ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება“ – ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება, ფასს სტანდარტების შესაბამისად, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე; ბ) „აუდიტი“ – აუდიტი, მარწმუნებელი მომსახურება და პროფესიული უნარები, პროფესიული სკეპტიციზმი და პროფესიული განსჯა, ეთიკური პრინციპები, საზოგადოებრივი ინტერესების დაცვის მიმართ ვალდებულება, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე; გ) „ბიზნესის მართვა“ – კორპორაციული მართვა, რისკის მართვა და შიდა კონტროლი, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე; დ) „ბიზნეს სამართალი“ – ბიზნესის მარეგულირებელი კანონმდებლობა, კვალიფიკაციის საშუალო დონეზე; ე) „საგადასახადო სამართალი“ – საგადასახადო კანონმდებლობა, კვალიფიკაციის საშუალო დონეზე; საგამოცდო პროცესი ხორციელდება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ აღიარებული სპეციალიზებული გამოცდების განმახორციელებელი ორგანოს მიერ. ასეთად მოიაზრება საქართველოს პროფესიონალ ბუღალტერთა და აუდიტორთა ფედერაციის გამოცდების განმახორციელებელი ორგანო (მხარეთა შორის თანამშრომლობის თაობაზე 2018 წლის 18 სექტემბრის შეთანხმების შესაბამისად).

გამოცდისგან განთავისუფლება	დასაშვებია კანდიდატის პროფესიული სერტიფიცირებისთვის აუცილებელი სასწავლო კურსების ცალკეული გამოცდისაგან გათავისუფლება. კანდიდატის გამოცდისაგან განთავისუფლების ინსტრუმენტად გამოიყენება ჩათვლა. სასწავლო კურსებში ჩათვლის მიღების უფლება აქვთ იმ პირებს, რომელთაც უმაღლესი განათლება მიღებული აქვთ ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებებით – ბუღალტრული აღრიცხვა, მენეჯმენტი, ფინანსები და სოციალური მიმართულებით ეკონომიკის დარგში და კვალიფიკაცია მინიჭებული აქვთ: 1. 2005 წლის ჩათვლით. ასეთი კანდიდატები გამოცდაზე დაიშვებიან მხოლოდ 2021 წლამდე უმაღლესი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის (დიპლომის) საფუძველზე. 2. 2005 წლის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს 2022 წლის პირველი იანვრისა. ასეთი კანდიდატების სასერტიფიკაციო გამოცდებზე დაშვება მოხდება დაშვებისათვის გათვალისწინებული სასწავლო კურსის/საგნის ჩათვლის საფუძველზე, რომელიც განხორციელდება დიპლომის დანართში ასახული ჩათვლილი/ჩაბარებული სასწავლო კურსის/საგნის შესაბამისად. 3. 2022 წლის პირველი იანვრის შემდეგ. ასეთი კანდიდატების სასერტიფიკაციო გამოცდებზე დაშვება მოხდება დაშვებისათვის გათვალისწინებული სასწავლო კურსის/საგნის ჩათვლის საფუძველზე, რომელიც განხორციელდება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ აღიარებული, საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელი პირის ცალკეული დისციპლინების (საგნების) ფარგლებში სწავლის შედეგების მიხედვით, საათების მინიმალური მოცულობის გათვალისწინებით. საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელი პირის დისციპლინების (საგნის) ჩათვლა ხორციელდება სამსახურის მიერ აღიარებული, საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელი პირის ცალკეული დისციპლინების (საგნების) ფარგლებში სწავლის შედეგების მიხედვით, საათების მინიმალური მოცულობის გათვალისწინებით. პირი უფლებამოსილია ჩაითვალოს უცხოეთში საგანმანათლებლო დაწესებულებებებში დასრულებული საგანი/სასწავლო კურსი, სამსახურის მიერ გაცემული ნებართვის საფუძველზე. კანდიდატისათვის სასწავლო კურსის ჩათვლა მოიცავს ასევე შესაბამისი გამოცდისაგან გათავისუფლებას.
პროგრამის სტრუქტურა	იხ. დანართი № 4
სწავლის შედეგების რუკა	იხ. დანართი № 5

პროგრამის ანალოგი	პროგრამა ეფუძნება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონს, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის 2017 წლის 25 სექტემბრის №16 ბრძანებით დამტკიცებულ „პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტისა და სასერტიფიკაციო პროგრამებისა და საგამოცდო პროცესის აღიარების წესს“ აგრეთვე, ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის (ბსფ) განათლების სტანდარტების მოთხოვნებს, განგრძობითი განათლების პროგრამაზე პროფესიული ორგანიზაციების მუშაობისა და სწავლების პროცესის გამოცდილებას.
სერტიფიცირებულ ბუღალტერთა დასაქმების სფეროები	სერტიფიცირებულ ბუღალტერთა დასაქმების სფეროა აუდიტორული კომპანიები, კერძო, საჯარო და არასამთავრობო სექტორის საწარმოები და ორგანიზაციები.
ინფორმაცია სასერტიფიკაციო პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ ლექტორები/ინსტრუქტორები/ექსპერტები	გორბატკოვი კონსტანტინე - ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, საგადასახადო ექსპერტი; თაკალანძე ლარისა - ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი; პაპასქუა იური - ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი, აზგმფ აღმასრულებელი დირექტორი; ძიმციეშვილი ნანული - ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი; ჯალაღონია დავითი - ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, აზგმფ განათლების კომიტეტის წევრი; საჭიროების შემთხვევაში, დამატებით იქნებიან მოწვეულები ლექტორები, ინსტრუქტორები, და ექსპერტები შერჩევის საფუძველზე.

მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა	სასერტიფიკაციო პროგრამის განსახორციელებლად საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაციას სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებელთათვის შექმნილი აქვთ მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი და კომფორტული პირობები. ესაა შესაბამისი სასწავლო ინვენტარით უზრუნველყოფილი აუდიტორიები, საპრეზენტაციოდ აუცილებელი აუდიო და ვიდეო ტექნიკა, ინტერნეტის ქსელში ჩართული კომპიუტერული კლასები, უწყვეტი ელექტროენერგია, გათბობის სისტემა, სველი წერტილები. საბიბლიოთეკო ფონდი, რომელიც კანდიდატებს უზრუნველყოფს სასწავლო კურსების პროგრამის (სილაბუსების) მიხედვით აუცილებელი ბეჭდური და ელექტრონული სახელმძღვანელოებით. მიმდინარეობს სახელმძღვანელოების ეტაპობრივი შევსება. სწავლების პროცესში კანდიდატებს ლექტორებისაგან სისტემატიურად ეგზავნებათ ელექტრონული სასწავლო მასალა. პროგრამის ეფექტიანი მართვის და მაღალხარისხიანი სწავლების უზრუნველყოფის მიზნით, ყოველ ეტაპზე შესაძლებელია 40 კანდიდატის მიღება.
პროგრამის დამტკიცების აქტი	იხ დანართი №7
პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა	დაფინანსება ხორციელდება საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაციას ბიუჯეტებიდან, აგრეთვე სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებელთა სწავლების გადასახადისგან
სასერტიფიკაციო პროგრამის ხარისხის კონტროლის უზრუნველყოფის სისტემის სათანადო პოლიტიკა და პროცედურები	ხარისხის კონტროლის უზრუნველყოფის სისტემა მოიცავს სასერტიფიკაციო პროგრამასთან დაკავშირებულ ყველა ასპექტს, მათ შორის, სწავლებასა და სწავლას, ხელმძღვანელობას და ადმინისტრირებას. ხარისხის კონტროლის უზრუნველყოფის სისტემა იძლევა საკმარის ანალიტიკურ ინფორმაციას პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე პირებისათვის, რათა მუდმივად ხდებოდეს სასერტიფიკაციო პროგრამის ხარისხის განვითარება.

პროგრამის ხარისხის გაუმჯობესების მექანიზმები	სასერტიფიკაციო პროგრამების/სასწავლო კურსის/ცალკეული დისციპლინების (საგნების) სილაბუსები ექვემდებარებიან განახლებას არაუგვიანეს 3 წლის ვადაში, საკანონმდებლო და სხვა მარეგულირებელ ნორმებში (სტანდარტებში) განხორციელებული ცვლილებების შესაბამისად. პროფესიული ორგანიზაცია ხარისხის უზრუნველყოფისათვის იყენებს შიდა და გარე შეფასების მექანიზმებს, მათ შორის, თვითშეფასების ანგარიშს; პროგრამების შეფასების ფორმასა და კრიტერიუმებს. ყოველწლიურად ახორციელებს ამ კრიტერიუმების შესაბამისად პროგრამის შიდა შეფასებას, შეიმუშავებს პროგრამის სრულყოფის, მოდიფიცირებისა და განახლების თაობაზე რეკომენდაციებს; უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის (საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების) და მასში ჩართული პერსონალის (საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელთა) ყოველწლიურ შეფასებასა და მონიტორინგს; ლექტორების, ინსტრუქტორებისა და ექსპერტების ანგარიშების მომზადებასა და მონიტორინგს; კანდიდატთა გამოკითხვის კითხვარის შემუშავებასა და გამოკითხვის ორგანიზებას სასწავლო კურსისა და საგამოცდო პროცესის ყოველ ეტაპზე; სწავლების თანამედროვე მეთოდების დანერგვას, მათ თაობაზე თემატური სემინარების ორგანიზებას და უცხოური პრაქტიკის შესწავლას.
---	--

პროგრამის სტრუქტურა

N	სასწავლო კურსი/მოდული	კოდი	ECTS	საათების რაოდენობა		კრედიტების განაწილება ეტაპების მიხედვით				ლექტორი	წინაპირობა
				საკონტაქტო	დამოუკიდებელი	I	II	III	IV		
პროგრამის სასწავლო კომპონენტი - 28 კრედიტი 700 საათი											
1	ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება	CP 001	6	90	60	✓				ჯალალონია დავით, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, პროფესორი	სილაბუსის მიხედვით
2	აუდიტი	CP 002	6	90	60		✓			მიმცეიშვილი ნანული, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი	- „ -
3	ბიზნესის მართვა	CP 003	6	90	60			✓		თაკალანძე ლარის, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი	- „ -
4	ბიზნეს სამართალი	CP 004	5	75	50				✓	პაპასქუა იური, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი	- „ -
5	საგადასახადო სამართალი	CP 005	5	75	50				✓	გორბატკოვი კონსტანტინე ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი,	- „ -
სასერტიფიკაციო გამოცდები ტარდება წელიწადში საგაზაფხულო და შემოდგომის ორ საგამოცდო სესიად											

სწავლის შედეგების რუკა

№	სასწავლო/სამეცნიერო კომპონენტი	სწავლის შედეგები					
		ცოდნა და გაცნობიერება	სწავლის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები
1.	ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.	აუდიტი	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.	ბიზნესის მართვა	✓	✓	✓	✓		
4.	ბიზნეს სამართალი	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.	საგადასახადო სამართალი	✓	✓	✓	✓	✓	✓

სასერტიფიკაციო პროგრამების თვითშეფასების ანგარიში

ინფორმაცია ორგანიზაციის შესახებ

სასერტიფიკაციო პროგრამის აღიარებით დაინტერესებული პროფესიული ორგანიზაცია:	
ორგანიზაციის სახელწოდება	საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა პროფესიული ფედერაცია
ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა	ა(ა)იპ
ორგანიზაციის სახე	პროფესიული ორგანიზაცია
საიდენტიფიკაციო კოდი	404921670

ინფორმაცია პროგრამის შესახებ

პროგრამის სახელწოდება	სასერტიფიკაციო პროგრამა
სწავლების ენა	ქართული
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	სერტიფიცირებული ბუღალტერი
კრედიტების რაოდენობა	28 კრედიტი - 700 საათი
პროგრამის განხორციელების ადგილი (ქუჩა, N, ქალაქი/მუნიციპალიტეტი, სასწავლო კორპუსის N, საფოსტო ინდექსი, ქვეყანა)	ეგნატე ნინოშვილი 55, მე-6 სართული
პროგრამის სტატუსი	წარდგენილია ზედამხედველობის სამსახურში შესათანხმებლად

საკონტაქტო ინფორმაცია

მისამართი (ქუჩა, N, ქალაქი/მუნიციპალიტეტი, საფოსტო ინდექსი, ქვეყანა)	საქართველო, 0160 თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზ. №2,
ორგანიზაციის ვებ-გვერდი	gfaafm.ge;
ორგანიზაციის ელ-ფოსტა	gfaafm@gmail.com;
ტელეფონი	577 47 97 19; 574 34 64 27
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი	გამგეობის თავმჯდომარე: ელგუჯა აფრიდონიძე
პროგრამის ავტორი/ხელმძღვანელი	ლევან ჯანგულაშვილი, იური პაპასქუა. დავით ჯალაღონია
მობილური ტელეფონი	514 12 0012; 574 34 64 27; 577 17 07 08

სასერტიფიკაციო პროგრამის მოკლე მიმოხილვა:

წარმოდგენილი სასერტიფიკაციო პროგრამა შემუშავებულია საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა პროფესიული ფედერაციის მიერ.

ამ პროგრამას ზუსტი ანალოგი არ არსებობს. ის ეფუძნება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონს, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის 2017 წლის 25 სექტემბრის №ნ-16 ბრძანებით დამტკიცებულ „პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტისა და სასერტიფიკაციო პროგრამებისა და საგამოცდო პროცესის აღიარების წესს“ აგრეთვე, განგრძობითი განათლების პროგრამაზე პროფესიული ორგანიზაციების მუშაობისა და სწავლების პროცესის გამოცდილებას.

საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა პროფესიული ფედერაცია დაინტერესებულია მხოლოდ სასერტიფიკაციო პროგრამების აღიარებით. გამოცდის განმახორციელებელ ორგანოდ მოიაზრება საქართველოს პროფესიონალ ბუღალტერთა და აუდიტორთა ფედერაცია (ბაფ), რომელთანაც აღნიშნულზე მიღწეულია შეთანხმება.

თვითშეფასების ჯგუფი და თვითშეფასების პროცესის აღწერა

სასერტიფიკაციო პროგრამის თვითშეფასებას ახორციელებს ჯგუფი პროფესიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობის, განათლების, ხარისხის მონიტორინგისა და კონტროლის კომიტეტების წევრების, მოწვეული აკადემიური პერსონალის შემადგენლობით, რომელიც ჩართული იყო ამ პროგრამის შექმნასა და მონაწილეობას მიღებენ შესრულებაშიც.

სტანდარტებთან შესაბამისობის შეფასება

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის 2017 წლის 25 სექტემბრის № ნ-16 ბრძანებით დამტკიცებული პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტის (დანართი №1) მოთხოვნებთან. სასერტიფიკაციო მთლიანად სასერტიფიკაციო პროგრამა და მისი ცალკეული ელემენტი შესაბამისობაშია პროგრამის მიზანი შესაბამისობაშია პროფესიულ მოთხოვნებთან და ორიენტირებულია დასაქმების ბაზარზე. სასერტიფიკაციო პროგრამის მიზანი მიღწევადია.

სასწავლო კურსის შინაარსი განსაზღვრულ ვადაში უზრუნველყოფს სწავლების მეთოდებისა და საათების მოცულობის გათვალისწინებით დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევას. სწავლის შედეგების მიღწევისთვის საათების რაოდენობა განსაზღვრულია ისე, რომ უზრუნველყოს სერტიფიცირებული ბუღალტრის მაძიებლისთვის აუცილებელი კომპეტენციების გამომუშავებასა და გამოვლენას.

სწავლის შედეგები, რომელიც განსაზღვრულია ისე, რომ უზრუნველყოს სერტიფიცირებული ბუღალტრისთვის მოთხოვნილი კომპეტენციები და

შესაბამისობაშია ზედამხედველობის სამსახურის მიერ დადგენილ მინიმალურ სწავლის შედეგებთან.

სწავლების მეთოდების ერთობლიობა თანხვედრაშია სასერტიფიკაციო პროგრამით დასახული მიზნებსა და შესაბამის კომპეტენციის დონეებთან. კომპეტენციის სფეროები, რომელსაც მოიცავს სასერტიფიკაციო პროგრამის შემადგენელი თითოეული სასწავლო კურსი, მკაფიოდ იდენტიფიცირდება და შეესაბამება პროფესიული კომპეტენციის კომპონენტებს.

შეფასების მეთოდები, სასერტიფიკაციო პროგრამის თითოეულ სასწავლო კურსისათვის და მიღწეული სწავლის შედეგების შეფასებისათვის, ადეკვატურია და სამართლიანად აფასებს კანდიდატის უნარჩვევებსა და ცოდნას.

სასწავლო ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალები ითვალისწინებს შესაბამისი სფეროს თანამედროვე და აქტუალურ მოთხოვნებს, შეიცავს პრაქტიკულ ელემენტებს და უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების მიღწევას.

კანდიდატის ცოდნის შეფასების პროცესი იქნება გამჭვირვალე, რაც უზრუნველყოფილია ტექნიკური შესაძლებლობით.

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება პროფესიული ორგანიზაციის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1. პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზანია: სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებლისთვის შედეგზე ორიენტირებული, თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული, ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის (ბსფ) განათლების სტანდარტით მოთხოვნილი პროფესიული კომპეტენციის შესაბამისი კომპეტენციის გამომუშავებისა და გამოვლენის უზრუნველყოფა.

პროგრამის შინაარსი ემსახურება შემდეგ მიზნებს:

✓ სწავლის შედეგად ისეთი უნარ-ჩვევებისა და კომპეტენციების დაუფლება, რომლებიც ამჟამად აუცილებელია შრომის ბაზარზე ბუღალტრისა და აუდიტორის კვალიფიკაციით მუშაობისთვის:

✓ სასერტიფიკაციო გამოცდებისთვის მასალის მოსამზადებლად აუცილებელი საფუძვლის შექმნა.

✓ დაინტერესებული მხარეებისთვის დაწვრილებითი ინფორმაციის მიწოდება პროგრამისა და გამოცდის თითოეული ნაწილის შესახებ.

✓ კანდიდატებისთვის დახმარების გაწევა გამოცდებისთვის მზადების დროს.

✓ ინფორმაციის მიწოდება მათთვის, ვინც სასწავლო კურსებს ატარებენ და კანდიდატებს ეხმარებიან გამოცდებისთვის მომზადებაში.

1.2. პროგრამის სწავლის შედეგები

ცოდნა და გაცნობიერების, პრაქტიკაში გამოყენების, კრიტიკული ანალიზის, შეფასების, დასკვნის, კომუნიკაციის, სწავლის უნარების ათვისება და ფლობა, რომლის მიღწევაც სავალდებულოა კანდიდატისთვის/სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებლისთვის. კერძოდ:

✓ ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპების გამოყენება სამეურნეო ოპერაციებთან და სხვა მოვლენებთან მიმართებით.

✓ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ების) სამეურნეო ოპერაციებთან და სხვა მოვლენებთან მიმართებით.

✓ ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობის შეფასება.

✓ ფინანსური ანგარიშგების, მათ შორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ების შესაბამისად.

✓ ფინანსური ანგარიშგებისა და შესაბამის განმარტებით შენიშვნებში მოცემული ინფორმაციის ინტერპრეტაცია.

✓ არაფინანსური მონაცემების შემცველი ანგარიშების ინტერპრეტაცია (მაგალითად, მდგრადობის ანგარიშებისა და ინტეგრირებული (შერეული) ანგარიშების).

ცოდნა: ადრე შესწავლილი მასალის დამახსოვრებისა და გახსენების უნარი, მაგალითად: კონკრეტული ფაქტების, მეთოდების, პრინციპებისა და პროცედურების (ანუ განსაზღვრის, განმარტების, ჩამოყალიბების, ჩამოთვლის უნარი).

გაგება: მასალის აზრის/მნიშვნელობის ათვისებისა და ინტერპრეტაციის უნარი (ანუ კლასიფიცირების, ახსნის, განსხვავების გამოვლენის უნარი).

გამოყენება: შესწავლილი მასალის ახალ კონკრეტულ სიტუაციებში გამოყენების უნარი (ანუ დემონსტრირების, პროგნოზირების, გადაწყვეტილების მიღების, ცვლილების შეტანის, თანაფარდობის განსაზღვრის უნარი).

ანალიზი: მასალის შემადგენელ ნაწილებად დაყოფა მისი ორგანიზაციული სტრუქტურის გასაგებად; მიზეზ-შედეგობრივი კავშირის შეცნობის, სხვადასხვა სახის ქცევის განსხვავების უნარი და აზრის დასასაბუთებლად აუცილებელი მნიშვნელოვანი კომპონენტების განსაზღვრის უნარი (ანუ განსხვავების შეცნობის, შეფასების, სისტემატიზაციის უნარი).

სინთეზი: ცალკეული ნაწილების შეკრების/ერთად თავმოყრის უნარი, ერთი მთლიანი სურათის ან ოპერაციების შემოთავაზებული ნაკრების მისაღებად; იდეებს/მოსაზრებებს შორის კავშირის დადგენისა და ჰიპოთეზის ჩამოყალიბების უნარი (ანუ გაერთიანების, ფორმულირების, შესწორების უნარი).

შეფასება: გარკვეული მიზნისთვის მასალის მნიშვნელობის შეფასების უნარი, მისი თანამიმდევრულობისა და ლოგიკური სისწორის მიხედვით და სტანდარტებთან შედარების საფუძველზე; მოქმედების წესის არჩევასთან დაკავშირებულ მოსაზრებათა შეფასების უნარი (ანუ კრიტიკული ანალიზის, დასაბუთებისა და დასკვნების გამოტანის უნარი).

ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

ძლიერი მხარეები

პროგრამა ორიენტირებულია შედეგზე და ითვალისწინებს კანდიდატებისთვის დასაქმების ბაზრის მოთხოვნებს

გასაუმჯობესებელი მხარეები

გამოვლინდება პრაქტიკული რეალიზაციის პრობებში. ახალ მოთხოვნათა შესაბამისად, საქართველოში ბუღალტრების სასერტიფიკაციო პროგრამის ადაპტირება ჯერ არ მომხდარა.

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სერტიფიცირებულ ბუღალტერთა სტატუსის მაძიებელთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

სასერტიფიკაციო პროგრამაზე სწავლებისა და გამოცდის პროცესში ჩართვას ექვემდებარებიან:

ბაკალავრის ან მათთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი;

ან საქართველოში ან უცხოეთში ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლება;

ან პროფესიული განათლების V საფეხურის კვალიფიკაცია;

პროფესიული სერტიფიცირების მიზნებისათვის პირს გამოცდებზე დასაშვებად ჩაბარებული უნდა ჰქონდეს გამოცდა პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტით განსაზღვრულ ყველა საგანში სულ მცირე საშუალო დონეზე (გარდა ეკონომიკისა, რომელშიც კანდიდატის კომპეტენცია შეიძლება დადასტურდეს საბაზო დონეზე).

2.2 სასერტიფიკაციო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის 2017 წლის 25 სექტემბრის №16 ბრძანებით დამტკიცებულ „პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტისა და სასერტიფიკაციო პროგრამებისა და საგამოცდო პროცესის აღიარების წესის“ მოთხოვნების შესაბამისად. მისი სტრუქტურა და შინაარსი უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სასერტიფიკაციო პროგრამა მოიცავს 5 (ხუთ) სასწავლო კურსს საგნებში:

ა) „ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება“ – ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება, ფასს სტანდარტების შესაბამისად, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე;

ბ) „აუდიტი“ – აუდიტი, მარწმუნებელი მომსახურება და პროფესიული უნარები, პროფესიული სკეპტიციზმი და პროფესიული განსჯა, ეთიკური პრინციპები,

საზოგადოებრივი ინტერესების დაცვის მიმართ ვალდებულება, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე;

გ) „ბიზნესის მართვა“ – კორპორაციული მართვა, რისკის მართვა და შიდა კონტროლი, კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე;

დ) „ბიზნეს სამართალი“ – ბიზნესის მარეგულირებელი კანონმდებლობა, კვალიფიკაციის საშუალო დონეზე;

ე) „საგადასახადო სამართალი“ – საგადასახადო კანონმდებლობა, კვალიფიკაციის საშუალო დონეზე;

სასერტიფიკაციო პროგრამის სასწავლო კომპონენტები და დეტალური შინაარსი აღწერილია სასწავლო კურსების პროგრამებში (სილაბუსებში) და ერთვის პროგრამას.

2.3. სასწავლო კურსი

სასერტიფიკაციო პროგრამის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს.

სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.5. სწავლება-სწავლის მეთოდები

სასერტიფიკაციო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების განსახორციელებლად გამოიყენება ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა, დამოუკიდებელი მუშაობა, კონსულტაცია. სწავლის პროცესში, კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება სწავლის შემდეგი მეთოდები, რომელიც მოცემულია სასწავლო კურსის პროგრამებში (სილაბუსებში): დისკუსია/დებატები, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), შემთხვევების შესწავლა (Case study), გონებრივი იერიში (Brain storming), დემონსტრირების, ინდუქციის, დედუქციის, ანალიზის, სინთეზის, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდები, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, ელექტრონული სწავლება (E-learning). სწავლის ფორმები და მეთოდები აღწერილია და წარმოდგენილია სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართში № 1

2.6. სერტიფიცირებულ ბუღალტერის სტატუსის მაძიებელთა შეფასება

კანდიდატების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და შეესაბამება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის 2017 წლის 25 სექტემბრის №5-16 ბრძანებით დამტკიცებულ „პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტისა და სასერტიფიკაციო პროგრამებისა და საგამოცდო პროცესის აღიარების წესის“ მოთხოვნებს.

კანდიდატის საგამოცდო პროცესს ახორციელებს საქართველოს პროფესიონალ ბუღალტერთა და აუდიტორთა ფედერაციის (ბაფ) საგამოცდო ცენტრი, რომელსაც კანდიდატი გამოცდაზე დასაშვებად ეგზავნება წერილობით მიმართვით, სასერტიფიკაციო პროგრამის სწავლების ნაწილის გავლის შემდეგ. მიმართვაში აღინიშნება კანდიდატის საიდენტიფიკაციო მონაცემები.

კანდიდატის გამოცდის შედეგებს აფასებს საგამოცდო ცენტრი ზედამხედველობის

სამსახურის მიერ აღიარებული პროცედურების და კრიტერიუმების შესაბამისად. კანდიდატის ცოდნა ფასდება **100 ქულიანი სისტემით. შეფასების სისტემა უშვებს:**

ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 50-60 ქულა.

ბ) ერთი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 0 - 49 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ კანდიდატის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი. სილაბუსებში აღწერილია კონკრეტული შეფასების ფორმები და მეთოდები, სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე. დანარჩენი რეგულაციები მოცემულია სასწავლო პროცესის მარეგულირებელ წესში და ერთვის სასერტიფიკაციო პროგრამას (იხ. დანართი №3)

ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

ძლიერი მხარეები

სწავლების მეთოდები და მეთოდოლოგია შეესაბამება რეიტინგული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პრაქტიკას და პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურია.

გასაუმჯობესებელი მხარეები

გამოვლენილი არაა.

3. კანდიდატთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამდიებელზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს მათ მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს.

3.1 სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამდიებლის საკონსულტაციო მომსახურება

კანდიდატი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

ლექტორებს, სპეციალისტებს, ექსპერტებს, რომლებიც ჩართულნი არიან სწავლების პრიცესში ყოველ სასწავლო კვირაში გამოყოფილი აქვთ საკონსულტაციო საათები და კანდიდატებს საშუალება აქვთ მიიღონ მათთვის საინტერესო საკითხებზე საჭირო ინფორმაცია.

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია.

პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას.

პროგრამის ხელმძღვანელებს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში.

4.3. მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა სასერტიფიკაციო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სასერტიფიკაციო პროგრამის განსახორციელებლად **საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაციას** სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამდიებელთათვის შექმნილი აქვთ მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი და კომფორტული პირობები. ესაა შესაბამისი სასწავლო ინვენტარით უზრუნველყოფილი აუდიტორიები, საპრეზენტაციოდ აუცილებელი აუდიო და ვიდეო ტექნიკა, ინტერნეტის ქსელში ჩართული კომპიუტერული კლასები, უწყვეტი ელექტროენერგია, გათბობის სისტემა, სველი წერტილები. საბიბლიოთეკო ფონდი, რომელიც კანდიდატებს უზრუნველყოფს სასწავლო კურსების პროგრამის (სილაბუსების) მიხედვით აუცილებელი ბეჭდური და ელექტრონული სახელმძღვანელოებით. მიმდინარეობს სახელმძღვანელოების ეტაპობრივი შევსება. სწავლების პროცესში კანდიდატებს ლექტორებისაგან სისტემატიურად ეგზავნებათ ელექტრონული სასწავლო მასალა.

პროგრამის ეფექტიანი მართვის და მაღალხარისხიანი სწავლების უზრუნველყოფის მიზნით, ყოველ ეტაპზე შესაძლებელია 40 კანდიდატის მიღება.

სწავლების პროცესის განსახორციელებლად, აბფმფ-ს იჯარით აქვს აღებული შესაბამისი სასწავლო ინვენტარით უზრუნველყოფილი აუდიტორიები, საპრეზენტაციოდ აუცილებელი აუდიო და ვიდეო ტექნიკა თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტის ბაზაზე.

4.4. სასერტიფიკაციო პროგრამის დაფინანსების წყაროები და ფინანსური მდგრადობა

დაფინანსება ხორციელდება **საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაციის** ბიუჯეტიდან, აგრეთვე სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამდიებელთა სწავლების გადასახადისგან.

ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

ძლიერი მხარეები ადამიანური რესურსებით და სასწავლო ბაზით პროგრამა კარგადაა უზრუნველყოფილი
გასაუმჯობესებელი მხარეები საქართველოში პროფესიული ორგანიზაციების ბიუჯეტი მწირია, რის გამოც მატერიალურ-ტექნიკური პირობები, სახელმძღვანელოთა ხელმისაწვდომობა სასურველია გაუმჯობესდეს.

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე რესურსებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება

პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის მონიტორინგისა და კონტროლის კომიტეტებთან პროგრამის ხარისხის პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

ხარისხის კონტროლის უზრუნველყოფის სისტემა მოიცავს სასერტიფიკაციო პროგრამასთან დაკავშირებულ ყველა ასპექტს, მათ შორის, სწავლებასა და სწავლას, ხელმძღვანელობას და ადმინისტრირებას.

ხარისხის კონტროლის უზრუნველყოფის სისტემა იძლევა საკმარის ანალიტიკურ ინფორმაციას პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე პირებისათვის, რათა მუდმივად ხდებოდეს სასერტიფიკაციო პროგრამის ხარისხის განვითარება.

სასერტიფიკაციო პროგრამების/სასწავლო კურსის/ცალკეული დისციპლინების (საგნების) სილაბუსები ექვემდებარებიან განახლებას არაუგვიანეს 3 წლის ვადაში, საკანონმდებლო და სხვა მარეგულირებელ ნორმებში (სტანდარტებში) განხორციელებული ცვლილებების შესაბამისად.

პროფესიული ორგანიზაცია ხარისხის უზრუნველყოფისათვის იყენებს შიდა და გარე შეფასების მექანიზმებს, მათ შორის, თვითშეფასების ანგარიშს; პროგრამების შეფასების ფორმასა და კრიტერიუმებს. ყოველწლიურად ახორციელებს ამ კრიტერიუმების შესაბამისად პროგრამის შიდა შეფასებას, შეიმუშავებს პროგრამის სრულყოფის, მოდიფიცირებისა და განახლების თაობაზე რეკომენდაციებს; უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის (საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების) და მასში ჩართული პერსონალის (საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელთა) ყოველწლიურ შეფასებასა და მონიტორინგს; ლექტორების, ინსტრუქტორებისა და ექსპერტების ანგარიშების მომზადებასა და მონიტორინგს; კანდიდატთა გამოკითხვის კითხვარის შემუშავებასა და გამოკითხვის ორგანიზებას სასწავლო კურსისა და საგამოცდო პროცესის ყოველ ეტაპზე; სწავლების თანამედროვე მეთოდების დანერგვას, მათ თაობაზე თემატური სემინარების ორგანიზებას და უცხოური პრაქტიკის შესწავლას.

6. პასუხები სასერტიფიკაციო პროგრამის აღიარების თვითშეფასების კითხვარზე

#	შინაარსი	დიახ	არა	კომენტარი
1	სასწავლო კურსი უნდა წარიმართოს სასწავლო კურსის პროგრამის (სილაბუსის) შესაბამისად?	☒	☐	
2	ერთი სასწავლო კურსის პროგრამა (სილაბუსი) მოიცავს ერთ ან რამდენიმე კომპეტენციის სფეროს?	☒	☐	
3	სასერტიფიკაციო პროგრამის მიზანი შეესაბამება პროფესიულ მოთხოვნებს, ნათლად არის ჩამოყალიბებული და ორიენტირებულია დასაქმების ბაზარზე?	☒	☐	
4	სასერტიფიკაციო პროგრამის მიზანი არის მიღწევადი?	☒	☐	
5	სასწავლო კურსის შინაარსი განსაზღვრულ ვადაში უზრუნველყოფს სწავლების მეთოდებისა და საათების მოცულობის გათვალისწინებით დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევას?	☒	☐	
6	გონივრულია სწავლის შედეგების მიღწევისთვის აუცილებელი საათების რაოდენობა?	☒	☐	
7	სწავლის შედეგები არის მკაფიოდ განსაზღვრული და შეესაბამება სამსახურის მიერ დადგენილ მინიმალურ სწავლის შედეგებს?	☒	☐	
8	სხვადასხვა სასწავლო კურსის და სწავლების მეთოდების ერთობლიობა უზრუნველყოფს სასერტიფიკაციო პროგრამით დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევას, კომპეტენციის დონის შესაბამისად?	☒	☐	
9	კომპეტენციის სფეროები, რომელსაც მოიცავს სასერტიფიკაციო პროგრამის შემადგენელი თითოეული სასწავლო კურსი, მკაფიოდ იდენტიფიცირდება და შეესაბამება პროფესიული კომპეტენციის კომპონენტ(ებ)ს?	☒	☐	
10	შეფასების მეთოდები, სასერტიფიკაციო პროგრამის თითოეულ სასწავლო კურსისათვის და მიღწეული სწავლის შედეგების შეფასებისათვის, ადეკვატურია და სამართლიანად აფასებდეს კანდიდატს?	☒	☐	
11	სასწავლო ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალები ითვალისწინებს შესაბამისი სფეროს თანამედროვე და აქტუალურ მოთხოვნებს, შეიცავდეს პრაქტიკულ ელემენტებს და უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების მიღწევას?	☒	☐	
12	კანდიდატის ცოდნის შეფასების პროცესი არის გამჭვირვალე, რაც უზრუნველყოფს კანდიდატის ინფორმირებას მიღწეული შედეგების, ნაკლოვანებებისა და გაუმჯობესების გზების შესახებ?	☒	☐	
13	სასწავლო კურსის მიზანია კანდიდატის მიერ სასწავლო კურსის პროგრამით (სილაბუსით) გათვალისწინებული შესაბამისი პროფესიული კომპეტენციის გამომუშავება?	☒	☐	

დანართების ჩამონათვალი

სასერტიფიკაციო პროგრამის აღიარების მიზნით, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურს წარედგინება განცხადება, რომელსაც (მატერიალური და ელექტრონული ფორმით) ერთვის:

1. აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაციის სასერტიფიკაციო პროგრამა;
2. სასერტიფიკაციო პროგრამის სწავლების ფორმები და მეთოდები კანდიდატების/სერტიფიცირებული ბუღალტრების სტატუსის მაძიებელთათვის, სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 1;
3. სასწავლო კურსების შინაარსი თითოეული სასწავლო კურსისათვის (სილაბუსები), სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 2;
4. სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი, სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 3;
5. პროგრამის სტრუქტურა, სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 4;
6. სასწავლო შედეგების რუკა, სასერტიფიკაციო პროგრამის დანართი 5;
7. პროგრამის დამტკიცების აქტი - პროგრამის დამტკიცების აქტი 7;
8. ცალკეული დისციპლინების (საგნების) აღიარების თვითშეფასების ანგარიში;
9. ინფორმაცია საკუთრებაში/მფლობელობაში არსებული, სასწავლო კურსის შესაბამისი ძირითადი და დამხმარე ლიტერატურის შესახებ);
10. ინფორმაცია სასწავლო კურსის (სილაბუსის) ავტორის/ავტორების ვინაობისა და კვალიფიკაციის შესახებ (აკადემიური ხარისხი, პრაქტიკული გამოცდილება);
11. შეთანხმება სპეციალიზებული გამოცდის განმახორციელებელ პირთან ურთიერთობის შესახებ;

**სასერტიფიკაციო პროგრამის სწავლების ფორმები და მეთოდები
კანდიდატების/სერტიფიცირებული ბუღალტრების სტატუსის
მაძიებელთათვის**

განმარტება:

კანდიდატი – სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მაძიებელი, რომელსაც აქვს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი ან საქართველოში ან უცხოეთში მოპოვებული აქვს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლება ან რომელიც პროფესიული განათლების V საფეხურის კვალიფიკაციის მფლობელია;

სწავლების ძირითადი ფორმები:

- ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობები;
- დამოუკიდებელი მუშაობა;
- კონსულტაცია.

ლექცია შემოქმედებითი პროცესია, რომელშიც ერთდროულად მონაწილეობენ **ლექტორები/ინსტრუქტორები/ექსპერტები** და **კანდიდატები/სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მაძიებლები**.

ლექციის ძირითადი მიზანია სასწავლო კურსის/შესასწავლი საგნის დებულებათა იდეის გაგება, რაც გულისხმობს გადმოცემული მასალის შემოქმედებით და აქტიურ აღქმას. ამასთან, ყურადღება უნდა მიექცეს გადასაცემი მასალის ძირითად დებულებებს, განმარტებებს, აღნიშვნებს, დაშვებებს. საჭიროა მთავარი საკითხების, ფაქტებისა და იდეების კრიტიკული ანალიზი. ლექცია უნდა უზრუნველყოფდეს შესასწავლი საგნის ძირითადი დებულებების მეცნიერულ და ლოგიკურად თანმიმდევრულ შეცნობას ზედმეტი დეტალებით გადატვირთვის გარეშე. ამიტომ, ის უნდა იყოს ლოგიკურად დასრულებული. ამასთან, ფაქტები, მაგალითები, სქემები, ნახაზები, ცდები და სხვა თვალსაჩინოებანი უნდა ემსახურებოდეს ლექციის იდეის ახსნას.

ლექციამ უნდა უზრუნველყოს სასწავლო კურსის დიალექტიკური პროცესის სწორი ანალიზი და უნდა აიგოს კონკრეტულ გარემოში კანდიდატთა თავისუფალი აზროვნების შესაძლებლობის, ძირითად პრობლემათა შეცნობასა და გაგებაზე ორიენტირებით.

ლექციაზე მოსმენილი მასალა მთლიანი ცოდნის სისტემად ყალიბდება კანდიდატის დამოუკიდებელი მუშაობით. კანდიდატს უნდა აღეძრას წიგნისადმი და სხვა საინფორმაციო წყაროებისადმი ინტერესი და საკითხების დამოუკიდებლად შესწავლის სურვილი, რაც დამოუკიდებელი აზროვნების, ანალიზისა და დასკვნების გაკეთების სტიმულირების საშუალებაა.

ლექციის ძირითადი დანიშნულებიდან გამომდინარე, მისი წაკითხვის უფლება უნდა ენიჭებოდეს მხოლოდ გამოცდილ ლექტორს/ინსტრუქტორს/ექსპერტს, ვინაიდან მათი თეორიული ცოდნა, პრაქტიკული გამოცდილება და გადმოცემის ოსტატობა ლექციის მაღალ დონეზე ჩატარების გარანტიაა. ლექციის მეთოდური საკითხების დამუშავების დროს ლექტორი/ინსტრუქტორი/ექსპერტი, ყურადღებას უნდა ამახვილებდეს მასალის გადაცემის თანმიმდევრობაზე, ლექციის სტილზე, აუდიტორიასთან კავშირზე. ლექცია უნდა მიმდინარეობდეს კანდიდატთა აქტიური მონაწილეობით, მეთოდურ საშუალებათა და თვალსაჩინოების ფართო გამოყენებით. თეორიული მასალა, რომელიც ლექციაზე გადაიცემა, კარგად აღიქმება სემინარებით, და პრაქტიკული მეცადინეოებით.

სემინარის დანიშნულებაა კანდიდატებს მიეცეს ლექციაზე მოსმენილი თემების გაღრმავების საშუალება. ლექტორის/ინსტრუქტორის/ექსპერტის მითითებით კანდიდატი მოიძიებს და ამუშავებს დამატებით ინფორმაციას, ამზადებს პრეზენტაციას, წერს ესეს და სხვ. სემინარზე მოისმინება მოხსენებები, იმართება დისკუსია, კეთდება დასკვნები. სემინარის ხელმძღვანელი კოორდინაციას უწევს ამ პროცესების მიზანმიმართულად წარმართვას.

პრაქტიკული მეცადინეობის დანიშნულებაა კონკრეტული ამოცანების გადაწყვეტის საშუალებით თეორიული მასალის თანდათანობითი შესწავლა, რაც თეორიული მასალის დამოუკიდებლად გამოყენების ჩვევების გამომუშავების

საფუძველია. პრაქტიკული მეცადინეობის ხელმძღვანელმა ყურადღება უნდა გაამახვილოს ამოცანათა გადაწყვეტის მეთოდოლოგიაზე, ნახაზების, ესკიზების, სქემების შესრულებაზე, გაანგარიშებებში შესაბამისი ტექნიკის გამოყენებაზე და სხვ.

კონსულტაციები კანდიდატს ხელს უნდა უწყობდეს ლექტორის დახმარებით დაეუფლოს დამოუკიდებლად მუშაობის ჩვევებს, სასწავლო ლიტერატურასა და სხვა წყაროებზე მუშაობის სწორად წარმართვას და დამოუკიდებელი მუშაობისას წამოჭრილ საკითხებში გარკვევას.

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები

სწავლების პროცესში რომელიმე კონკრეტული საკითხის შესწავლა შეუძლებელია მხოლოდ ერთი მეთოდით. **ლექტორს/ინსტრუქტორს/ექსპერტს** სწავლების პროცესში უხდება სხვადასხვა მეთოდის გამოყენება, ასევე ხშირ შემთხვევაში ადგილი აქვს მეთოდთა შერწყმას. სწავლების პროცესში მეთოდები ერთმანეთს ავსებს. სწავლებისა და სწავლის ყველაზე გავრცელებული მეთოდებია:

1. დისკუსია/დებატები – ინტერაქტიული სწავლების ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული მეთოდია. დისკუსიის პროცესი მკვეთრად ამაღლებს კანდიდატთა ჩართულობის ხარისხსა და აქტიურობას. დისკუსია შესაძლებელია გადაიზარდოს კამათში და ეს პროცესი არ შემოიფარგლება მხოლოდ ლექტორის მიერ დასმული შეკითხვებით. იგი უვითარებს კანდიდატს მსჯელობისა და საკუთარი აზრის დასაბუთების უნარს.

2. თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება – იმგვარი სწავლების სტრატეგიაა, სადაც კანდიდატი ვალდებულია არა მხოლოდ თვითონ შეისწავლოს, არამედ დაეხმაროს თავის თანაგუნდელს საგნის უკეთ შესწავლაში. ჯგუფის თითოეული წევრი მუშაობს პრობლემაზე, ვიდრე ყველა მათგანი არ დაეუფლება საკითხს.

3. ჯგუფური (collaborative) მუშაობა – ამ მეთოდით სწავლება გულისხმობს სტუდენტთა ჯგუფურად დაყოფას და მათთვის სასწავლო დავალებების მიცემას. ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამუშავებენ საკითხს და პარალელურად უზიარებენ თავის მოსაზრებებს ჯგუფის დანარჩენ წევრებს. დასახული ამოცანიდან

გამომდინარე შესაძლებელია ჯგუფის მუშაობის პროცესში წევრებს შორის მოხდეს ფუნქციების გადანაწილება. ეს სტრატეგია უზრუნველყოფს ყველა სტუდენტის მაქსიმალურ ჩართულობას სასწავლო პროცესში.

4. **პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL)** - მეთოდი, რომელიც ახალი ცოდნის მიღების და ინტეგრაციის პროცესის საწყის ეტაპად იყენებს კონკრეტულ პრობლემას.

5. **გონებრივი იერიში (Brain storming)** – პრობლემის გადაჭრის ოპერატიული მეთოდი შემოქმედებითი აქტიურობის სტიმულირების საფუძველზე. მეთოდი გულისხმობს თემის ფარგლებში კონკრეტული საკითხის/პრობლემის შესახებ მაქსიმალურად მეტი, სასურველია რადიკალურად განსხვავებული აზრის, იდეის ჩამოყალიბებისა და გამოთქმის ხელშეწყობას. აღნიშნული მეთოდი განაპირობებს პრობლემისადმი შემოქმედებითი მიდგომის განვითარებას. მეთოდის გამოყენება ეფექტიანია მრავალრიცხოვანი ჯგუფის არსებობის პირობებში და შედგება რამდენიმე ძირითადი ეტაპისგან:

- ✓ პრობლემის/საკითხის განსაზღვრა შემოქმედებითი კუთხით;
- ✓ დროის გარკვეულ მონაკვეთში საკითხის ირგვლივ მსმენელთა მიერ გამოთქმული იდეების კრიტიკის გარეშე ჩანიშვნა (ძირითადად დაფაზე);
- ✓ შეფასების კრიტერიუმების განსაზღვრა კვლევის მიზანთან იდეის შესაბამისობის დასადგენად;
- ✓ შერჩეული იდეების შეფასება წინასწარ გასაზღვრული კრიტერიუმებით;
- ✓ გამორიცხვის გზით იმ იდეების გამორჩევა, რომლებიც ყველაზე მეტად შეესაბამება დასმულ საკითხს;
- ✓ უმაღლესი შეფასების მქონე იდეის, როგორც დასახული პრობლემის გადაჭრის საუკეთესო საშუალების გამოვლენა.

6. **დემონსტრირების მეთოდი** – ეს მეთოდი ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოდგენას გულისხმობს. შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით ის საკმაოდ ეფექტიანია. ხშირ შემთხვევაში უმჯობესია მასალა ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით მოვაწოდოთ კანდიდატებს. შესასწავლი მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია როგორც ლექტორის, ასევე კანდიდატის მიერ. ეს მეთოდი თვალსაჩინო გავხადოთ სასწავლო მასალის აღქმის სხვადასხვა საფეხური, დავაკონკრეტოთ, თუ

რისი შესრულება მოუწევთ კანდიდატებს დამოუკიდებლად; ამავე დროს, ეს სტრატეგია ვიზუალურად წარმოაჩენს საკითხის/პრობლემის არსს. დემონსტრირება შესაძლოა მარტივ სახეს ატარებდეს.

7. ინდუქციური მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, როდესაც სწავლის პროცესში აზრის მსვლელობა ფაქტებიდან განზოგადებისაკენ არის მიმართული ანუ მასალის გადმოცემისას პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისკენ.

8. დედუქციური მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, რომელიც ზოგად ცოდნაზე დაყრდნობით ახალი ცოდნის აღმოჩენის ლოგიკურ პროცესს წარმოადგენს ანუ პროცესი მიმდინარეობს ზოგადიდან კონკრეტულისაკენ.

9. ანალიზის მეთოდი გამოიყენება სასწავლო მასალის, როგორც ერთი მთლიანის, შემადგენელ ნაწილებად დასაშლელად. ამით მარტივდება რთული პრობლემის შიგნით არსებული ცალკეული საკითხების დეტალური გაშუქება.

10. სინთეზის მეთოდი გულისხმობს ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენას. ეს მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემის, როგორც მთლიანის დანახვის უნარის განვითარებას.

11. ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი. ამ მეთოდს მიეკუთვნება ლექცია, თხრობა, საუბარი და სხვ. აღნიშნულ პროცესში ლექტორი იტყვების საშუალებით გადასცემს, ხსნის სასწავლო მასალას, ხოლო კანდიდატები მოსმენით, დამახსოვრებითა და გააზრებით მას აქტიურად აღიქვამენ და ითვისებენ.

12. პრაქტიკული მეთოდები – აერთიანებს სწავლების ყველა იმ ფორმას, რომელიც სტუდენტს პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს უყალიბებს. ამ შემთხვევაში სტუდენტი შეძენილი ცოდნის საფუძველზე დამოუკიდებლად ასრულებს ამა თუ იმ მოქმედებას, მაგალითად, საწარმოო და პედაგოგიური პრაქტიკა, საველე მუშაობა და სხვ.

13. ახსნა-განმარტებითი მეთოდი – ეფუძნება მსჯელობას მოცემული საკითხის ირგვლივ. პედაგოგს მასალის გადმოცემისას მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვაც ხდება მოცემული თემის ფარგლებში.

14. **ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება** – მოითხოვს პედაგოგისა და სტუდენტის აქტიურ ჩართულობას სწავლების პროცესში, სადაც განსაკუთრებულ დატვირთვას იძენს თეორიული მასალის პრაქტიკული ინტერპრეტაცია.

15. **ელექტრონული სწავლება (E-learning)** – გულისხმობს სწავლებას ინტერნეტითა და მულტიმედიური საშუალებებით. იგი მოიცავს სწავლების პროცესის ყველა კომპონენტს (მიზნები, შინაარსი, მეთოდები, საშუალებები და სხვ.), რომელთა რეალიზება ხდება სპეციფიკური საშუალებებით. ელექტრონული სწავლება არის სამი სახის:

✓ **დასწრებული**, როდესაც სწავლების პროცესი მიმდინარეობს ლექტორსა და კანდიდატების საკონტაქტო საათების ფარგლებში, ხოლო სასწავლო მასალის გადაცემა ხორციელდება ელექტრონული კურსის საშუალებით;

✓ **დისტანციური** სწავლება გულისხმობს სასწავლო პროცესის წარმართვას ლექტორის ფიზიკური დასწრების გარეშე. სასწავლო კურსი თავიდან ბოლომდე დისტანციურად, ელექტრონული ფორმატით მიმდინარეობს;

✓ **ჰიბრიდული** (დასწრებული/დისტანციური) - სწავლების ძირითადი ნაწილი მიმდინარეობს დისტანციურად, ხოლო მცირე ნაწილი ხორციელდება საკონტაქტო საათების ფარგლებში.

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია

ს ი ლ ა ბ უ ს ი

სასწავლო კურსის დასახელება	ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება
სასწავლო კურსის კოდი	CP 001
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
სასწავლო კურსის კრედიტები	6 კრედიტი - 150 საათი. აქედან, საკონტაქტო - 90 საათი; დამოუკიდებელი - 60 საათი.
ლექტორი	ჯალაღონია დავითი, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი, ტელ.: 577 17 07 08; E- mail: dato.jalagonia@gmail.com კონსულტაციები: ყოველი კვირის სამშაბათი 15 : 00-დან 17 : 00 სთ.
სასწავლო კურსის ფორმატი	აუდიტორიული მეცადინეობა - ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა, დამოუკიდებელი მუშაობა, კონსულტაცია.
სასწავლო კურსის მიზანი	სასწავლო კურსის მიზანია კანდიდატმა შეძლოს: მიღებული ცოდნის, უნარებისა და პროფესიული განსჯის უნარის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების პრინციპებსა და პრაქტიკასთან მიმართებაში სხვადასხვა ბიზნეს გარემოში. ამ კურსის ათვისების შემდეგ კანდიდატი შეძლებს: - ბუღალტრის პროფესიული და ეთიკური მოვალეობის განხილვას; - ფინანსური ანგარიშგების სტრუქტურული საფუძვლების შეფასებას; - საწარმოს ფინანსური საქმიანობის შესახებ რჩევის მიცემასა და ანგარიშგების მომზადებას; - საწარმოთა ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების თანახმად; - სპეციალიზებულ საწარმოთა მიერ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საკითხების ახსნას; - საწარმოთა ფინანსური მდგომარეობისა და შედეგების შეფასებას; - მიმდინარე მოვლენების შეფასებას.
სასწავლო კურსის სწავლების მეთოდები	სასწავლო კურსი ისწავლება ერთი სემესტრი. იგი მოიცავს 16-17 კვირას. სწავლის შედეგების უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ლექცია, პრაქტიკული მუშაობა და დამოუკიდებელი მუშაობა. სწავლის მეთოდად გამოიყენება: დისკუსია/დებატები, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), შემთხვევების შესწავლა (Case study), გონებრივი იერიში (Brain storming), დემონსტრირების, ინდუქციის, დედუქციის, ანალიზის, სინთეზის, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდები, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, ელექტრონული სწავლება (E-learning).
სასწავლო კურსის თემატიკა შინაარსი (დეტალურად)	იხ. დანართი 1

სწავლის შედეგები	სწავლებისა და სწავლის შედეგად კანდიდატი მიიღებს ცოდნასა და გაცნობიერების, პრაქტიკაში გამოყენების, კრიტიკული ანალიზის, შეფასების, დასკვნის, კომუნიკაციის, სწავლის უნარებს, რომ ადვილად შეძლოს: მიღებული ცოდნის, უნარებისა და პროფესიული განსჯის უნარის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების პრინციპებსა და პრაქტიკასთან მიმართებაში სხვადასხვა ბიზნეს გარემოში. ამ კურსის ათვისების შემდეგ კანდიდატი შეძლებს: ✓ ბუღალტრის პროფესიული და ეთიკური მოვალეობის განხილვას; ✓ ფინანსური ანგარიშგების სტრუქტურული საფუძვლების შეფასებას; ✓ საწარმოს ფინანსური საქმიანობის შესახებ რჩევის მიცემასა და ანგარიშების მომზადებას; ✓ საწარმოთა ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების თანახმად; ✓ სპეციალიზებულ საწარმოთა მიერ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საკითხების ახსნას; ✓ საწარმოთა ფინანსური მდგომარეობისა და შედეგების შეფასებას; ✓ მიმდინარე მოვლენების შეფასებას.
სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობა	ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლება, ან პროფესიული განათლების V საფეხურის დიპლომი.
სწავლების ენა	ქართული
სასწავლო კურსის შესაბამისი კომპეტენციის დონე;	უმაღლესი დონე
შეფასების კრიტერიუმები	კურსის დამთავრების შემდეგ კანდიდატები აბარებენ გამოცდას, სასერტიფიკაციო პროგრამაზე დაყრდნობით, რაც სასერტიფიკაციო პროცესის აუცილებელია ეტაპია. საგამოცდო პროცესს ახორციელებს ბაფ-ის საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც საგამოცდოდ კურსდამთავრებული იგზავნება მიმართვის საფუძველზე. შეფასება ხდება წერილობითი გამოცდის ჩატარებით. გამოცდის ფორმატი ითვალისწინებს 40 კითხვას პასუხების ფიქსირებული ვარიანტით. შეფასება წარმოებს 100 ქულიანი სისტემით. გამოცდა ჩაბარებულად ჩაითვლება კანდიდატის მიერ 50 ქულის ან მეტის მიღების შემთხვევაში. გამოცდის ფორმატი: წერიტი, გამოცდისთვის განკუთვნილია 4 საათი.
სასწავლო ლიტერატურა	1. საწარმოს სტრატეგიული ანგარიშგება (სსა), სახელმძრვანელო, ბაფ, 2022 2. საწარმოს სტრატეგიული ანგარიშგება (სსა) საგამოცდო კრებული, ბაფ, 2022 3. ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები; 4. P2 კორპორაციული ანგარიშგება - სრული ტექსტი; 3. P2 კორპორაციული ანგარიშგება - პრაქტიკული სავარჯიშოები. დამატებით: სალექციო მასალა პრეზენტაციის სახით, სიტუაციური ამოცანები ამოხსნით, დასარიგებელი მასალა (არსებობის შემთხვევაში)
სასწავლო კურსის სილაბუსის განახლება	სასწავლო კურსის სილაბუსი განახლებულია 2023 წლის 01 დეკემბრის მდგომარეობით. სასწავლო კურსის პროგრამაში ყოველი ცვლილება ეცნობება ზედამხედველობის სამსახურს შესათანხმებლად,

სასწავლო კურსის თემატიკა შინაარსი (დეტალურად)	1. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის კონცეპტუალური საფუძვლები შესავალი ა. ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები; ბ. სამართლიანი ღირებულების შეფასება. 2. ბუღალტრის პროფესიული და ეთიკური მოვალეობები. ა. ეთიკის კოდექსი; ბ. არაეთიკური ქცევის შედეგები. 3. ანგარიში საწარმოს საქმიანობის შედეგების შესახებ ა. ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა (ბასს 1); ბ. შუალედური ფინანსური ანგარიშგების მომზადება და წარდგენა; ბ. სააღრიცხვო პოლიტიკა, ბუღალტრული შეფესებების ცვლილებები და შეცდომები (ბასს 8); გ. ფინანსური ანგარიშგების ზოგადი მახასიათებლები; დ. გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები (ფასს 5); ე. შემოსავალი აქციაზე (ბასს 33) ვ. შუალედური ფინანსური ანგარიშგება (ბასს 34) 4. ამონაგები ა. ამონაგების აღიარების 5-საფეხურებიანი მიდგომა; ბ. ხელშეკრულების დანახარჯები; გ. წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში; დ. განმარტებითი შენიშვნები. 5. გრძელვადიანი აქტივები ა. ძირითადი საშუალებები (ბასს 16) ბ. აქტივების გაუფასურება (ბასს 36) გ. ბასს 20 „სახელმწიფო გრანტების ბუღალტრული აღრიცხვა და სახელმწიფო დახმარების განმარტებითი შენიშვნები“ დ. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები (ბასს 23) ე. გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები (ფასს 5) ვ. ბასს 40 - „საინვესტიციო ქონება“ ზ. არამატერიალური აქტივები 6. სოფლის მეურნეობა და მარაგები ა. სოფლის მეურნეობა (ბასს 41); ბ. მარაგები. 7. უცხოური ვალუტა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ა. უცხოური ვალუტა; ბ. ბასს 21 - უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შედეგები;
--	--

გ. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა;
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული სამეურნეო ოპერაციების
ფინანსური აღრიცხვა.

8. იჯარა

- ა. იჯარის იდენტიფიკაცია;
- ბ. იჯარის ასახვა მეიჯარის ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- გ. იჯარის ასახვა მეიჯარის ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- დ. გაყიდვისა და უკუიჯარის სამეურნეო ოპერაციები.

9. დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები

- ა. საპენსიო პროგრამის ტიპები;
- ბ. დადგენილ შენატანიანი პროგრამების ბუღალტრული აღრიცხვა (ბასს 19);
- გ. დადგენილ გადასახდელიანი პროგრამების ბუღალტრული აღრიცხვა;
- გ. მოკლევადიანი დასაქმებულთა გასამრჯელოები;
- დ. შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრჯელოები;
- ე. სხვა დასაქმებულთა გასამრჯელოები.

10. წილობრივი გადახდა

- ა. წილობრივი გადახდა
- ბ. წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის გარიგება;
- გ. მოდიფიკაცია, გაუქმება, გადახდა;
- დ. ფულით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის გარიგება.

11. საანგარიშგო პერიოდის შემდგომი მოვლენები, ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

- ა. საანგარიშგო პერიოდის შემდეგი მოვლენები;
- ბ. ანარიცხები;
- გ. პირობითი ვალდებულებები;
- დ. პირობითი აქტივები;
- ე. კონკრეტული შემთხვევები;
- ვ. რეორგანიზაციის ანარიცხები;

12. ფინანსური ინსტრუმენტები

- ა. შესავალი;
- ბ. ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია;
- გ. ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება და შეფასება;
- დ. ფინანსური აქტივების გაუფასურება;
- ე. წარმოებულები;
- ვ. ჰეჯირების აღრიცხვა;
- ზ. განმარტებითი შენიშვნები ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ.

13. გადასახადები

- ა. გადავადებულ გადასახადთან დაკავშირებული ძირითადი პრინციპები;
- ბ. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები;
- გ. განსაკუთრებული შემთხვევები;
- დ. საგადასახადო შემოსავალი და ხარჯი;

14. ანგარიშგება საოპერაციო სეგმენტების მიხედვით

- ა. საანგარიშგებო სეგმენტის განმარტება;
- ბ. სეგმენტების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა;
- გ. სეგმენტის შესახებ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული პრობლემური საკითხები.

15. დაკავშირებული მხარეები

- ა. დაკავშირებული მხარეების განმარტება;
- ბ. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების საჭიროება;
- გ. განმარტებითი შენიშვნები დაკავშირებული მხარეების შესახებ.

16. ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება

17. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები

- ა. მსს ფასს სტანდარტი
- ბ. საკითხები, რომელიც გამოტოვებულია მსს სტანდარტებში;
- გ. სააღრიცხვო მიდგომის არჩევის შესაძლებლობის აკრძალვა;
- დ. გამარტივებული მიდგომა.

18. საწარმოთა ჯგუფის ბუღალტრული აღრიცხვა - ძირითადი ჯგუფები

- ა. ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების განმეორება;
- ბ. ჯგუფის მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის გამეორება;
- დ. მეკავშირე საწარმოს გამეორება;
- ე. კონტროლი;
- ვ. შეძენის მეთოდი;
- ზ. გუდვილის გაუფასურება;
- თ. ერთობლივისაქმიანობა.

19. საწარმოთა ჯგუფის სტრუქტურის ცვლილება

- ა. წილების გაყიდვის სხვადასხვა ვარიანტები
- ბ. ინვესტორი საწარმოს ანგარიშები
- გ. საწარმოთა ჯგუფის ანგარიშები
- დ. საწარმოთა ჯგუფის ანგარიშები – სრულად გაყიდვა
- ე. ჯგუფური ანგარიშები, გაყიდვა – შვილობილი საწარმოს მეკავშირედ ქცევა
- ვ. ჯგუფური ანგარიშები – გაყიდვა ინვესტიციის შენარჩუნებით
- ზ. ფინანსური აღრიცხვა გაყიდვისა, როდესაც კონტროლის დაკარგვა არ ხდება
- თ. გასაყიდად შენარჩუნებული შვილობილი საწარმოს შესყიდვა
- ი. საწარმოთა ჯგუფის აღრიცხვა: ცვლილებები ჯგუფის

სტრუქ- ტურაში

კ. საწარმოთა ჯგუფის რეორგანიზაციის შეფასება

20. საწარმოთა ჯგუფის აღრიცხვა - უცხოური ვალუტა

ა. შვილობილი საწარმოს ფინანსური ანგარიშგების გადაანგარიშება;

ბ. გუდვილის გადაანგარიშება;

გ. საკუროსო სხვაობის გამოთვლა;

დ. უცხოური შვილობილი საწარმოს გაყიდვა.

21. საწარმოთა ჯგუფის ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ა. ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზანი;

ბ. ფულადი ნაკადების კლასიფიკაცია;

გ. საწარმოთა ჯგუფის ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მომზადება;

დ. უცხოურ ვალუტაში წარმოებული სამეურნეო ოპერაციები;

დ. ფულადი ნაკადების ანგარიშგების შეფასება.

22. ფინანსური ანგარიშგების ანალიზი და ინტერპრეტაცია

ა. ანალიზი და ინტერპრეტაცია;

ბ. ფინანსური მდგომარეობისა და შედეგების შეფასება;

გ. შემოსავალი აქციაზე;

დ. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკისა და არჩევანის გავლენა; ფულადი ნაკადების ანგარიშგება;

ე. საქმიანობის შედეგების დამატებითი მაჩვენებლები;

ვ. საქმიანობის შედეგების არაფინანსური მაჩვენებლები;

ზ. ეთიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური ფაქტორების გავლენა;

თ. მდგრადობის ანგარიში;

ი. ინტეგრირებული ანგარიშგება.

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია

ს ი ლ ა ზ უ ს ი

სასწავლო კურსის დასახელება	აუდიტი
სასწავლო კურსის კოდი	CP 002
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
სასწავლო კურსის კრედიტები	6 კრედიტი - 150 საათი. აქედან, საკონტაქტო - 90 საათი; დამოუკიდებელი - 60 საათი.
ლექტორი	მიმცეიშვილი ნანული, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ ასოც. პროფესორი, ტელ.: 593 32 32 79 E- mail: ndzimtseiShvili@yahoo.com კონსულტაციები: ყოველი კვირის სამშაბათი 15 : 00-დან 17 : 00 სთ.
სასწავლო კურსის ფორმატი	აუდიტორიული მეცადინეობა - ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა, დამოუკიდებელი მუშაობა, კონსულტაცია.
სასწავლო კურსის მიზანი	სასწავლო კურსის მიზანია კანდიდატმა გააანალიზოს, შეაფასოს და დასკვნები ჩამოაყალიბოს, მარწმუნებელი მომსახურების გარიგებებისა და ასევე აუდიტთან და სხვა სახის მარწმუნებელ მომსახურებებთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ, მსოფლიოში დამკვიდრებული საუკეთესო პრაქტიკისა და თანამედროვე მოვლენების ფონზე. ეს კურსი ეფუძნება F8 მოდულის - „აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება“ - თემებს, მაგრამ როგორც უმაღლესი დონის საგანი, გაცილებით უფრო მეტ საკითხებს შეისწავლის, ვიდრე უბრალოდ ასს-ების ცოდნაა და თქვენი უნარი, ჩამოთვალეთ სტანდარტული აუდიტორული პროცედურები. კანდიდატს უნდა შეეძლოს თეორიული ცოდნის გამოყენება აუდიტისა და მარწმუნებელი მომსახურების უფრო რთულ ცხოვრებისეულ სიტუაციებში; იმ სამუშაოს განსაზღვრა, რომლის შესრულებაც მოითხოვება აუდიტში და სხვა დავალებებში და შესრულებული სამუშაოს შედეგების შეფასება. კანდიდატმა უნდა იცოდეს საკითხები, რომლებიც ისწავლება „ფინანსურ აღრიცხვაში“, „ფინანსურ ანგარიშგებასა და „კორპორაციული ანგარიშგებაში“. ამგვარად, კანდიდატმა უნდა იცოდეს ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები. ამ კურსის შესწავლის შემდეგ კანდიდატმა უნდა შეძლოს: ✓ აუდიტსა და მარწმუნებელ მომსახურებაზე იურიდიული და მარეგულირებელი გარემოსა და მისი გავლენის დახასიათება; ✓ იმის დემონსტრირება, რომ რეალურად შეუძლიათ მარწმუნებელი ან სხვა სახის მომსახურების დავალებების შესრულება პროფესიული და ეთიკური ნორმების ფარგლებში; ✓ აუდიტური ფირმის მენეჯმენტისთვის შესაფერისი ხარისხის კონტროლის პოლიტიკისა და პროცედურების შეფასება და განსაზღვრა, ასევე აუდიტორის პოზიციის განსაზღვრა პროფესიულ დანიშნაზე თანხმობის მიცემასა და არსებული გარიგებების გაგრძელებასთან (შენარჩუნებასთან) დაკავშირებით; ✓ იმ სამუშაოების განსაზღვრა, რომლებიც მოითხოვება აუდიტის დავალებების მიზნების მისაღწევად და აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენება;

	✓ იმ სამუშაოების განსაზღვრა, რომლებიც მოითხოვება აუდიტის გარდა (არააუდიტორული) სხვა დავალებების მიზნების მისაღწევად; ✓ ჩატარებული სამუშაოს შედეგების შეფასება და მოცემული დავალების კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი დასკვნის მომზადება; ✓ მსჯელობა მიმდინარე საკითხებსა და მოვლენებზე, რომლებიც ეხება აუდიტთან დაკავშირებულ და მარწმუნებელ მომსახურებებზე.
სასწავლო კურსის სწავლების მეთოდები	სასწავლო კურსი ისწავლება ერთი სემესტრი. იგი მოიცავს 16-17 კვირას. სწავლის შედეგების უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ლექცია, პრაქტიკული მუშაობა და დამოუკიდებელი მუშაობა. სწავლის მეთოდად გამოიყენება: დისკუსია/დებატები, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), შემთხვევების შესწავლა (Case study), გონებრივი იერიში (Brain storming), დემონსტრირების, ინდუქციის, დედუქციის, ანალიზის, სინთეზის, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდები, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, ელექტრონული სწავლება (E-learning).
სასწავლო კურსის თემატიკა შინაარსი (დეტალურად)	იხ. დანართი 1
სწავლის შედეგები	სწავლებისა და სწავლის შედეგად კანდიდატი მიიღებს ცოდნასა და გაცნობიერების, პრაქტიკაში გამოყენების, კრიტიკული ანალიზის, შეფასების, დასკვნის, კომუნიკაციის, სწავლის უნარებს. ამ კურსის გავლის შემდეგ მიღებული ცოდნის საფუძველზე კანდიდატი ადვილად შეძლოს: ✓ აუდიტსა და მარწმუნებელ მომსახურებაზე იურიდიული და მარეგულირებელი გარემოსა და მისი გავლენის დახასიათება; ✓ იმის დემონსტრირება, რომ რეალურად შეუძლია მარწმუნებელი ან სხვასახის მომსახურების დავალებების შესრულება პროფესიული და ეთიკური ნორმების ფარგლებში; ✓ აუდიტური ფირმის მენეჯმენტისთვის შესაფერისი ხარისხის კონტროლის პოლიტიკისა და პროცედურების შეფასება და განსაზღვრა, ასევე აუდიტორის პოზიციის განსაზღვრა პროფესიულ დანიშვნაზე თანხმობის მიცემასა და არსებული გარიგებების გაგრძელება (შენარჩუნება); ✓ იმ სამუშაოების განსაზღვრა, რომელიც მოითხოვება აუდიტის დავალებების მიზნების მისაღწევად და აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების გამოსაყენებლად; ✓ იმ სამუშაოების განსაზღვრა, რომელიც მოითხოვება აუდიტის გარდა (არააუდიტორული) სხვა დავალებების მიზნების მისაღწევად; ✓ ჩატარებული სამუშაოს შედეგების შეფასება და მოცემული დავალების კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი დასკვნის მომზადება; ✓ მსჯელობა მიმდინარე საკითხებსა და მოვლენებზე, რომელიც ეხება აუდიტთან დაკავშირებულ და მარწმუნებელ მომსახურებაზე.

შეფასების კრიტერიუმები	კურსის დამთავრების შემდეგ კანდიდატები აზარებენ გამოცდას, სასერტიფიკაციო პროგრამაზე დაყრდნობით, რაც სასერტიფიკაციო პროცესის აუცილებელია ეტაპია. საგამოცდო პროცესს ახორციელებს ბაფ-ის საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც საგამოცდოდ კურსდამთავრებული იგზავნება მიმართვის საფუძველზე. შეფასება ხდება წერილობითი გამოცდის ჩატარებით. გამოცდის ფორმატი ითვალისწინებს მხოლოდ პრაქტიკული შემთხვევების ანალიზის/სცენარის ტიპის კითხვებს. შეფასება წარმოებს 100 ქულიანი სისტემით. გამოცდა ჩაბარებულად ჩაითვლება კანდიდატის მიერ 50 ქულის ან მეტის მიღების შემთხვევაში. გამოცდის ფორმატი: წერითი, გამოცდისთვის განკუთვნილია 4 საათი.
სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობა	კანდიდატს შესწავლილი (მათ შორის დამოუკიდებლად) უნდა ჰქონდეს შემდეგი სასწავლო კურსები: ა) ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება; ბ) F8 აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება.
სწავლების ენა	ქართული
სასწავლო კურსის შესაბამისი კომპეტენციის დონე;	უმაღლესი დონე
სავალდებულო ლიტერატურა	სასწავლო ლიტერატურა (დასახელებების აბრევიატურებით): 1. აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება (უმაღლესი დონე) - სახელმძღვანელო, მეთერთმეტე გამოცემა, ბაფი 2019 წელი; 2. აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება (უმაღლესი დონე)- სავარჯიშოების კრებული, მეთერთმეტე გამოცემა, ბაფი 2019 წელი; 3. აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტები - ასს 4. ხარისხის მართვის საერთაშორისო სტანდარტი - ხმსს 5. მარწმუნებელი გარიგებების საერთაშორისო სტრუქტურული საფუძვლები - მგსსს 6. პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსი - ეთიკის კოდექსი 7. მიმოხილვის გარიგებების საერთაშორისო სტანდარტები - მისს 8. მარწმუნებელი გარიგებები, აუდიტისა და მიმოხილვის გარდა - მასს 9. დაკავშირებული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტები - დასს დამატებით: ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები, სალექციო მასალა პრეზენტაციის სახით, სიტუაციური ამოცანები ამოხსნით, დასარიგებელი მასალა (არსებობის შემთხვევაში)
სასწავლო კურსის სილაბუსის განახლება	სასწავლო კურსის სილაბუსი განახლებულია 2023 წლის 01 დეკემბრის მდგომარეობით. სასწავლო კურსის პროგრამაში ყოველი ცვლილება ეცნობება ზედამხედველობის სამსახურს შესათანხმებლად.

სასწავლო კურსის თემატიკა შინაარსი (დეტალურად)	აუდიტისა და მარწმუნებელი მომსახურების საერთაშორისო მარეგულირებელი გარემო ა. აუდიტისა და მარწმუნებელი მომსახურების საერთაშორისო მარეგულირებელი ნორმატიული საფუძვლები ბ. კორპორაციული მართვა და აუდიტის კომიტეტები გ. შიდა კონტროლის ეფექტიანობა დ. ფულის გათეთრება ე. კანონმდებლობა 2. ეთიკისა და ქცევის კოდექსი ა. კოდექსის, ძირითადი პრინციპებისა და კონცეპტუალური მიდგომის დაცვა; ბ. სპეციალური სახელმძღვანელო მითითებები - დამოუკიდებლობა; გ. სპეციალური სახელმძღვანელო მითითებები - კონფიდენციალობა; დ. სპეციალური სახელმძღვანელო მითითებები - ინტერესთა კონფლიქტი; ე. წინააღმდეგობა ეთიკის ძირითადი პრინციპების გამოყენებაში; 3. პროფესიული ვალდებულება ა. იურიდიული ვალდებულება; ბ. დაუდევრობა; გ. ვალდებულების შეზღუდვა და პროფესიული ზარალის დაზღვევა; დ. აუდიტორის ვალდებულებასთან დაკავშირებული მიმდინარე საკითხები; ე. თაღლითობა და შეცდომა; ვ. მოლოდინის გაცრუება; 4. აუდიტის ხარისხის მართვა ა. პრინციპები და მიზანი; ბ. ხარისხის მართვა ფირმის დონეზე; გ. გარიგების ხარისხის მიმოხილვა. 5. პროფესიული სამუშაოს მოძიება და დანიშვნაზე დათანხმება ა. რეკლამირება და საზღაური; ბ. ტენდერი; გ. დათანხმება; დ. გარიგების პირობები; 6. დაგეგმვა და რისკის შეფასება ა. გამეორება: აუდიტის დაგეგმვა; ბ. აუდიტის მეთოდოლოგია; გ. არსებობა და რისკი; ე. ანალიზური პროცედურები; ვ. პირველი აუდიტის დაგეგმვა. 7. მტკიცებულება ა. აუდიტორული მტკიცებულება; ბ. დაკავშირებული მხარეები; გ. საწყისი ნაშთები; დ. აუდიტორის ექსპერტის სამუშაოზე დაყრდნობა; ე. შიდა აუდიტის სამუშაოზე დაყრდნობა; ვ. მომსახურე ორგანიზაციების გამოყენების გავლენა აუდიტზე ზ. დოკუმენტირება
--	--

8. შეფასება და მიმოხილვა (i)

- ა. გამეორება: მიმოხილვის პროცედურები და მიმოხილვის შედეგების შეფასება
- ბ. გამეორება: საწყისი ნაშთები
- გ. გამეორება: შესადარისი ინფორმაცია
- დ. გამეორება: სხვა ინფორმაცია
- ე. აუდიტორი და სისტემა/ გამეორება: შემდგომი მოვლენები
- ვ. გამეორება: ფუნქციონირებადი საწარმო

9. შეფასება და მიმოხილვა (ii) ცალკეულ სპეციფიკურ საკითხებთან დაკავშირებული პრობლემები

- ა. რეალური ღირებულება;
- ბ. მარაგები;
- გ. მატერიალური გრძელვადიანი აქტივები
- დ. არამატერიალური გრძელვადიანი აქტივები
- ე. ფინანსური ინსტრუმენტები;
- ვ. საინვესტიციო ქონება;
- ზ. გაცვლითი სავალუტო კურსები

10. შეფასება და მიმოხილვა (iii) ცალკეულ სპეციფიკურ საკითხებთან დაკავშირებული პრობლემები

- ა. შემოსავალი;
- ბ. ვალდებულებები;
- გ. ხარჯები;
- დ. განმარტებითი შენიშვნები.

11. ჯგუფის აუდიტი და ტრანსნაციონალური აუდიტი

- ა. ჯგუფის ბუღალტრული აღრიცხვა მოკლე მიმოხილვა;
- ბ. მეკავშირე საწარმოები და ერთობლივი საქმიანობა - მოკლე მიმოხილვა;
- გ. ჯგუფის აუდიტი;
- დ. კონსოლიდაცია: პრობლემები და პროცედურები;
- ე. ერთობლივი აუდიტი;
- ვ. ტრანსნაციონალური აუდიტი.

12. აუდიტთან დაკავშირებული მომსახურება და სხვა მარწმუნებელი მომსახურება

- ა. აუდიტთან დაკავშირებული მომსახურება;
- ბ. მარწმუნებელი გარიგებები;
- გ. რისკის შეფასება.

13. პერსპექტიული ფინანსური ინფორმაცია

- ა. დასკვნის შედგენა პერსპექტიული ფინანსური ინფორმაციის შესახებ;
- ბ. გარიგებაზე დათანხმება;
- გ. პროცედურები;
- დ. მოსაზრების ჩამოყალიბება.

14. სასამართლო აუდიტი

- ა. განმარტებები;
- ბ. სასამართლო აუდიტის გამოყენება;
- გ. დაგეგმვა, პროცედურები და მტკიცებულებები

15. სოციალური და ეკოლოგიური აუდიტი

- ა. მნიშვნელობა კომპანიისთვის;
- ბ. სოციალური და გარემოს დაცვითი საქმიანობის შედეგების შეფასება;
- გ. გავლენა სავალდებულო აუდიტზე, გავლენა მარწმუნებელ მომსახურებაზე;
- დ. საქმიანობის შედეგების ინფორმაციის აუდიტი საჯარო სექტორში.
- ე. ინტეგრირებული ანგარიშგება.

16. შიდა აუდიტი და შიდა აუდიტის ფუნქციების გადაცემა გარე მომსახურე ორგანიზაციაზე

- ა. გაშეორება: შიდა აუდიტი
- ბ. კომპანიის ფუნქციების გადაცემა გარე მომსახურე ორგანიზაციაზე
- გ. სპეციფიკური ფუნქციების გადაცემა
- დ. კომპანიის ფუნქციების მომსახურე ორგანიზაციაზე გადაცემის გავლენა აუდიტზე

17. დასკვნის მომზადება

- ა. სტანდარტული არამოდიფიცირებული აუდიტორის დასკვნის კრიტიკული შეფასება
- ბ. აუდიტორული მოსაზრების ჩამოყალიბება და კრიტიკული განხილვა
- გ. ანგარიშის წარდგენა ელექტრონული ფორმით
- დ. მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა ინფორმირება

18. მიმდინარე საკითხები

- ა. მიმდინარე საკითხების მოკლე მიმოხილვა
- ბ. ასს-ების განახლება
- გ. ზოგადი საკითხები

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია

ს ი ლ ა ბ უ ს ი

სასწავლო კურსის დასახელება	ბიზნესის მართვა (კორპორაციული მართვა, რისკი და ეთიკა)
სასწავლო კურსის კოდი	CP 003
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
სასწავლო კურსის კრედიტები	6 კრედიტი - 150 საათი. აქედან, საკონტაქტო - 90 საათი; დამოუკიდებელი - 60 საათი.
ლექტორი	თაკალანძე ლარისა, ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, სსუ პროფესორი; ტლ.: 577 17 70 89; E- mail: speaker@sou.edu.ge კონსულტაციები: ყოველი კვირის სამშაბათი 15 : 00-დან 17 : 00 სთ.
სასწავლო კურსის ფორმატი	აუდიტორიული მეცადინეობა - ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა, დამოუკიდებელი მუშაობა, კონსულტაცია.
სასწავლო კურსის მიზანი	სასწავლო კურსის მიზანია: კანდიდატი წახალისოს პროფესიონალიზმისა და ანგარიშვალდებულების განმსაზღვრელი თემატიკით. მიჩნეულია, რომ კორპორაციული მართვისა და ეთიკური შეხედულებების ცოდნა ბუღალტრის პროფესიის საფუძვლებია. ბუღალტრები არა მხოლოდ დამკვეთების ან დამსაქმებელი კომპანიების საუკეთესო ინტერესების შესაბამისად უნდა მოქმედებდნენ, არამედ უნდა ითვალისწინებდნენ სხვა დაინტერესებული მხარეების ინტერესებსაც. აქ აქცენტი კეთდება სტრატეგიულ დონესა და დირექტორთა საბჭოს მართვის საკითხებზე, ასევე იმ განმსაზღვრელ გარემოსა და კულტურულ ფაქტორებზე, რომლებიც გავლენას ახდენს კომპანიის მართვასა და ორგანიზაციის მხრიდან რისკების მართვის ხარისხზე. ამ კურსის ფარგლებში შემოწმდება უმაღლესი დონის უნარჩვევები. კანდიდატებისგან მოითხოვება არა მხოლოდ თეორიული ნაწილის ცოდნა, არამედ მათი პრაქტიკულად გამოყენებაც.
სასწავლო კურსის სწავლების მეთოდები	სასწავლო კურსი ისწავლება ერთი სემესტრი. იგი მოიცავს 16-17 კვირას. სწავლის შედეგების უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ლექცია, პრაქტიკული მუშაობა და დამოუკიდებელი მუშაობა. სწავლის მეთოდად გამოიყენება: დისკუსია/დებატები, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), შემთხვევების შესწავლა (Case study), გონებრივი იერიში (Brain storming), დემონსტრირების, ინდუქციის, დედუქციის, ანალიზის, სინთეზის, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდები, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, ელექტრონული სწავლება (E-learning).
სასწავლო კურსის თემატიკა შინაარსი (დეტალურად)	იხ. დანართი 1

სწავლის შედეგები	სწავლებისა და სწავლის შედეგად კანდიდატი მიიღებს ცოდნასა და გაცნობიერების, პრაქტიკაში გამოყენების, კრიტიკული ანალიზის, შეფასების, დასკვნის, კომუნიკაციის, სწავლის უნარებს, რომ ადვილად შეძლოს: ➤ რისკის შეფასების დინამიკური ხასიათი; ➤ რისკის შეფასების ცვლილებებზე ხელმძღვანელობის რეაგირების მნიშვნელობა და ხასიათი; ➤ რა არის კომპანიისთვის მისაღები რისკის დონე და როგორ ზეგავლენას ახდენს იგი რისკთან დაკავშირებულ პოლიტიკურ კურსზე; ➤ შეაფასოს ბიზნესრისკებისა და ფინანსური რისკების ხასიათი და მნიშვნელობა; ➤ შიდა კონტროლისა და რისკის შესახებ კომპანიის ფარგლებს გარეთ ანგარიშგების პროცესი და მისი მნიშვნელობა; ➤ შეაფასოს პრინციპი - “იმდენად მცირე, რამდენადაც შესაძლებელია გონივრულ ფარგლებში” - რისკის შეფასების კონტექსტში და რა კავშირშია იგი რისკის სიმძიმესა და ალბათობასთან; ➤ შეაფასოს რისკის აღქმის სირთულეები, მათ შორის, რისკის ობიექტური და სუბიექტური აღქმის ცნებები; ➤ შეაფასოს დაკავშირებული რისკის ფაქტორების ცნებები; ➤ განსაზღვროს და შეაფასოს, როგორ იყენებენ კომპანიები პოლიტიკურ კურსსა და პრაქტიკულ მეთოდებს სხვადასხვა სახის ბიზნესისა და ფინანსური რისკების შესამცირებლად.
სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობა	კანდიდატს გავლილი უნდა ჰქონდეს საგნები: ა) ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება; ბ) აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება.
სწავლების ენა	ქართული
სასწავლო კურსის შესაბამისი კომპეტენციის დონე;	უმაღლესი დონე
შეფასების კრიტერიუმები	კურსის დამთავრების შემდეგ კანდიდატები აბარებენ გამოცდას, სასერტიფიკაციო პროგრამაზე დაყრდნობით, რაც სასერტიფიკაციო პროცესის აუცილებელია ეტაპია. საგამოცდო პროცესს ახორციელებს ბაფის საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც საგამოცდოდ კურსდამთავრებული იგზავნება მიმართვის საფუძველზე. შეფასება ხდება წერილობითი გამოცდის ჩატარებით. გამოცდის ფორმატი ითვალისწინებს პრაქტიკული შემთხვევების ანალიზის / სცენარის ტიპის კითხვებს. შეფასება წარმოებს 100 ქულიანი სისტემით. გამოცდა ჩაბარებულად ჩაითვლება კანდიდატის მიერ 50 ქულის ან მეტის მიღების შემთხვევაში. გამოცდის ფორმატი: წერითი, გამოცდისთვის განკუთვნილია 4 საათი.
სასწავლო ლიტერატურა	1. სტრატეგიული ბიზნესლიდერი, სახელმძღვანელო, ბაფ. 2022. 2. სტრატეგიული ბიზნესლიდერი, საგამოცდო კრებული, ბაფ. 2022. 3. P1 – „კორპორაციული მართვა, რისკი და ეთიკა“ © BPP Learning Media Ltd , 2010; 4. P1 კორპორაციული მართვა, რისკი და ეთიკა – სავარჯიშოების კრებული; 5. დამატებით: სალექციო მასალა პრეზენტაციის სახით, სიტუაციური ამოცანები ამოხსნით, დასარიგებელი მასალა (არსებობის შემთხვევაში).
სასწავლო კურსის სილაბუსი განახლებულია 2023 წლის 01 დეკემბრის მდგომარეობით. სასწავლო კურსის პროგრამაში ყოველი ცვლილება ეცნობება ზედამხედველობის სამსახურს შესათანხმებლად.	

სასწავლო კურსის თემატიკა	1. მართვის ძირითადი პრინციპები კომპანიის მფლობელობა/საკუთრება და კონტროლი; რა არის კორპორატიული მართვა ან „მმართველობა?“ ბიზნესის სარგებელი კორპორაციული მართვისგან; კორპორაციული მართვის მიზანი და ამოცანები; მთავარი კონცეფცია; კორპორაციული მართვის არეალში მოქცეული საოპერაციო სფეროები; კორპორაციული მართვის შიდა დაინტერესებული მხარეები; კორპორაციული მართვის გარე მონაწილე მხარეები. 2. კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული მიდგომები წესებსა და პრინციპებზე დამყარებული მიდგომები და მათი კავშირი კორპორატიულ მართვასთან; სარბენს-ოქსლის აქტი; მართველობის სტრუქტურები; საერთაშორისო ჰარმონიზაცია. 3. დაინტერესებული მხარეები და კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა; დაინტერესებული მხარეები და მათი მოთხოვნები; დაინტერესებული მხარეების კლასიფიკაცია და მათი ურთიერთობები; დაინტერესებული მხარეების გავლენა კორპორაციულ მართვაზე; 4. ეფექტური ლიდერობა ლიდერობის ბუნება და მნიშვნელობა; რა ქნის ეფექტურ ლიდერს; ლიდერობა და მართვა; ლიდერობა და კულტურა; მეწარმეობა და „შიდა-მეწარმეობა“ 5. დირექტორთა საბჭო დირექტორთა საბჭო-როლები და მოვალეობები; რა არის მრავალფეროვნება; საბჭოს სტრუქტურა; აღმასრულებელი დირექტორები; დირექტორების დანიშვნა და განგრძობადი პროფესიული განვითარება; დირექტორთა საბჭოს მარეგულირებელი და სამართლებრივი ჩარჩო; თანამდებობაზე წარდგენის კომიტეტი; დირექტორების ანაზღაურება.
--	--

6. დაინტერესებულ მხარეებთან ანგარიშგება

აქციონერებთან, ასევე, ინფორმაციის გასაჯაროების საკითხებთან, კორპორაციული მართვის განვითარება;
ინსტიტუციონალური ინვესტორები;
საერთო კრებები;
ინფორმაციის გასაჯაროება- ზოგადი პრონციპები;
ინფორმაციის გასაჯაროება - კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრაქტიკა;
მდგრადობა;
ეკონომიკური საქმიანობის ეფექტი;
მართვის სისტემა;
სოციალური და გარემოსდაცვითი აუდიტი.
სოციალური და გარემოსდაცვითი ანგარიშგება;
ინტეგრირებული ანგარიშგება.

7. შიდა კონტროლის სისტემების მენეჯმენტი და ანგარიშგება

ანგარიშგების, აუდიტისა და კონტროლის კუთხით კორპორატიული მართვის განვითარება;
შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის როლი კორპორატიულ მართვაში;
შიდა კონტროლის განმარტებები;
შიდა კონტროლის სისტემების მიზნები;
ეფექტიანი კონტროლის სისტემა;
როლების გადანაწილება რისკის მართვასა და შიდა კონტროლის მექანიზმებში;
შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობის მიმოხილვა;
ხელმძღვანელობისთვის წარსადგენი ინფორმაცია;
ინფორმაციის მახასიათებლები და მისი ხარისხი;
თაღლითობასთან დაკავშირებული რისკის მართვის სტრატეგია;

8. აუდიტი და შესაბამისობა

შიდა აუდიტის მნიშვნელობა და ფუნქციები;
ფაქტორები, რომლებიც ზეგავლენას ახდენს შიდა აუდიტის საჭიროებაზე;
აუდიტორის დამოუკიდებლობა;
პოტენციური ეთიკური საფრთხეები;
აუდიტის კომიტეტი;
აქციონერებისთვის შიდა კონტროლის შესახებ ანგარიშის წარდგენა;

9. რისკების იდენტიფიკაცია, შეფასება და გაზომვა

რისკი და კორპორაციული მართვა;
რისკი და რისკის მართვის საჭიროება;
რისკის მართვა;
რისკის იდენტიფიკაცია: სტრატეგიული და საოპერაციო რისკები;
რისკის იდენტიფიცირება: ბიზნესრისკები;
რისკების იდენტიფიცირება: კატეგორიები და რისკებს შორის

ურთიერთკავსირი;
რისკების შეფასება;
რისკის აღქმა;
რისკის რეესტრი;

10. რისკების მართვა, მონიტორინგი და შემცირება

დირექტორთა საბჭოს როლი;
რისკის კომიტეტი;
რისკის მენეჯერის როლი;
რისკის შესახებ ინფორმულობის ამაღლება;
რისკების გათავისება სისტემაში;
რისკების ნართვა - **TARA ან SARA**;
შემდგომი რისკის მართვის სტრატეგიები;
გარე ანგარიშის წარდგენის პროცესი შიდა კონტროლისა და რისკის შესახებ;
რწმუნებათა რუკა და რისკების რუკა;

11. პროფესიონალიზმი, ეთიკის კოდექსები და საზოგადოებრივი ინტერესი

„პროფესია“ „პროფესიონალიზმის საპირწონედ“ ;
საჯარო ინტერესი;
ბუღალტერთა როლიდა გავლენა;
ეთიკის კორპორაციული კოდექსი;
კორპორაციული და პროფესიული კოდექსები;
ეთიკის პროფესიული კოდექსი;
ინტერესთა კონფლიქტი და ეთიკური საფრთხეები;
კონცეპტუალური ჩარჩო და დაცვითი მექანიზმები;
ეთიკური დილემა და კონფლიქტის მოგვარება;
კორუფცია და ქრთამი;
ეთიკური გადაწყვეტის მიღება;
ეთიკური გადაწყვეტილების მიღება/გამოყენება;
ეთიკური ქცევა.

12. წარმატებისთვის მომზადება - სტრუქტურა და პროცესი

ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენს ორგანიზაციის სტრუქტურაზე;
ორგანიზაციის სტრუქტურა;
საზღვრის არ მქონე ორგანიზაცია;
ბიზნესის პროცესის გაუმჯობესება;
ორგანიზაციის პროცესების გაუმჯობესება;

13. ელექტრონული ბიზნესი

საინფორმაციო ტექნოლოგია - სტრატეგიული კონტექსტი
ელექტრონული ბიზნესი;
საინფორმაციო ტექნოლოგიების რისკები;
კონტროლი ინფორმაციული სისტემის გარემოში;

საერთო კონტროლი;
ქსელის კონტროლი.

14. ინფორმაციული ტექნოლოგიების წარმატებული გამოყენება

მიწოდების ჯაჭვის მართვის სისტემა;
აღმავალი მიწოდების ჯაჭვის მართვა
დადმავალი მიწოდების ჯაჭვის მართვა;
დიდი მონაცემების გამოყენება ბიზნეს სტრატეგიის ინფორმაციული
უზრუნველყოფისა და განხორციელებისთვის;
რეგულაციური ტექნოლოგია;
პროგრამული უზრუნველყოფა;
ხელოვნური ინტელექტი;
ტექნოლოგიების გამოყენების ეთიკა;

15. პროექტების მართვა

პროექტის მახასიათებლები;
ეტაპები პროექტის სასიცოცხლო ციკლში;
პროექტის გეგმა;
პროექტის განხორციელება;
პროექტის მონიტორინგი და კონტროლი;
პროექტის დასრულება;

16. ფინანსური საკითხების გადაწყვეტა

ურთიერთობა სტრატეგიასა და ფინანსებს შორის;
ფინანსური ფუნქცია და პროცესების ავტომატიზაცია;
არაკომერციული ორგანიზაციები;
დაფინანსების სტრატეგიები;
ხარჯებისა და მართვის გაანგარიშების როლი;
გადაწყვეტილების მიღების მეთოდები;
რისკთან და გაურკვევლობასთან საქმის ქონა გადაწყვეტილებების
მიღებისას;
ბიუჯეტის შედგენა;
ცვლილებების ანალიზი;
ბიუჯეტირები, სტანდარტული ხარჯთაღიწვისა და ცვლილებების
სტრატეგიული როლი;
რაოდენობრივი ანალიზის სხვა ტექნიკები.

17. სტრატეგიული ცვლილებების მართვა

სტრატეგიული ცვლილება;
ორგანიზაციული კულტურის გავლენა ცვლილებაზე;
ცვლილებებისათვის წინააღმდეგობა; წინააღმდეგობების გადალახვა;
ცვლილებების კონტექსტი (ბალოგუნი და ჰოუპ ჰეილი)
ცვლილებები ბიზნესის სისტემაში.

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია

ს ი ლ ა ბ უ ს ი

სასწავლო კურსის დასახელება	ბიზნეს სამართალი
სასწავლო კურსის კოდი	CP 004
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
სასწავლო კურსის კრედიტები	5 კრედიტი - 125 საათი. აქედან, საკონტაქტო - 75 საათი; დამოუკიდებელი - 50 საათი.
ლექტორი	იური პაპასკუა, ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, სსუ პროფესორი, ტელ. 574 34 64 27, email: I.papaskua@mail.ru კონსულტაციები: ყოველი კვირის სამშაბათი 15 : 00-დან 17 : 00 სთ.
სასწავლო კურსის ფორმატი	აუდიტორიული მეცადინეობა - ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა, დამოუკიდებელი მუშაობა, კონსულტაცია.
სასწავლო კურსის მიზანი	სასწავლო კურსის მიზანია კანდიდატმა შეძლოს: სწავლის შედეგად ისეთი უნარ-ჩვევებისა და კომპეტენციების დაუფლება, რომლებიც ამჟამად აუცილებელია შრომის ბაზარზე ბუღალტრისა და აუდიტორის კვალიფიკაციით მუშაობისთვის: ✓ ბიზნესსაქმიანობა საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში; ✓ გაანალიზოს და შეაფასოს სიტუაცია, სამართლებრივი პერსპექტივიდან გამომდინარე. ✓ ახსნას ისეთი საკანონმდებლო საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია სხვადასხვა საქმიანობასთან (მაგალითად, ამხანაგობასთან). ✓ ახსნას ისეთი საკანონმდებლო საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბიზნეს ოპერაციებთან საქართველოში და საკამათო საკითხების გადაწყვეტასთან. ✓ ახსნას სახელმწიფოსა და სამართლის ზოგადი დებულებები.
სასწავლო კურსის სწავლების მეთოდები	სასწავლო კურსი ისწავლება ერთი სემესტრი. იგი მოიცავს 16-17 კვირას. სწავლის შედეგების უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ლექცია, პრაქტიკული მუშაობა და დამოუკიდებელი მუშაობა. სწავლის მეთოდად გამოიყენება: დისკუსია/დებატები, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), შემთხვევების შესწავლა (Case study), გონებრივი იერიში (Brain storming), დემონსტრირების, ინდუქციის, დედუქციის, ანალიზის, სინთეზის, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდები, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, ელექტრონული სწავლება (E-learning).
სასწავლო კურსის თემატიკა შინაარსი (დეტალურად)	იხ. დანართი 1

სწავლის შედეგები	სწავლების შემდეგ კანდიდატი შეიძენს ისეთ საბაზისო ცოდნას და თვისებებს, რომ ის ადვილად შეძლებს აწარმოოს ბიზნესსაქმიანობა საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში. გაცნობიერებს პრობლემებს, რომლებიც თავს იჩენენ საქართველოს ბიზნეს საქმიანობის დროს. კანდიდატი შეძლებს: ✓ გაანალიზოს და შეაფასოს სიტუაცია, სამართლებრივი ნორმებიდან გამომდინარე; ✓ ახსნას ისეთი საკანონმდებლო საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია სხვადასხვა საქმიანობასთან (მაგალითად ამხანაგობასთან). ✓ ახსნას ისეთი საკანონმდებლო საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბიზნეს ოპერაციებთან საქართველოში და საკამათო საკითხების გადაწყვეტასთან. ✓ ახსნას სახელმწიფოსა და სამართლის ზოგადი დებულებები.
სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობა	კანდიდატს შესწავლილი (მათ შორის დამოუკიდებლად) უნდა ჰქონდეს შემდეგი სასწავლო კურსები: F3 ფინანსური აღრიცხვა
სწავლების ენა	ქართული
სასწავლო კურსის შესაბამისი კომპეტენციის დონე;	საშუალო დონე
შეფასების კრიტერიუმები	კურსის დამთავრების შემდეგ კანდიდატები აბარებენ გამოცდას, სასერტიფიკაციო პროგრამაზე დაყრდნობით, რაც სასერტიფიკაციო პროცესის აუცილებელია ეტაპია. საგამოცდო პროცესს ახორციელებს ბაფ-ის საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც საგამოცდოდ კურსდამთავრებული იგზავნება მიმართვის საფუძველზე. შეფასება ხდება წერილობითი გამოცდის ჩატარებით. გამოცდის ფორმატი ითვალისწინებს პრაქტიკული შემთხვევების ანალიზის / სცენარის ტიპის კითხვებს. შეფასება წარმოებს 100 ქულიანი სისტემით. გამოცდა ჩაბარებულად ჩაითვლება კანდიდატის მიერ 50 ქულის ან მეტის მიღების შემთხვევაში. გამოცდის ფორმატი: წერითი, გამოცდისთვის განკუთვნილია 4 საათი.
სავალდებულო ლიტერატურა	საქართველოს კონსტიტუცია: საქართველოს კანონი „მეწარმეთა შესახებ“; საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი; საქართველოს შრომის კოდექსი; წიგნი ACCA ქართული ბიზნეს სამართალი (სახელმძღვანელო და სავარჯიშოები), თბილისი, 2022 წ. ბაფ, საკანონმდებლო აქტები 2022 წლის 15 ივლისის მდგომარეობით); დამატებით: სალექციო მასალა პრეზენტაციის სახით, სიტუაციური ამოცანები ამოხსნით, დასარიგებელი მასალა (არსებობის შემთხვევაში).
სასწავლო კურსის სილაბუსის განახლება	სასწავლო კურსის სილაბუსი განახლებულია 2023 წლის 01 დეკემბრის მდგომარეობით. სასწავლო კურსის პროგრამაში ყოველი ცვლილება ეცნობება ზედამხედველობის სამსახურს შესათანხმებლად.

**სასწავლო კურსის თემატიკა
შინაარსი (დეტალურად)**

1. სამართლის ზოგადი საკითხები

სამართლის ცნება და სისტემა; სამართლის წყაროები, ნორმათა იერარქია; საერთაშორისო სამართალი და მისი მოქმედება ქართულ ბიზნესგარემოში; ქართული სასამართლო სისტემა და სასამართლოში დავის წარმოების ძირითადი მიმართულებები; უფლებების დაცვა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი წარმოებისას; სასამართლო გადაწყვეტილება და მისი აღსრულება; დავის გადაწყვეტის ალტერნატიული მექანიზმები.

2. სამოქალაქო სამართლის ზოგადი ნაწილი

რეგულირების სფერო და შესავალი საკითხები; პირები: ფიზიკური, იურიდიული, არაიურიდიული პირი წარმონაქმნები; გარიგებები: გარიგების ცნება, სახეები, ფორმები, იურიდიული ძალის არმქონე გარიგებები, პირობითი გარიგებები, ხანდაზმულობის ვადა.

3. სანივთო სამართალი

ნივთები. ქონება. საწარმო; მფლობელობა. საკუთრება, საკუთრების უფლების ცნება და შინაარსი. საკუთრების უფლების შეზღუდვები.

საკუთრების უფლების შეძენა და დაკარგვა ნივთებზე.

საკუთრების უფლების შეძენა უფლებებსა და მოთხოვნებზე.

მოთხოვნის დათმობა, ვალის გადაკისრება. გირავნობა, იპოთეკა.

4. ვალდებულებითი სამართალი

ზოგადი ნაწილი

ხელშეკრულება, როგორც ვალდებულების წარმოქმნის საფუძველი:

ვალდებულების ცნება და სახეები. ხელშეკრულების ცნება და სახეები. ფაქტობრივი სახელშეკრულებო ურთიერთობა. წინარე ხელშეკრულება. ხელშეკრულების დადება. მესამე პირის სასარგებლოდ დადებული ხელშეკრულება. ხელშეკრულების სტანდარტული პირობები. ხელშეკრულებიდან გასვლა (ხელშეკრულებაზე უარი). ხელშეკრულების მისადაგება შეცვლილი გარემოებებისადმი გარიგების საფუძვლების დარღვევა. გრძელვადიანი ხელშეკრულების (ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობის) შეწყვეტა. ვალდებულების შესრულება. უარი ვალდებულების შესრულებაზე. კრედიტორის მიერ ვადის გადაცილება. ვალდებულების დარღვევა. ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის დამატებითი საშუალებანი.

ვალდებულების შეწყვეტა.

სახელშეკრულებო სამართალი: ნასყიდობის ხელშეკრულება.

ქირავნობის ხელშეკრულება. იჯარის ხელშეკრულება. სესხის ხელშეკრულება. ლიზინგის ხელშეკრულება; ნარდობის ხელშეკრულება. ერთობლივი საქმიანობის (ამხანაგობის) ხელშეკრულება. თავდებობის ხელშეკრულება.

5. შრომის სამართალი

შესავალი: მოქმედების სფერო, ფარგლები და პრინციპები, შრომითი ურთიერთობის ცნება. შრომითი ურთიერთობის სუბიექტები. შრომითი ურთიერთობის წარმოშობა. შრომითი ხელშეკრულება. შრომის ანაზღაურება. სამუშაოს შესრულება. შრომის შინაგანაწესი, სამუშაო, შესვენების და დასვენების დრო. შვებულება. შრომითი

ურთიერთობის შეჩერება და შეწყვეტა.გაფიცვა და ლოკაუტი.

6. სამეწარმეო სამართალი.

ზოგადი ნაწილი

შესავალი. სამეწარმეო საქმიანობისა და მეწარმე სუბიექტების ცნება. საწარმოსა და კორპორაციის (საზოგადოების) ცნებები. კორპორაციების (საზოგადოებების) სახეები. ფილიალები (წარმომადგენლობები). კორპორაციების (საზოგადოებების) დაფუძნება. მეწარმე სუბიექტები: ინდივიდუალური მეწარმე, სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება და კომანდიტური საზოგადოება. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. სააქციო საზოგადოება.

მათი სახელმწიფო და საგადასახადო რეგისტრაცია. მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრი. საფირმო სახელწოდება. შესატანი და მისი განხორციელება. საზოგადოების კაპიტალი. საწარმოთა მართვა: საზოგადოების მართვის განმკარგულებელი და აღმასრულებელი ორგანოები, სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა. სავაჭრო მინდობილობა. გენერალური სავაჭრო მინდობილობა (პროკურატურა). საზოგადოების რეორგანიზაცია. საზოგადოების ლიკვიდაცია და გაუქმება.

7. ფასიანი ქაღალდების ცნება და ფასიანი ქაღალდების ბაზარი

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ბაზარი; კორპორაციული და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების ფასიანი ქაღალდების ბაზარი; კაპიტალის ბაზარი; მეორადი ბაზარი.

8. ორმაგი დაბეგვრის ზოგადი სამართლებრივი დახასიათება

სახელმწიფოთა შორის ეკონომიკური ინტეგრაცია და თანამშრომლობა; ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების ხელშეკრულებები,

9. სპეციალური ეკონომიკური ზონები

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონები, გადასახადები თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონებში, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონები საქართველოში.

10. საქრთველოს კანონი ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

რეგულირების სფერო, საწარმოთა კატეგორიები, ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგების წარმოებისა და გამოქვეყნების ვალდებულება. ზედამხედველობის ორგანო და პროფესიული ორგანიზაციები.

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია

ს ი ლ ა ზ უ ს ი

სასწავლო კურსის დასახელება	საგადასახადო დაბეგვრა
სასწავლო კურსის კოდი	CP 005
სასწავლო კურსის სტატუსი	სავალდებულო
სასწავლო კურსის კრედიტები	5 კრედიტი - 125 საათი. აქედან, საკონტაქტო - 75 საათი; დამოუკიდებელი - 50 საათი.
ლექტორი	კონსტანტინე გორბატკოვი ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, ტელ.: 571722552; E- mail: annconsulting@fambler.ru კონსულტაციები: ყოველი კვირის სამშაბათი 15 : 00-დან 17 : 00 სთ.
სასწავლო კურსის ფორმატი	აუდიტორიული მეცადინეობა - ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა, დამოუკიდებელი მუშაობა, კონსულტაცია.
სასწავლო კურსის მიზანი	სასწავლო კურსის მიზანია: საგადასახადო დაბეგვრის მიზანია, კანდიდატს ასწავლოს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ძირითადი საკითხების უკეთესად შეცნობა და მიღებული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება. ბიზნესსაქმიანობის საკითხებთან დაკავშირებული ცოდნის გაღრმავება. კერძოდ, კანდიდატმა უნდა შეძლოს: ✓ ახსნას საქართველოს საგადასახადო სისტემის არსი. ✓ გამოიანგარიშოს მოგებისა და ქონების გადასახადი. ✓ ახსნას დამატებითი ღირებულების გადასახადის არსი და პრინციპი. ✓ წარმოაჩინოს ის შესაძლებლობები, რომლებსაც მოითხოვს საქართველოს საგადასახადო სისტემა.
სასწავლო კურსის სწავლების მეთოდები	კურსის დამთავრების შემდეგ კანდიდატები აზარებენ გამოცდას, სასერტიფიკაციო პროგრამაზე დაყრდნობით, რაც სასერტიფიკაციო პროცესის აუცილებელია ეტაპია. საგამოცდო პროცესს ახორციელებს ბაფის საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც საგამოცდოდ კურსდამთავრებული იგზავნება მიმართვის საფუძველზე. შეფასება ხდება წერილობითი გამოცდის ჩატარებით. გამოცდის ფორმატი ითვალისწინებს პრაქტიკული შემთხვევების ანალიზის / სცენარის ტიპის კითხვებს. შეფასება წარმოებს 100 ქულიანი სისტემით. გამოცდა ჩაბარებულად ჩაითვლება კანდიდატის მიერ 50 ქულის ან მეტის მიღების შემთხვევაში. გამოცდის ფორმატი: წერიტი, გამოცდისთვის განკუთვნილია 4 საათი.
სასწავლო კურსის თემატიკა შინაარსი (დეტალურად)	იხ. დანართი 1

სწავლის შედეგები	სწავლებისა და სწავლის შედეგად კანდიდატი მიიღებს ცოდნასა და გაცნობიერების, პრაქტიკაში გამოყენების, კრიტიკული ანალიზის, შეფასების, დასკვნის, კომუნიკაციის, სწავლის უნარებს, რომ ადვილად შეძლოს: ➢ ახსნას საქართველოს საგადასახადო სისტემის არსი. ➢ გამოიანგარიშოს მოგებისა და ქონების გადასახადი. ➢ ახსნას დამატებითი ღირებულების გადასახადის არსი და პრინციპი. ➢ წარმოაჩინოს ის შესაძლებლობები, რომლებსაც მოითხოვს საქართველოს საგადასახადო სისტემა.
სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობა	კანდიდატს შესწავლილი (მათ შორის დამოუკიდებლად) უნდა ჰქონდეს შემდეგი სასწავლო კურსი: ა) F3 ფინანსური აღრიცხვა
სწავლების ენა	ქართული
სასწავლო კურსის შესაბამისი კომპეტენციის დონე;	საშუალო დონე
შეფასების კრიტერიუმები	კურსის დამთავრების შემდეგ კანდიდატები აბარებენ გამოცდას, სასერტიფიკაციო პროგრამაზე დაყრდნობით, რაც სასერტიფიკაციო პროცესის აუცილებელია ეტაპია. საგამოცდო პროცესს ახორციელებს ბაფის საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც საგამოცდოდ კურსდამთავრებული იგზავნება მიმართვის საფუძველზე. შეფასება ხდება წერილობითი გამოცდის ჩატარებით. გამოცდის ფორმატი ითვალისწინებს პრაქტიკული შემთხვევების ანალიზის / სცენარის ტიპის კითხვებს. შეფასება წარმოებს 100 ქულიანი სისტემით. გამოცდა ჩაბარებულად ჩაითვლება კანდიდატის მიერ 50 ქულის ან მეტის მიღების შემთხვევაში. გამოცდის ფორმატი: წერითი, გამოცდისთვის განკუთვნილია 4 საათი.
სასწავლო კურსის სილაბუსის განახლება	სასწავლო კურსის სილაბუსი განახლებულია 2023 წლის 01 დეკემბრის მდგომარეობით. სასწავლო კურსის პროგრამაში ყოველი ცვლილება ეცნობება ზედამხედველობის სამსახურს შესათანხმებლად.

სასწავლო კურსის თემატიკა	კარი 01. ზოგადი დებულებანი თავი 01. საქართველოს საგადასახადო სისტემა მუხლი 001 საქართველოს საგადასახადო კოდექსის რეგულირების სფერო თავი 01. საქართველოს საგადასახადო სისტემა მუხლი 001. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის რეგულირების სფერო მუხლი 002. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა მუხლი 003. ვადების განსაზღვრა მუხლი 004. ხანდაზმულობის ვადა მუხლი 006. გადასახადის ცნება და სახეები მუხლი 007. ადგილობრივი გადასახადის დაწესება, შემოღება, მისი გადახდის პირობების შეცვლა და გადასახადის გაუქმება თავი 02. ამ კოდექსში გამოყენებული ტერმინები და ცნებები მუხლი 008. ტერმინთა განმარტება მუხლი 009. ეკონომიკური საქმიანობა მუხლი 010. საქველმოქმედო საქმიანობა მუხლი 011. რელიგიური საქმიანობა მუხლი 012. დაქირავებით მუშაობა მუხლი 013. საქონელი მუხლი 014. მომსახურება მუხლი 015. ფინანსური ინსტრუმენტი, ფინანსური ოპერაცია, ფინანსური მომსახურება მუხლი 016. საქონლის მიწოდება, მომსახურების გაწევა მუხლი 018. საქონლის/მომსახურების ფასის განსაზღვრის პრინციპები მუხლი 019. ურთიერთდამოკიდებული პირები კარი 02. გადასახადის გადამხდელი, საგადასახადო აგენტი, საწარმო, ორგანიზაცია, ფიზიკური პირი თავი 03. ფიზიკური პირი, საწარმო, ორგანიზაცია მუხლი 020. გადასახადის გადამხდელი, საგადასახადო აგენტი მუხლი 021. საწარმო მუხლი 022. საქართველოს საწარმო, უცხოური საწარმო მუხლი 023. საერთაშორისო ფინანსური კომპანია მუხლი 024.–1 სპეციალური სავაჭრო კომპანია მუხლი 025. თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის საწარმო მუხლი 026. სპეციალური სავაჭრო ზონა მუხლი 026.–1 ტურისტული საწარმო მუხლი 029. მუდმივი დაწესებულება მუხლი 030. ორგანიზაცია მუხლი 031. საბიუჯეტო ორგანიზაცია მუხლი 032. საქველმოქმედო ორგანიზაცია მუხლი 033. რელიგიური ორგანიზაცია მუხლი 034. საქართველოს რეზიდენტი და არარეზიდენტი ფიზიკური პირები მუხლი 036. მეწარმე ფიზიკური პირი და მისი საქმიანობის ადგილი მუხლი 037. გადასახადის გადამხდელის წარმომადგენელი თავი 04. გადასახადის გადამხდელის სამართლებრივი დაცვა მუხლი 041. გადასახადის გადამხდელის უფლებები მუხლი 043. გადასახადის გადამხდელის ვალდებულებები მუხლი 044. მიმოწერა გადასახადის გადამხდელთან
--	---

კარი 03. გადასახადის გადამხდელისათვის ინფორმაციის მიწოდება და საქართველოს საგადასახადო ორგანოების სისტემა

თავი 05. გადასახადის გადამხდელისათვის ინფორმაციის მიწოდება

მუხლი 046. განმარტება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის გამოყენების შესახებ

მუხლი 046.-1 საჯარო გადაწყვეტილება

მუხლი 047. წინასწარი გადაწყვეტილება

კარი 04. საგადასახადო ვალდებულება

თავი 08. საგადასახადო ვალდებულება და მისი შესრულება

მუხლი 053. საგადასახადო ვალდებულება და მისი შესრულება

მუხლი 054. საბანკო დაწესებულების ვალდებულება გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო ვალდებულების შესრულებასთან დაკავშირებით

მუხლი 055. საგადასახადო ვალდებულების შესრულება

საწარმოს/ორგანიზაციის ლიკვიდაციისას

მუხლი 056. საგადასახადო ვალდებულების შესრულება

საწარმოს/ორგანიზაციის რეორგანიზაციისას

მუხლი 057. გარდაცვლილი პირის საგადასახადო ვალდებულების შესრულება

მუხლი 058. უფო-უკვლოდ დაკარგული პირის და მხარდაჭერის მიმღების საგადასახადო ვალდებულების შესრულება

მუხლი 059. საგადასახადო პერიოდი

მუხლი 060. საგადასახადო შეღავათი

მუხლი 061. გადასახადის დარიცხვა

მუხლი 062. გადასახადის გადახდის ვადა

მუხლი 063. ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნება

მუხლი 064. საგადასახადო მოთხოვნა

მუხლი 065. გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნა

მუხლი 066. გადასახადის გადამხდელად აღრიცხვა

თავი 09. საგადასახადო ანგარიშგება

მუხლი 067. საგადასახადო დეკლარაცია

მუხლი 068. საგადასახადო დეკლარაციის წარდგენის ვადის გაგრძელება

მუხლი 069. საგადასახადო დეკლარაციაში ცვლილების ან/და დამატების შეტანა

მუხლი 070. გადასახადის გადამხდელისაგან ინფორმაციის მოთხოვნა

მუხლი 071. საბანკო დაწესებულების ვალდებულებები

მუხლი 072. პირველადი საგადასახადო დოკუმენტი

მუხლი 073. ცალკეულ შემთხვევაში დაბეგვრის ობიექტისა და

საგადასახადო ვალდებულების განსაზღვრა

კარი 05. საშემოსავლო და მოგების გადასახადები

თავი 11. საშემოსავლო გადასახადი

მუხლი 079. გადასახადის გადამხდელი

მუხლი 080. დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 081. გადასახადის განაკვეთი

მუხლი 081.-1 დაუბეგრავი მინიმუმი

მუხლი 082. გადასახადისაგან გათავისუფლება

თავი 12. სპეციალური დაბეგვრის რეჟიმები

მუხლი 083. სპეციალური დაბეგვრის რეჟიმები

მუხლი 084. მიკრო ბიზნესი

მუხლი 085. მიკრო ბიზნესის სტატუსის მინიჭება

მუხლი 086. მიკრო ბიზნესის გადასახადისაგან გათავისუფლება

მუხლი 087. მიკრო ბიზნესის ვალდებულებები

მუხლი 088. მცირე ბიზნესი

მუხლი 089. მცირე ბიზნესის სტატუსის მინიჭება
 მუხლი 090. მცირე ბიზნესის დასაბეგრი შემოსავალი და გადასახადის განაკვეთები
 მუხლი 091. მცირე ბიზნესის შემოსავლებისა და ხარჯების აღრიცხვის პრინციპები
 მუხლი 092. მცირე ბიზნესის დამატებული ღირებულების გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაცია
 მუხლი 093. მიკრო და მცირე ბიზნესის დეკლარაციის წარდგენა
 მუხლი 094. მცირე და მიკრო ბიზნესის მიმდინარე გადასახდელები და გადასახადის წყაროსთან დაკავების წესი
 მუხლი 095. მცირე და მიკრო ბიზნესის საგადასახადო კონტროლი
 მუხლი 095.-1 ფიქსირებული გადასახადის გადამხდელი
 მუხლი 095.-2 ფიქსირებული გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი
 მუხლი 095.-3 ფიქსირებული გადასახადის განაკვეთი
 მუხლი 095.-4 ფიქსირებული გადასახადის გადამხდელის სტატუსის მინიჭება
 მუხლი 095.-5 ფიქსირებული გადასახადით დაბეგვრის პირობები
 მუხლი 095.-6 ფიქსირებული გადასახადის გადამხდელის სტატუსის გაუქმება

თავი 13. მოგების გადასახადი

მუხლი 096. გადასახადის გადამხდელი
 მუხლი 097. დაბეგვრის ობიექტი
 მუხლი 098. გადასახადის განაკვეთი
 მუხლი 098.-1 განაწილებული მოგება
 მუხლი 098.-2 გაწეული ხარჯი ან სხვა გადახდა, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული არ არის
 მუხლი 098.-3 უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება/მომსახურების გაწევა ან/და ფულადი სახსრების გადაცემა
 მუხლი 098.-4 წარმომადგენლობითი ხარჯების დაბეგვრა
 მუხლი 099. გადასახადისაგან გათავისუფლება

თავი 14. ერთობლივი შემოსავალი

მუხლი 100. ერთობლივი შემოსავალი
 მუხლი 101. ხელფასის სახით მიღებული შემოსავლები
 მუხლი 102. ეკონომიკური საქმიანობით მიღებული შემოსავლები
 მუხლი 103. შემოსავლები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული დაქირავებით მუშაობასთან და ეკონომიკურ საქმიანობასთან
 მუხლი 104. საქართველოში არსებული წყაროდან მიღებული შემოსავალი
 თავი 15. გამოქვითვები და ზარალი
 მუხლი 105. შემოსავლის მიღებასთან დაკავშირებული ხარჯები
 მუხლი 106. ხარჯები, რომლებიც არ გამოიქვითება
 მუხლი 107. პროცენტების გამოქვითვის შეზღუდვა
 მუხლი 108. უიმედო ვალების გამოქვითვა
 მუხლი 109. სარეზერვო ფონდებში გადარიცხვების გამოქვითვა
 მუხლი 110. სამეცნიერო-კვლევითი, საპროექტო და საცდელ-საკონსტრუქტორო მომსახურების ხარჯების გამოქვითვა
 მუხლი 111. საამორტიზაციო ანარიცხები და გამოქვითვები ძირითად საშუალებათა მიხედვით
 მუხლი 112. ძირითად საშუალებათა მიხედვით საამორტიზაციო ანარიცხების სრულად გამოქვითვა
 მუხლი 113. არამატერიალურ აქტივებზე საამორტიზაციო ანარიცხების გამოქვითვა
 მუხლი 115. ძირითად საშუალებათა რემონტის ხარჯების გამოქვითვა
 მუხლი 116. წარმომადგენლობითი ხარჯების გამოქვითვის შეზღუდვა

მუხლი 117. საქველმოქმედო ორგანიზაციაზე გაცემული შემოწირულების გამოქვითვა

მუხლი 118. სადაზღვევო შენატანების ხარჯების გამოქვითვა

მუხლი 119. გეოლოგიური კვლევებისა და ბუნებრივი რესურსების მოპოვების მოსამზადებელი მომსახურების ხარჯები

მუხლი 120. გადასახადები და ჯარიმები, რომლებიც არ გამოიქვითება

მუხლი 121. ზარალის გადატანა

მუხლი 122. ზარალის გადატანის ვადის გაგრძელება

თავი 16. საერთაშორისო დაბეგვრა და გადასახადებისაგან თავის არიდების აღკვეთა

მუხლი 124. უცხოეთში გადახდილი გადასახადის ჩათვლა

მუხლი 125. ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო შეთანხმებების შესაბამისად არარეზიდენტის მიერ საგადასახადო შეღავათებით სარგებლობა

თავი 18. შემოსავლების დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

მუხლი 130. დივიდენდების დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

მუხლი 131. პროცენტების დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

მუხლი 132. როიალტის დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

მუხლი 133.-1. სსზ-ის ტერიტორიაზე სავაჭრო ობიექტის ან/და სავაჭრო ადგილის დამქირავებელი პირის შემოსავლის დაბეგვრა

მუხლი 133.-2. ტურისტული საწარმოს მიერ სასტუმროს აქტივების/მათი ნაწილის მესაკუთრე ფიზიკური პირის შემოსავლის დაბეგვრა

მუხლი 133.-3. ცალკეული საქონლის მიმწოდებელი ფიზიკური პირის შემოსავლის დაბეგვრა

მუხლი 134. არარეზიდენტის შემოსავლის დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

თავი 19. საგადასახადო აღრიცხვის წესები

მუხლი 135. საგადასახადო წელი

მუხლი 136. შემოსავლებისა და ხარჯების აღრიცხვის პრინციპები

მუხლი 137. შემოსავლებისა და ხარჯების აღრიცხვა საკასო მეთოდით

მუხლი 138. საკასო მეთოდით შემოსავლების მიღების მომენტი

მუხლი 139. საკასო მეთოდით ხარჯების გაწევის მომენტი

მუხლი 140. შემოსავლებისა და ხარჯების აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით

მუხლი 141. დარიცხვის მეთოდით შემოსავლების მიღების მომენტი

მუხლი 142. დარიცხვის მეთოდით ხარჯების გაწევის მომენტი

მუხლი 143. თანამფლობელობა

მუხლი 144. შემოსავლები და გამოქვითვები გრძელვადიანი კონტრაქტების მიხედვით

მუხლი 145. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების აღრიცხვის წესი

მუხლი 146. კომპენსირებული გამოქვითვები და რეზერვების შემცირება

მუხლი 147. მოგება და ზარალი აქტივების მიწოდებისას

მუხლი 148. აქტივების ღირებულება

მუხლი 149. მოგების ან ზარალის აუღიარებლობა

მუხლი 150. იურიდიული პირის ლიკვიდაცია

მუხლი 151. იურიდიულ პირში წილის (აქციების) სანაცვლოდ აქტივების შეტანა

მუხლი 152. იურიდიული პირის რეორგანიზაცია

თავი 20. გადასახადების ადმინისტრირების წესები

მუხლი 153. დეკლარაციის წარდგენა

მუხლი 154. გადახდის წყაროსთან გადასახადის დაკავების წესი

მუხლი 155. მიმდინარე გადასახდელები

კარი 06. დამატებული ღირებულების გადასახადი

თავი 21. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 156. გადასახადის გადამხდელი

მუხლი 157. სავალდებულო რეგისტრაცია

მუხლი 158. ნებაყოფლობითი რეგისტრაცია

მუხლი 159. რეგისტრაციის გაუქმება

თავი 22. დაბეგვრის ობიექტი, დასაბეგრი ოპერაციის თანხის განსაზღვრა, დრო და ადგილი

მუხლი 160. დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 161. დასაბეგრი ოპერაცია, ოპერაციის თანხა და დრო

მუხლი 162. იმპორტი, იმპორტის თანხა და დრო

მუხლი 163. ექსპორტი/რეექსპორტი, ექსპორტის/რეექსპორტის თანხა და დრო

მუხლი 164. საქონლის დროებითი შემოტანა, დროებითი შემოტანის თანხა და დრო

მუხლი 165. საქონლის მიწოდების ადგილი

მუხლი 166. მომსახურების გაწევის ადგილი (დღგ)

თავი 23. დღგ-გან გათავისუფლების მარეგულირებელი წესები და გადასახადისაგან გათავისუფლება

მუხლი 167. გადასახადისაგან გათავისუფლება და მისი გამოყენების წესი

მუხლი 168. გადასახადისაგან გათავისუფლება

თავი 24. გადასახადის გამოანგარიშების, დეკლარირებისა და გადახდის წესი

მუხლი 169. დღგ-ის განაკვეთები

მუხლი 170. ბიუჯეტში შესატანი დღგ

მუხლი 171. დეკლარაციის წარდგენა და დღგ-ის გადახდა

მუხლი 172. დღგ-ის საანგარიშო პერიოდი

თავი 25. საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურა და დღგ-ის ჩათვლა მუხლი

173. დღგ-ის ჩათვლა

მუხლი 174. დღგ-ის ჩასათვლელი თანხა

მუხლი 175. საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურა

მუხლი 175.-1 ანგარიშ-ფაქტურა

თავი 26. სპეციალური წესები

მუხლი 176. უკუდაბეგვრა

მუხლი 176.-1. ცალკეულ შემთხვევებში დღგ-ით დაბეგვრა

მუხლი 177. შერეული ოპერაცია

მუხლი 154. გადახდის წყაროსთან გადასახადის დაკავების წესი

მუხლი 155. მიმდინარე გადასახდელები

კარი 06. დამატებული ღირებულების გადასახადი

თავი 21. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 156. გადასახადის გადამხდელი

მუხლი 157. სავალდებულო რეგისტრაცია

მუხლი 158. ნებაყოფლობითი რეგისტრაცია მუხლი 159. რეგისტრაციის გაუქმება

თავი 22. დაბეგვრის ობიექტი, დასაბეგრი ოპერაციის თანხის განსაზღვრა, დრო და ადგილი

მუხლი 160. დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 161. დასაბეგრი ოპერაცია, ოპერაციის თანხა და დრო

მუხლი 162. იმპორტი, იმპორტის თანხა და დრო

მუხლი 163. ექსპორტი/რეექსპორტი, ექსპორტის/რეექსპორტის თანხა და დრო

მუხლი 164. საქონლის დროებითი შემოტანა, დროებითი შემოტანის თანხა

და დრო

მუხლი 165. საქონლის მიწოდების ადგილი

მუხლი 166. მომსახურების გაწევის ადგილი (დღგ)

თავი 23. დღგ-გან გათავისუფლების მარეგულირებელი წესები და გადასახადისაგან გათავისუფლება

მუხლი 167. გადასახადისაგან გათავისუფლება და მისი გამოყენების წესი

მუხლი 168. გადასახადისაგან გათავისუფლება

თავი 24. გადასახადის გამოანგარიშების, დეკლარირებისა და გადახდის წესი

მუხლი 169. დღგ-ის განაკვეთები

მუხლი 170. ბიუჯეტში შესატანი დღგ

მუხლი 171. დეკლარაციის წარდგენა და დღგ-ის გადახდა

მუხლი 172. დღგ-ის საანგარიშო პერიოდი

თავი 25. საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურა და დღგ-ის ჩათვლა

მუხლი 173. დღგ-ის ჩათვლა

მუხლი 174. დღგ-ის ჩასათვლელი თანხა

მუხლი 175. საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურა

მუხლი 175.-1 ანგარიშ-ფაქტურა

თავი 26. სპეციალური წესები

მუხლი 176. უკუდაბეგვრა

მუხლი 176.-1. ცალკეულ შემთხვევებში დღგ-ით დაბეგვრა

მუხლი 177. შერეული ოპერაცია

მუხლი 180. გრანტით შემძენილ საქონელზე/მომსახურებაზე და დღგ-ის ჩასათვლელი თანხის დარიცხულ დღგ-ის თანხაზე გადამეტების შემთხვევაში დღგ-ის ჩათვლა ან დაბრუნება

მუხლი 181. უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა მიერ საქართველოში შემძენილ საქონელზე გადახდილი დღგ-ის თანხის დაბრუნება

კარი 07. აქციზი

თავი 27. აქციზი

მუხლი 182. აქციზის გადამხდელი

მუხლი 183. დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 184. დასაბეგრი ოპერაცია, დასაბეგრი ოპერაციის დრო

მუხლი 185. დასაბეგრი ოპერაციის, აქციზური საქონლის იმპორტისა და აქციზური საქონლის ექსპორტის თანხის განსაზღვრა

მუხლი 186. აქციზური საქონლის იმპორტი და იმპორტის დრო

მუხლი 187. აქციზური საქონლის ექსპორტი და ექსპორტის დრო

მუხლი 188. აქციზის განაკვეთები

მუხლი 189. აქციზის ჩათვლა

მუხლი 190. აქციზის გადახდის წესი

მუხლი 190.-1 ცალკეულ შემთხვევებში აქციზით დაბეგვრა

მუხლი 191. დეკლარაციის წარდგენა

მუხლი 192. აქციზური მარკები

მუხლი 192.-1 არააქციზური საქონლის სავალდებულო მარკირება

მუხლი 193. საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურა

მუხლი 194. აქციზისაგან გათავისუფლების მარეგულირებელი წესები

კარი 08. იმპორტის გადასახადი

თავი 28. იმპორტის გადასახადი

მუხლი 195. გადასახადის გადამხდელი

მუხლი 196. დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 197. იმპორტის გადასახადის განაკვეთები

მუხლი 198. გადასახადის დარიცხვისა და გადახდის წესი

მუხლი 199. გადასახადისაგან გათავისუფლება

კარი 09. ადგილობრივი გადასახადი

თავი 29. ქონების გადასახადი

მუხლი 200. ცნებების მნიშვნელობა ამ კარის მიზნებისათვის

მუხლი 201. ქონების გადასახადის გადამხდელი და დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 202. ქონებაზე გადასახადის განაკვეთი

მუხლი 203. მიწაზე ქონების გადასახადის გადამხდელი და დაბეგვრის ობიექტი

მუხლი 204. მიწაზე ქონების გადასახადის განაკვეთი

მუხლი 205. ქონების გადასახადის გამოანგარიშება და გადახდა

მუხლი 206. გადასახადისგან გათავისუფლება

თავი 31. იმპორტის გადასახდელების გამოყენების პირობები და საგარეო ვაჭრობის მარეგულირებელი სხვა ნორმები

მუხლი 213. საქონლის საბაჟო ღირებულების განსაზღვრა

თავი 34. სასაქონლო ოპერაციები

მუხლი 227. სასაქონლო ოპერაციები

მუხლი 228. იმპორტი

მუხლი 229. ექსპორტი

მუხლი 230. ტრანზიტი

მუხლი 231. საწყობის სასაქონლო ოპერაცია და საბაჟო საწყობი

მუხლი 232. თავისუფალი ზონა

მუხლი 233. რეექსპორტი

მუხლი 234. შიდა გადამუშავება და გარე გადამუშავება

მუხლი 235. შიდა გადამუშავება

მუხლი 236. გარე გადამუშავება

მუხლი 237. დროებითი შემოტანა

კარი 13. საგადასახადო სამართალდარღვევა და პასუხისმგებლობა

თავი 39. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 269. საგადასახადო სამართალდარღვევა და საგადასახადო

პასუხისმგებლობის ზოგადი პრინციპები

მუხლი 270. საგადასახადო სანქცია

მუხლი 271. საგადასახადო სამართალდარღვევის საქმის წარმოება

თავი 40. საგადასახადო სამართალდარღვევათა სახეები და

პასუხისმგებლობა

მუხლი 272. საურავი

მუხლი 273. გადასახადის გადამხდელად აღრიცხვის წესის დარღვევა

მუხლი 274. საგადასახადო დეკლარაციის/გაანგარიშების წარდგენის ვადის დარღვევა

მუხლი 275. საგადასახადო დეკლარაციაში/გაანგარიშებაში გადასახადის შემცირება

მუხლი 276. სათამაშო ბიზნესის საქმიანობის წესების დარღვევა

მუხლი 277. საგადასახადო ორგანოს უფლებამოსილი პირისათვის წინააღმდეგობის გაწევა.

მუხლი 278. ყადაღადადებული ქონების განკარგვა და საგადასახადო ორგანოს ან აღსრულების ეროვნული ბიუროს ლუქის ახსნა

მუხლი 279. საგადასახადო ორგანოსათვის ინფორმაციის წარუდგენლობა

მუხლი 280. გადასახადის უკანონო ჩათვლა

მუხლი 281. საკონტროლო-სალარო აპარატის გამოყენების წესების დარღვევა

მუხლი 282. დღგ-თვის გათვალისწინებული მოთხოვნების დარღვევა

მუხლი 283. ბანკის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა

მუხლი 284. საერთაშორისო ფინანსური კომპანიის მიერ საქართველოში

არსებული წყაროდან ფინანსური ოპერაციების განხორციელების ან/და ფინანსური მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლის ნებადართული ნორმის გადამეტება

მუხლი 285. ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის მიერ საფონდო ბირჟისათვის არასწორი ინფორმაციის მიწოდება

მუხლი 286. საქონლის დოკუმენტების გარეშე ტრანსპორტირება, რეალიზაცია და აღურიცხველობა

მუხლი 288. მიკრო და მცირე ბიზნესის საქმიანობის წესის დარღვევა

მუხლი 288.-1 სპეციალური სავაჭრო კომპანიის მიერ საქმიანობის წესის დარღვევა

მუხლი 288.-2 ფიქსირებული გადასახადით დასაბეგრი საქმიანობის წესის დარღვევა

მუხლი 288.-3 სავალდებულო მარკირებას დაქვემდებარებული არააქციური საქონლის მარკირების გარეშე მიწოდება, ტრანსპორტირება, ექსპორტი, იმპორტი

მუხლი 288.-4 საანგარიშო თვის მიხედვით განაცემებისა და დაკავებული გადასახადის შესახებ არასწორი ინფორმაციის წარდგენა

მუხლი 289. საქართველოს საბაჟო საზღვრის გადაკვეთასთან დაკავშირებული საგადასახადო სანქციები

მუხლი 290. სანებართვო პირობების შეუსრულებლობა

მუხლი 290.-1 სსზ-ის სტატუსის მქონე პირის მიერ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შეუსრულებლობა

მუხლი 291. სხვა ჯარიმები

თავი 41. საგადასახადო შეთანხმება

მუხლი 292. საგადასახადო შეთანხმების არსი

კარი 14. საგადასახადო დავა

თავი 42. საგადასახადო დავის წარმოება

მუხლი 296. ზოგადი დებულებანი

კარი 15. გარდამავალი და დასკვნითი დებულებანი

თავი 43. გარდამავალი და დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 309. გარდამავალი დებულებანი

დამტკიცებულია:

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაციისა
გამგეობის სხდომის გადაწყვეტილებით (ოქმი №2 17.04.2018)

პროფესიული ორგანიზაციის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი

თავი I. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. რეგულირების სფერო

1. ამ წესის მიზანია განსაზღვროს პროფესიული ორგანიზაციის სასერტიფიკაციო პროგრამის სასწავლო კურსისთვის სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებლად (შემდგომში კანდიდატი) მიღების, სტატუსის შეჩერებისა და შეწყვეტის, კანდიდატის შეფასების ერთიანი პროცედურა, კანდიდატის უფლება – მოვალეობები და სასწავლო პროცესთან დაკავშირებული სხვა საკითხები.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტება

1. ამ წესის მიზნებისათვის მასში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობები:

ა) **კანდიდატი** - სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებელი, რომელსაც აქვს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი ან საქართველოში ან უცხოეთში მოპოვებული აქვს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლება ან რომელიც პროფესიული განათლების V საფეხურის კვალიფიკაციის მფლობელია;

ბ) **სერტიფიცირებული ბუღალტერი** – ფიზიკური პირი, რომელიც სამსახურის მიერ დადგენილი პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტის შესაბამისად სერტიფიცირებულია ბუღალტერთა ან/და აუდიტორთა პროფესიული ორგანიზაციის მიერ ან სერტიფიცირებულ ბუღალტრად აღიარებულია ამ კანონით და რომელიც სერტიფიცირების შემდეგ თავის კვალიფიკაციას განგრძობითი განათლების სტანდარტის შესაბამისად ადასტურებს;

გ) **პროფესიული კომპეტენცია** - კანონით და კანონით განსაზღვრული შესაბამისი სტანდარტებით განსაზღვრული როლის შესრულების უნარი;

დ) **სწავლის შედეგები** - ცოდნის მოცულობა და სიღრმე, შემეცნება და გამოყენება, რომელიც მოითხოვება პროფესიული სერტიფიცირებისათვის აუცილებელი სასწავლო დისციპლინებისთვის (სასწავლო კურსისთვის) (შემდგომ – სასწავლო კურსი) და

რომლის მიღწევაც სავალდებულოა კანდიდატისთვის/სერტიფიცირებული ბუღალტრისათვის;

ე) **ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური** (შემდგომ – სამსახური) – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს (შემდგომ – სამინისტრო) სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება;

ვ) **კვალიფიკაცია** - სასერტიფიკაციო პროგრამის სრულად დამლევისა და პროფესიული სერტიფიცირების შედეგად დადასტურებული (მიღწეული) სწავლის შედეგები;

ზ) **სასერტიფიკაციო პროგრამა** - პროფესიული სერტიფიცირებისათვის აუცილებელი სასწავლო კურსების ერთობლიობა, რომელშიც მოცემულია სასერტიფიკაციო პროგრამის მიზანი, მისაღწევი სწავლის შედეგები, სწავლის შინაარსი და კანდიდატთა შეფასების სისტემა, ასევე სასერტიფიკაციო გამოცდების ერთობლიობა. სასერტიფიკაციო პროგრამას აღიარებს სამსახური. სასერტიფიკაციო პროგრამა მოიცავს ოთხ სასერტიფიკაციო გამოცდას შემდეგი თანმიმდევრობით: „ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება“, „აუდიტი“, „ბიზნესის მართვა და რისკი“, „ბიზნესსამართალი და საგადასახადო დაბეგვრა“;

თ) **სასწავლო კურსის პროგრამა (სილაბუსი)** - დოკუმენტი, რომელიც იძლევა ინფორმაციას სასწავლო კურსის მიზნების, სწავლის შედეგების, კრედიტების, შინაარსის, სწავლებისა და სწავლის მეთოდების და შეფასების კრიტერიუმების შესახებ;

ი) **სასწავლო პროცესის განმახორციელებელი ორგანო** - იურიდიული პირი (მათ შორის, პროფესიული ორგანიზაცია), სპეციალიზებული საგანმანათლებლო დაწესებულება ან სასწავლო ცენტრი, რომლის მეშვეობითაც პროფესიული ორგანიზაცია ახორციელებს სწავლების პროცესს.

კ) **სპეციალიზებული გამოცდების განმახორციელებელი ორგანო** – იურიდიული პირი (მათ შორის, პროფესიული ორგანიზაცია), სხვა ქვეყანაში რეგისტრირებული იურიდიული პირის ფილიალი საქართველოში, რომლებიც საგამოცდო პროცესის წარმართვის მიზნებისთვის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის (შემდგომში-სამსახური) მიერ აღიარებულია პირთათვის სერტიფიცირებული ბუღალტრის გამოცდების ორგანიზების განმახორციელებელ ორგანოდ და რომლის მეშვეობითაც პროფესიული ორგანიზაცია ახორციელებს საგამოცდო პროცესს.

ლ) **პროფესიული ორგანიზაცია** (შემდგომ – პროფესიული ორგანიზაცია) – ბუღალტერთა ან/და აუდიტორთა პროფესიული ორგანიზაცია, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად რეგისტრირებულია არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირად და აკმაყოფილებს ამ კანონით დადგენილ მოთხოვნებს.

თავი II. ინფორმაცია სასწავლო პროცესის წარმმართველი პირის შესახებ სწავლების რესურსები და ხარისხის განვითარება

ინფორმაცია სასწავლო პროცესის წარმმართველი პირის შესახებ

სასწავლო პროცესის წარმმართველი პირი: საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია (საბფმფ) (ს/ნ 404921670), ახორციელებს ფედერაციის წევრების განგრძობითი სწავლებასა და პროფესიული სერტიფიცირების პროცესის უზრუნველყოფას.

საბფმფ მიზნები და ამოცანები, აგრეთვე საქმიანობის სფერო, მმართველობითი სპეციფიკა განსაზღვრულია მისი წესდებით.

საბფმფ სასწავლო პროცესს ახორციელებს ზედამხედველობის სამსახურის მიერ აღიარებული სასერიფიკაციო პროგრამის შესაბამისად.

სასწავლო პროცესის წარმმართველი პირის მისია

საბფმფ მისიაა თანამედროვე პროფესიული განათლების გარემოს შექმნა, რომელიც მოემსახურება მაღალკვალიფიციური კადრების პროფესიულ მომზადება-გადამზადებას განათლების, საერთაშორისო სტანდარტების, პრაქტიკისა და ინოვაციის მჭიდრო ინტეგრაციის პრინციპებს.

საბფმფ ემსახურება საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვისა და აუდიტის სფეროში მოწინავე პრაქტიკული გამოცდილების დანეგვას, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) კვალიფიციური გამომყენებელი სპეციალისტების ჩამოყალიბებას.

საბფმფ მიზანია დაეხმაროს ნებისმიერი პროფილის უმაღლესი განათლების ადამიანებს, სერტიფიცირებულ ბუღალტრად ჩამოყალიბებაში მათი მიმდინარე საქმიანობიდან (სწავლა, მუშაობა) მოუწყვეტლად.

საბფმფ ორიენტირებულია ბუღალტრის და აუდიტორის მიმართ საზოგადოების ნდობის ამაღლებასა და შენარჩუნებაზე, პროფესიაში ეთიკური ნორმების დამკვიდრებასა და მომსახურების მაღალი დონის ხარისხის მიღწევაზე.

სასწავლო დისციპლინები

სასწავლო კურსის პროგრამა (სილაბუსი) შემუშავებულია სფეროს მარეგულირებელი საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის (ბსფ) განათლების სტანდარტების მოთხოვნების გათვალისწინებით.

თითოეულ სასწავლო კურსისათვის განსაზღვრულია მიზნები, მოცულობა, სწავლის შედეგები, მეთოდოლოგია და შესაბამისი კომპეტენციის დონე. სასწავლო დისციპლინებს აქვს თანმიმდევრული სტრუქტურა, შესაბამისი სასწავლო კურსების პროგრამები (სილაბუსები).

სწავლის შედეგები შეესაბამება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის მიერ დამტკიცებული „პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტით“ განსაზღვრულ პროფესიულ კომპეტენციას.

წარმოდგენილი დოკუმენტებით განსაზღვრულია კანდიდატის სტატუსის მოპოვების, შეჩერებისა და შეწყვეტის წესები. კანდიდატის შერჩევას ახდენს ფედერაციის განათლების კომიტეტი. კანდიდატად მიიღება სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მადიებელი პირი, რომელსაც აქვს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი; ან საქართველოში ან უცხოეთში მოპოვებული აქვს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლება; ან რომელიც ფლობს პროფესიული განათლების V საფეხურის კვალიფიკაციას.

მატერიალური რესურსი

საბფმფ განკარგულებაშია (იჯარით აღებული) თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტის შენობაში ფართი, სადაც არსებობს საგანმანათლებლო პროცესის წარმართვისთვის აუცილებელი გარემო: ელექტროენერგიის მიწოდების უწყვეტი სისტემა, სველი წერტილები, ბუნებრივი განათების შესაძლებლობა და გათბობის საშუალებები. იგი მდებარეობს ქ. მისამართზე: თბილისში, ეგნატე ნინოშვილის 55.

ფართი უზრუნველყოფილია ყველა აუცილებელი კომუნალური პირობებით.

დაცულია პერსონალისა და კანდიდატთა უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა.

ფართში არ გამოიყენება ხანძარწარმომშობი ნივთები. შენობა თბება დახურული წვის დანადგარით გაცხელებული წყლის რადიატორებით. შენობაში აკრძალულია სიგარეტის მოწევა. დერეფანში განთავსებულია ცეცხლმაქრები.

შენობის დერეფანში გამოკრულია ევაკუაციის გეგმა.

შესაძლებელია შესასვლელ კარებამდე სატრანსპორტო საშუალებით ორ მეტრამდე მიახლოება. ზედმეტი ძალისხმევის გარეშე შესაძლებელია სპეციალური საჭიროების მქონე პირის გადაადგილება აუდიტორიაში.

ადამიანური რესურსი

საბფმფ პერსონალთან შრომითი ურთიერთობები მოწესრიგებულია შრომითი ხელშეკრულებით. შრომითი ხელშეკრულებები ფორმდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

ლექტორის შერჩევა უნდა განხორციელდეს შემდეგი პრინციპით:

- უნდა ჰქონდეს უმაღლესი აკადემიური განათლება;
- უნდა იყოს დასაქმებული სასწავლო კურსის პროფილით კერძო ბიზნესში ან უმაღლეს სასწავლებელში;
- უნდა შეეძლოს მოცემულ დისციპლინაში ცოდნისა და გამოცდილების მაღალი დონის დემონსტრირება.

ლექტორების შერჩევას ახორციელებს „საბფმფ-ის“ განათლების კომიტეტი. ლექტორთან ხელშეკრულებას აფორმებს საბფმფ

ლექტორის სტატუსის შენარჩუნება დამოკიდებულია კანდიდატების შეფასებაზე.

საბფმფ-ს განათლების კომიტეტი სემესტრში ერთხელ ატარებს ანონიმურ გამოკითხვას წინასწარ მომზადებული კითხვარით, რომლის მიზანია შეფასდეს სასწავლო პროცესი.

გამოკითხვის შედეგების ანალიზის საფუძველზე და აუცილებლობის შემთხვევაში ხდება შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღება.

თავი III. სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მოპოვება

მუხლი 3. სერტიფიცირებული ბუღალტრის მაძიებლის სტატუსის მოპოვება

1. პროფესიულ სერტიფიცირებას ახორციელებს პროფესიული ორგანიზაცია, რომლის სასერტიფიკაციო პროგრამა აღიარებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ;

2. სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსი ენიჭება კანდიდატს, რომელსაც დასრულებული აქვს სასერტიფიკაციო პროგრამა ან/და საგამოცდო პროცესი;

3. კანდიდატი უფლებამოსილია დაასრულოს სასერტიფიკაციო პროგრამა სასერტიფიკაციო პროგრამის სწავლის პროცესში ჩართვის გარეშე.

4. კანდიდატის/სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მაძიებელი შეიძლება გახდეს ფიზიკური პირი, რომელიც ამ მიზნით რეგისტრაციისთვის მიმართავს პროფესიულ ორგანიზაციას და ითხოვს სასერტიფიკაციო პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსის ან/და საგამოცდო პროცესის გავლას;

5. კანდიდატად/სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მაძიებლად გახდომისთვის აუცილებელი წინაპირობაა ადმინისტრაციული რეგისტრაცია, რომელსაც ახორციელებს ფედერაციის განათლების კომიტეტი;

6. კანდიდატად/სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მაძიებლად რეგისტრირდება პირი, რომელსაც აქვს:

ა) ბაკალავრის, მაგისტრის, დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი;

ბ) საქართველოში ან უცხოეთში მოპოვებული აქვს ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლება;

გ) პროფესიული განათლების V საფეხურის კვალიფიკაცია.

დ) პროფესიული სერტიფიცირების მიზნებისათვის პირს გამოცდებზე დასაშვებად ჩაბარებული უნდა ჰქონდეს გამოცდა პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტით განსაზღვრულ ყველა საგანში სულ მცირე საშუალო დონეზე (გარდა ეკონომიკისა, რომელშიც კანდიდატის კომპეტენცია შეიძლება დადასტურდეს საბაზო დონეზე).

7. კანდიდატის/სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებლი, განცხადებასთან ერთად, პროფესიული ორგანიზაციის განათლების კომიტეტს უნდა წარუდგინოს:

ა) პირადობის ან მოქალაქის პასპორტის ასლი;

ბ) ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის დიპლომის ასლი და დანართის ასლი; ან საქართველოში ან უცხოეთში მოპოვებული ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებულ საფეხურზე სწავლის უფლების ან პროფესიული განათლების V საფეხურის კვალიფიკაციის მფლობელის დამადასტურებელ დოკუმენტი;

გ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ გაცემული დოკუმენტი უცხოეთში მიღებული განათლების აღიარების შესახებ (იმ შემთხვევისთვის, თუ კანდიდატს განათლება უცხოეთში აქვს მიღებული);

დ) პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტით განსაზღვრულ ყველა საგანში (გარდა ეკონომიკისა) ჩათვლის მისაღებად სულ მცირე საშუალო დონეზე გამოცდის ჩაბარების დოკუმენტი (კანდიდატის კომპეტენცია ეკონომიკაში შეიძლება დადასტურდეს საბაზო დონეზე).

ე) ინფორმაცია განათლებისა და საქმიანობის შესახებ (CV) ;

ვ) 2 ფერადი ფოტოსურათი, ზომით 3 X 4-ზე;

8. სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მამიებელი პირები, რომელთაც უმაღლესი განათლება მიღებული აქვთ ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებებით – ბუღალტრული აღრიცხვა, მენეჯმენტი, ფინანსები და სოციალური მიმართულებით ეკონომიკის დარგში და კვალიფიკაცია მინიჭებული აქვთ 2005 წლის ჩათვლით, 2021 წლამდე სასერტიფიკაციო გამოცდებზე დაიშვებიან მხოლოდ უმაღლესი განათლების დამადასტურებელი დიპლომის საფუძველზე.

9. ის პირები, რომელთაც უმაღლესი განათლება მიღებული აქვთ ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებებით – ბუღალტრული აღრიცხვა, მენეჯმენტი, ფინანსები და სოციალური მიმართულებით ეკონომიკის დარგში და კვალიფიკაცია მინიჭებული აქვს 2005 წლის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს 2022 წლის პირველი იანვრისა, სასერტიფიკაციო გამოცდებზე დაშვებისათვის გათვალისწინებული სასწავლო კურსის/საგნის ჩათვლას მიიღებენ დიპლომის დანართში ასახული ჩათვლილი/ჩაბარებული სასწავლო კურსის/საგნის შესაბამისად.

2022 წლის პირველი იანვრის შემდეგ, ასეთი კანდიდატების სასერტიფიკაციო გამოცდებზე დაშვება მოხდება დაშვებისათვის გათვალისწინებული სასწავლო კურსის/საგნის ჩათვლის საფუძველზე, რომელიც განხორციელდება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ აღიარებული, საგანმანათლებლო საქმიანობის განმახორციელებელი პირის ცალკეული დისციპლინების (საგნების) ფარგლებში სწავლის შედეგების მიხედვით, საათების მინიმალური მოცულობის გათვალისწინებით.

10. სასერტიფიკაციო პროგრამის სასწავლო კურსები ტარდება თუ რეგისტრირებული კანდიდატების რაოდენობა 8-ზე მეტია;

11. პროგრამის შეცვლის, სასწავლო კურსის დაუკომპლექტების გამო, ან გაუქმების შემთხვევაში, განათლების კომიტეტი რეგისტრირებულ კანდიდატებს უწევს რეკომენდაციას სხვა პროფესიული ორგანიზაციის აღიარებულ პროგრამაზე გადასვლის თაობაზე.

მუხლი 4. სასწავლო პროცესი

1. სასწავლო პროგრამის მოცულობა

პროგრამა მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის უფროსის მიერ დამტკიცებული „პროფესიული სერტიფიცირების სტანდარტით“ გათვალისწინებულ პროფესიული კომპეტენციის გამოცდაზე შესამოწმებელ სასწავლო კურსებს (დეტალურად წარმოდგენილია პროგრამასა და სასწავლო კურსის სილაბუსებში;

2. სასწავლო გეგმა

სასწავლო გეგმა, რომელსაც ცალკეული სასწავლო კურსის სილაბუსი ითვალისწინებს, შეჯამებულია ქვემოთ მოტანილ ცხრილში

სასწავლო კურსი	კრედიტების რაოდენობა	ს ა ა თ ე ბ ი ს გ ა ნ ა წ ი ლ ე ბ ა		სულ საათების რაოდენობა
		საკონტაქტო საათები	დამოუკიდებელი საათები	
ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება	6	90	60	150
აუდიტი	6	90	60	150
ბიზნესის მართვა	6	90	60	150
ბიზნეს სამართალი	5	75	50	125
საგადასახადო სამართალი	5	75	50	125
სულ	28	420	280	700

2. სწავლის შედეგები

სწავლის შედეგები მოცემულია სასწავლო კურსის პროგრამაში;

3. კანდიდატის სასწავლო საქმიანობა (დატვირთვა)

კანდიდატის სასწავლო საქმიანობა (დატვირთვა) მოიცავს:

- ლექციაზე დასწრებას;
- პრაქტიკულ მეცადინეობას;
- დამოუკიდებელ მეცადინეობას;
- გამოცდების (შუალედური და დასკვნითი) ჩაბარებას.

მუხლი 5. სწავლების ხარისხის განვითარება

1. დაგეგმვა

სწავლების ხარისხის უზრუნველყოფა-განვითარების მიზნით იგი ხორციელდება სათანადო გეგმის გათვალისწინებით. ამას ხელს უწყობს სასწავლო კურსების (მოდულების) და სწავლების გეგმის არსებობა. სწავლების პერიოდი იგეგმება სემესტრულად, სასწავლო კურსებისა და მათში ჩართული კანდიდატების ჯგუფების მიხედვით. კანდიდატებს სწავლების გრაფიკი მიეწოდებათ ინდივიდუალურად, ელექტრონულად.

2. განხორციელება

სწავლების პროცესის გეგმის შესაბამისად მიმდინარეობის პროცესი ექვემდებარება ადმინისტრირებას. იგი მოიცავს სასწავლო კურსების მიხედვით ჯგუფების ჩამოყალიბებას; კანდიდატის არჩევანის (მოდული, ჯგუფი, ლექტორი) დადასტურებას; კანდიდატის ინფორმირებას შუალედური და სემესტრული გამოცდების ჩატარების თარიღებისა და მიღებული შეფასების შესახებ; სასწავლო პროცესზე თვალყურის მიდევნებას მ.შ. კომუნალური პირობების დაცვაზე და კანდიდატთა უსაფრთხოებაზე.

3. მონიტორინგი

სწავლების პროცესი ორგანიზებულია **საბფმფ-ის** სასერტიფიკაციო პროგრამის მიზნებისათვის. შესაბამისად, სწავლების ხარისხზე პასუხისმგებელია **საბფმფ**. ამიტომ, მონიტორინგს ახორციელებს მიმდინარე სწავლების პროცესზე. მონიტორინგის მიზნით:

- დაგეგმილია და ყოველი სემესტრის დასრულების ეტაპზე ხდება კანდიდატების გამოკითხვა წინასწარ მომზადებული კითხვარით;
- გამოკითხვის შედეგები ანალიზდება და განიხილება;
- **საბფმფ** წარმომადგენელი თვალყურს ადევნებს სოციალურ ქსელში კანდიდატების მიერ გამოქვეყნებულ მასალას, აგროვებს შენიშვნებს და განსახილველად გადასცემს განათლების კომიტეტს;
- განათლების კომიტეტის თავმჯდომარე პერიოდულად აკვირდება სწავლების და გამოცდების მიმდინარეობის პროცესს; აანალიზებს კანდიდატების გამოცდების შედეგებს.

4. განვითარება

საბფმფ-ის განათლებისა და სერტიფირების კომიტეტი საქართველოს კანონმდებლობაში და სტანდარტებში შესული ცვლილებების გათვალისწინებით, პერიოდულად გადასინჯავს სასწავლო კურსების სილაბუსებს. იღებს გადაწყვეტილებას სილაბუსების და სასწავლო ლიტერატურის განახლების შესახებ. ასევე, მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი ფაქტების საფუძველზე, იგეგმება სწავლების პროცესის განვითარების ღონისძიებები. სასწავლო კურსების სილაბუსებში

(პროგრამაში) ცვლილებების შესახებ ინფორმაცია და პროექტი ეგზავნება ზედამხედველობის სამსახურს შესათანხმებლად.

განვითარების სამოქმედო გეგმა წარმოდგენილია დანართის სახით (იხ. დანართი 2).

მუხლი 6. სასერტიფიკაციო პროგრამის საორგანიზაციო სტრუქტურა

1. საგამოცდო პროცესს მთლიანად წარმართავს ზედამხედველობის სამსახურის მიერ აღიარებული ბუღალტერთა და აუდიტორთა საგამოცდო ცენტრი, რომელშიც სასწავლო პროცესის დასრულების შემდეგ ან სერტიფიცირებული ბუღალტრის სერტიფიკატის სტატუსის მამიებელი ფედერაციის წევრის განცხადების საფუძველზე წერილობითი მიმართვით იგზავნება კანდიდატი გამოცდის ჩასაბარებლად. აღნიშნულის და საგამოცდო პროცესში ჩართვასა და მათზე ხელშეწყობის ორგანიზების მიზნით პროფესიულ ორგანიზაციის განათლებისა და სერტიფიცირების კომიტეტში იქმნება საგამოცდო კომისია, სააპელაციო კომისია და სამეთვალყურეო საბჭო.

განათლებისა და სერტიფიცირების კომიტეტი

განათლებისა და სერტიფიცირების კომიტეტი (კომიტეტი) წარმოადგენს საბფმფ-ის მუდმივმოქმედ ორგანოს. ის შედგება გამგეობის მიერ არჩეული 5 წევრისაგან. მისი უფლებამოსილების ვადა 3 წელია. კომიტეტის შემადგენლობაში აირჩევა განათლების საკითხებში კვალიფიკაციისა და გამოცდილების მქონე, ღრმად გათვითცნობიერებული და ამ საკითხებით დაინტერესებული პირები საბფმფ-ის წევრებიდან და აკადემიური წრეებიდან. კომიტეტში შესაძლოა შედიოდეს საბფმფ-ის გამგეობის ერთი ან მეტი წარმომადგენელი, ასევე საბფმფ-ის არაწევრი დაინტერესებული მხარეების წარმომადგენლები.

კომიტეტი ანგარიშვალდებულია საბფმფ-ის გამგეობის წინაშე.

კომიტეტი იხილავს სასერტიფიკაციო სასწავლო პროცესთან დაკავშირებული პოლიტიკის შესახებ საკითხებს, ამზადებს სამოქმედო პროექტებს და წარუდგენს საბფმფ-ის გამგეობას დასამტკიცებლად.

კომიტეტს ეკისრება სრული პასუხისმგებლობა საბფმფ-ის გამგეობის მიერ განათლებისა და სერტიფიცირების საკითხებზე მიღებული გადაწყვეტილებების აღსრულებაზე, აგრეთვე სასწავლო პროგრამების (სილაბუსების) შემუშავებაზე, განახლებასა და გადასინჯვაზე.

კომიტეტი პასუხისმგებელია განათლებისა და სერტიფიცირების სტრატეგიული პოლიტიკის წარმართვაზე. კომიტეტის მთავარი ფუნქციაა ფედერაციის წევრებისთვის განათლებისა და პროფესიული კომპეტენციის მისაღწევად აუცილებელი პოლიტიკის შემუშავება, მხარდაჭერა, დანერგვა და შესრულებაზე კონტროლი.

კომიტეტი ვალდებულია:

უზრუნველყოს სწავლების პროცესის ჩატარება, ხარისხის შენარჩუნება და განმტკიცება;

გაანალიზოს სწავლების საკითხების მომზადების პროცესის ეფექტურობა და დროულობა;

განიხილოს სწავლების პროცესთან დაკავშირებული ყველა საკითხი, მათ შორის, სერტიფიცირების პროცესთან დაკავშირებული ფაქტობრივი გარემოებები, სპეციალური საჭიროებები, სირთულეები, ავადმყოფობის გამო გაცდენის შემთხვევები და შედეგებიდან გამომდინარე, საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად წარუდგინოს საბფმფ-ის გამგეობას.

2. საგამოცდო კომისია იქმნება კანდიდატების ან სერტიფიცირებული ბუღალტრის სერტიფიკატის სტატუსის მამიებელი პირებისთვის სასწავლო პროცესის მომზადებისა და გამოცდაზე დაშვების უზრუნველსაყოფად. იგი შედგება 3 წლის ვადით არჩეული 3 წევრისაგან. მისი ყველა წევრი სავალდებულოა იყოს არანაკლებ 5-წლიანი სამუშაო სტაჟისა და უმწიკვლო საქმიანი რეპუტაციის მქონე სერტიფიცირებული ბუღალტერი (აუდიტორი). კომისიის შემადგენლობაში არ შეიძლება კანდიდატთა სწავლების პროცესში ჩართული პირების არჩევა.

საგამოცდო კომისიის უშუალო მოვალეობაა სასერტიფიკაციო პროცესის სასწავლო კომპონენტის მომზადება და ჩატარება, კანდიდატების რეგისტრაცია, სწავლების პროცესის ორგანიზება, სასწავლო პროცესის დასრულების შემდეგ კანდიდატების ან სერტიფიცირებული ბუღალტრის სერტიფიკატის სტატუსის მამიებელი საბფმფ-ის წევრის მივლინება (გაგზავნაზე) ზედამხედველობის სამსახურის მიერ აღიარებული ბუღალტერთა და აუდიტორთა საგამოცდო ცენტრში გამოცდის ჩასაბარებლად.

საგამოცდო კომისია ანგარიშვალდებულია კომიტეტისა და საბფმფ-ის გამგეობის წინაშე.

3. სააპელაციო კომისია იქმნება კანდიდატების ან სერტიფიცირებული ბუღალტრის სერტიფიკატის სტატუსის მამიებელი პირების პრეტენზიებზე სამართლიანი რეაგირების უზრუნველსაყოფად. იგი შედგება 3 წლის ვადით არჩეული 3 წევრისაგან. მისი ყველა წევრი სავალდებულოა იყოს არანაკლებ 5-წლიანი სამუშაო სტაჟისა და უმწიკვლო საქმიანი რეპუტაციის მქონე სერტიფიცირებული ბუღალტერი (აუდიტორი). კომისიის შემადგენლობაში შესაძლოა შედიოდეს საბფმფ-ის გამგეობის ერთი ან მეტი წარმომადგენელი და საბფმფ-ის წევრი აკადემიური წრის წარმომადგენელი. კომისიის შემადგენლობაში არ შეიძლება კანდიდატთა სწავლების პროცესში ჩართული პირების არჩევა.

სააპელაციო კომიტეტს ეკისრება პასუხისმგებლობა აპელაციის პროცესზე, თუკი აპელაციის საჭიროება შეიქმნება სასწავლო პროცესის ან გამოცდების შედეგების გაცემის შემდეგ.

კომისია იხილავს და კომიტეტს წარუდგენს მოსაზრებებს აპელაციასთან დაკავშირებული საკითხების დასარეგულირებლად.

4. სამეთვალყურეო საბჭო იქმნება ფედერაციაში სასერტიფიკაციო პროცესის უწყვეტი გაუმჯობესების უზრუნველყოფის მიზნით. იგი შედგება არაუმეტეს 3 წლის ვადით არჩეული 3 წევრისაგან. მის შემადგენლობაში შედის **საბფმფ**-ის თავმჯდომარე და მოწვეული ბიზნეს-წრეების ან სახელმწიფო ორგანოების ორი წარმომადგენელი.

სამეთვალყურეო საბჭო:

- შეიმუშავებს სასწავლო პროცესის წარმართვისათვის წესს;
- ახორციელებს საგამოცდო ცენტრში გამოცდების მიმდინარეობის მონიტორინგს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს, უფლება აქვთ გაეცნონ სასერტიფიკაციო პროცესის მიმდინარეობას, უზრუნველყონ მისი საუკეთესო პრაქტიკასთან და საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობა ისე, რომ არ დაირღვეს დადგენილი წესები და კონფიდენციალურობა.

(საბფმფ-ის, მათ შორის, განათლებისა და სერტიფიცირების კომიტეტის სტრუქტურა განთავსებულია ფედერაციის საიტზე, ასევე წარმოდგენილია დანართის სახით. **იხ. დანართი 4**)

5. დამოუკიდებლობა, ინტერესთა კონფლიქტი და კონფიდენციალურობა

განათლებისა და სერტიფიცირების კომიტეტი მოქმედებს მთლიანად პროფესიის საუკეთესო ინტერესების დასაცავად.

კომიტეტის წევრები მუდმივად ახდენენ თავიანთი დამოუკიდებლობისა და კონფიდენციალურობის დემონსტრირებას, ასევე იმის დემონსტრირებას, რომ ინფორმირებულები არიან ინტერესთა პოტენციური კონფლიქტების შესახებ.

იმისათვის, რომ ყველა კანდიდატს სამართლიანად და ობიექტურად მოექცნენ და არც ერთ კანდიდატს არ მიენიჭოს რაიმე უპირატესობა, კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია სწავლების პროცესზე, შედეგების შესახებ ანგარიშის მომზადებაზე, უზრუნველყოფს დამოუკიდებლობას და გარეგნულადაც ისეთ შთაბეჭდილებას ტოვებს, რომ არის დამოუკიდებელი ერთეული და არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი. პირები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან სასწავლო საკითხების ფაქტობრივ შემუშავებაზე, შერჩეულნი არიან თავიანთი კვალიფიკაციის, გამოცდილების, გამოცდებზე შესამოწმებელი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების დონის გათვალისწინებით.

ინტერესთა კონფლიქტის სავარაუდო შემთხვევების გამოსავლენად გამოიყენება კონფიდენციალურობის დაცვის შესახებ ყოველწლიური შეთანხმების გაფორმება და შემდგომი კონტროლის პროცედურები, კომიტეტის წევრების დამოუკიდებლობისა და პატიოსნების მონიტორინგის მიზნით.

კონფიდენციალურობის დაცვის შესახებ განცხადების ნიმუში იხილეთ მე-3 დანართში.

კონფიდენციალურობის დაცვაზე პასუხისმგებლობა, ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობა და ყველა კანდიდატის მიმართ სამართლიანი და ობიექტური მოპყრობა სასერტიფიკაციო პროცესში მონაწილე ყველა მხარეზე ვრცელდება.

თავი IV. სასწავლო სემესტრი და კანდიდატის სემესტრული დატვირთვა

მუხლი 7. კრედიტი/სასწავლო კვირა/სემესტრი/წელი

1. **კრედიტი** – ერთეული, რომელიც გამოხატავს კანდიდატისთვის საჭირო სასწავლო დატვირთვას. 1 კრედიტი შეადგენს 25 საათს და მოიცავს, როგორც საკონტაქტო, ასევე დამოუკიდებელ საათებს;

2. **საკონტაქტო საათი** – საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის განმახორციელებელი პერსონალის ჩართულობით კანდიდატის სასწავლო საქმიანობისთვის განსაზღვრული დრო;

3. **დამოუკიდებელი საათი** – საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის განმახორციელებელი პერსონალის ჩართულობის გარეშე სტუდენტის სასწავლო საქმიანობის დრო;

4. **კანდიდატის სასწავლო დატვირთვა** – დრო, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მისაღწევად. კანდიდატის სასწავლო დატვირთვა ეფუძნება დამოუკიდებელ და საკონტაქტო საათებს;

5. **სასწავლო კვირა** არის დროის პერიოდი, რომელზეც ნაწილდება კანდიდატის სასწავლო დატვირთვა და მოიცავს როგორც საკონტაქტო, ასევე დამოუკიდებელ დროში შესასრულებელი აქტივობების ერთობლიობას;

6. **სემესტრი** არის დროის პერიოდი, რომელიც მოიცავს 15 სასწავლო კვირას გამოცდის ჩატარებისა და კანდიდატის მიღწევის შეფასების პერიოდს;

7. **აკადემიური წელი** არის სემესტრების ერთობლიობა და მათ შორის დასვენების პერიოდი, რაც არ აღემატება 12 უწყვეტ კალენდარულ თვეს;

8. ერთი აკადემიური წელი მოიცავს 12 ან 15 კრედიტს, სემესტრი - 6 ან 9 კრედიტს.

9. კანდიდატისთვის სასწავლო პროცესი მოიცავს ორ აკადემიურ წელს;

11. სასწავლო წელი შედგება შემოდგომისა და გაზაფხულის სემესტრებისგან.

12. საგაზაფხულო სემესტრი იწყებს მარტის თვის პირველი კვირის პირველ სამუშაო დღეს და გრძელდება 15 სასწავლო კვირა. საშემოდგომო სემესტრი იწყება ოქტომბრის თვის პირველი კვირის პირველ სამუშაო დღეს და გრძელდება 15 სასწავლო კვირა.

13. სასწავლო წლის დაწყებამდე ადმინისტრაციული და აკადემიური რეგისტრაციის და სააუდიტორიო მეცადინეობების ვადები მტკიცდება და ცხადდება

პროფესიული ორგანიზაციის სასწავლო პროცესის განმახორციელებელი ორგანოს ხელმძღვანელის მიერ;

14. საგამოცდო პერიოდის ვადები მტკიცდება და ცხადდება სპეციალიზებული გამოცდების განმახორციელებელი ორგანოს ხელმძღვანელის მიერ;

მუხლი 8. პროგრამის კომპონენტები და სწავლების მეთოდები

1. სასერტიფიკაციო პროგრამა შესდგება სასწავლო და საგამოცდო კომპონენტებისგან;

2. სასწავლო კომპონენტი წარმოდგენილია სასწავლო კურსის სახით ;

3. პროფესიული ორგანიზაცია საგამოცდო პროცესს წარმართავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ აღიარებული სერტიფიცირებული ბუღალტრის გამოცდების ორგანიზების განმახორციელებელი ორგანოს მეშვეობით, შეთანხმების საფუძველზე.

4. სასერტიფიკაციო პროგრამის სასწავლო და საგამოცდო კომპონენტები უნდა დასრულდეს იმავე სემესტრში, რომელშიც იგი ხორციელდებოდა.

მუხლი 9. ადმინისტრაციული და აკადემიური რეგისტრაცია

1. კანდიდატის სემესტრული რეგისტრაცია ხორციელდება ორ ეტაპად: ადმინისტრაციული – ბანკში სწავლის საფასურის გადახდით და აკადემიური (საგნობრივი);

2. კანდიდატის მიერ ადმინისტრაციული რეგისტრაციის გავლა გულისხმობს სწავლის საფასურის სრულ ან ნაწილობრივ გადახდას უნაღდო ანგარიშსწორებით, რაც წარმოადგენს აკადემიური რეგისტრაციის გავლის წინაპირობას და გამოხატავს მის მზაობას მონაწილეობა მიიღოს სასწავლო პროცესში;

3. ამ მუხლის მეორე პუნქტით გათვალისწინებული წესიდან გამონაკლისი შესაძლოა დადგინდეს **საბფმფ** გამგეობის გადაწყვეტილებით;

4. აკადემიური რეგისტრაცია გულისხმობს სასწავლო კურსებზე დარეგისტრირებას პროფესიული ორგანიზაციის განათლების კომიტეტში;

5. კანდიდატს უფლება აქვს ადმინისტრაციული რეგისტრაციის მომენტიდან არაუმეტეს ერთი თვის ვადაში მოითხოვოს ადმინისტრაციული რეგისტრაციის გაუქმება. აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ იგი კარგავს გადახდილი თანხის დაბრუნების, ან მისი მომდევნო სემესტრებში გამოყენების მოთხოვნის უფლებას.

6. აკადემიური რეგისტრაციის გაუქმების მოთხოვნა დასაშვებია სასწავლო პროცესის დაწყებიდან ერთი თვის ვადაში.

7. ადმინისტრაციული რეგისტრაციის დადგენილ ვადებში გავლის გარეშე კანდიდატის სასწავლო პროცესში თვითნებური მონაწილეობა არ წარმოშობს მის უფლებას მოითხოვოს ადმინისტრაციული რეგისტრაციის დამატებით გავლა და მიღებული მომსახურების აღიარება.

მუხლი 10. შიდა მობილობა

1. კანდიდატს უფლება აქვს განცხადების საფუძველზე, სწავლების პერიოდში შეიჩეროს სტატუსი, შეიცვალოს საგანი და აღიდგინოს მომდევნო სემესტრში ან მომდევნო წელს.

2. კანდიდატს ცალკეული გამოცდის შედეგი უნარჩუნდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დანარჩენ ყველა გამოცდას ჩააბარებს პირველი გამოცდის ჩაბარებიდან 5 წლის განმავლობაში.

2. შიდა მობილობის პროცესის ადმინისტრირებას ახორციელებს საბფმფ-ის განათლების კომიტეტი;

7. შიდა მობილობით კანდიდატის გადაყვანა ფორმდება საბფმფ-ის განათლების კომიტეტის წარდგენითა და გამგეობის დადგენილებით.

თავი V. კანდიდატი სტატუსის შეჩერება და აღდგენა

მუხლი 11. კანდიდატის სტატუსის შეჩერების საფუძვლები

1. კანდიდატის სტატუსის შეჩერებად განიხილება კანდიდატის უფლება-მოვალეობების შესრულებისაგან განთავისუფლება კანდიდატის სტატუსის შეწყვეტის გარეშე.

2. კანდიდატის სტატუსის შეჩერების საფუძვლებია:

ა) აკადემიური შვებულება;

ბ) ადმინისტრაციული ან აკადემიური რეგისტრაციის გაუვლელია.

გ) ფინანსური დავალიანება;

დ) პირადი განცხადება;

2. კანდიდატს აკადემიური შვებულება ეძლევა: განცხადების საფუძველზე არაუმეტეს 2 სემესტრისა;

3. სტატუსის შეჩერებიდან 5 წლის შემდეგ, პირს უწყდება კანდიდატს სტატუსი.

4. სტატუსის შეჩერების შემთხვევაში კანდიდატი სწავლას აგრძელებს იმ სემესტრიდან, რომლიდანაც შეუჩერდა სტუდენტის სტატუსი.

თავი VI. კანდიდატის სტატუსის შეწყვეტა

მუხლი 12. კანდიდატის სტატუსის შეწყვეტის საფუძვლები

1. კანდიდატის სტატუსის შეწყვეტად განიხილება პროფესიული ორგანიზაციის სასერტიფიკაციო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის მიღწევის შეუძლებლობა ან კანდიდატის სტატუსთან შეუთავსებელი ქმედების განხორციელება.

2. კანდიდატის სტატუსის შეწყვეტის საფუძველია:

ა) სასერტიფიკაციო პროგრამის დასრულება მოცემულ საფეხურზე;

ბ) პირადი განცხადება;

გ) სწავლის პერიოდში 5 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში სტატუსის შეჩერება;

დ) პროფესიონალი ბუღალტრის ეთიკის კოდექსით, შინაგანაწესითა და დისციპლინური პასუხისმგებლობის ნორმებით გათვალისწინებული სტუდენტის სტატუსთან შეუთავსებელი ქმედების განხორციელება, პროფესიული ორგანიზაციის ეთიკისა და დისციპლინარული კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე;

ე) გარდაცვალება.

3. კანდიდატის სტატუსის შეწყვეტის შემთხვევაში, მისი ხელახლა მოპოვება დასაშვებია ხელახალი განაცხადისა და რეგისტრაციის გზით ამ წესით დადგენილი პროცედურების შესაბამისად.

თავი VII. კანდიდატის უფლებები და მოვალეობები

მუხლი 13. კანდიდატის უფლებები და ვალდებულებები

1. კანდიდატს უფლება აქვს:

ა) მიიღოს ხარისხიანი განათლება;

ბ) ისარგებლოს პროფესიული ორგანიზაციის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით, საბიბლიოთეკო, საინფორმაციო და სხვა საშუალებებით;

გ) მიიღოს ამომწურავი ინფორმაცია პროფესიულ ორგანიზაციაში არსებული საგანმანათლებლო პროგრამების თაობაზე და მოითხოვოს სასწავლო კურსების სილაბუსები;

დ) მოითხოვოს ცოდნის სამართლიანი შეფასება და დადგენილი წესით გაასაჩივროს საგამოცდო შედეგი;

ე) მიიღოს კვალიფიციური კონსულტაცია უფლებამოსილი პირისაგან საგანმანათლებლო პროგრამების, სასწავლო კურსების, გამოცდების ჩატარების ვადებისა და ფორმატის, ასევე სასწავლო პროცესთან დაკავშირებული ნებისმიერი საკითხის თაობაზე;

2. კანდიდატი ვალდებულია:

ა) რეგულარულად ეცნობოდეს სასწავლო პროცესთან დაკავშირებულ ადმინისტრაციულ აქტებს;

ბ) გადაიხადოს სწავლის სემესტრული საფასური ადმინისტრაციული რეგისტრაციისათვის დადგენილ ვადებში და გაიაროს აკადემიური რეგისტრაცია;

გ) დაიცვას ეთიკისა და ქცევის საყოველთაოდ მიღებული ნორმები;

დ) გაუფრთხილდეს საბფმფ-ის კუთვნილ ქონებას.

მუხლი 14. სწავლის საფასური

1. პროფესიულ ორგანიზაციაში სასერტიფიკაციის სწავლის საფასური განისაზღვრება სემესტრული გადასახადით;
2. გადასახადის მოცულობის, გადახდის ვადების და პერიოდულობის შესახებ გამოიცემა ცალკე აქტი.

თავი VIII. კანდიდატის მიღწევების შეფასება

მუხლი 15. შეფასების ფორმები, კომპონენტები და კრიტერიუმები

1. შეფასების ფორმა – გამოცდა, რომლის შედეგი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას;
2. შეფასების კომპონენტები შეფასების ფორმის ის ნაწილია, რომელიც განსაზღვრავს კანდიდატის ცოდნას ან/და უნარს ან/და კომპეტენციას;
3. შეფასებას უზრუნველყოფს სპეციალიზებული გამოცდის განმახორციელებელი ორგანო;
4. შეფასების კრიტერიუმი ესაა შეფასების მეთოდის საზომი ერთეული, რითაც დგინდება სწავლის შედეგების მიღწევის დონე.

მუხლი 16. კანდიდატის შეფასება

1. კანდიდატის გამოცდის შედეგი ფასდება 100 ქულიანი სისტემით;
2. შეფასების სისტემა უშვებს:
ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 50-60 ქულა.

ბ) ერთი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 0 - 49 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ კანდიდატის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სილაბუსებში აღწერილია კონკრეტული შეფასების ფორმები და მეთოდები, სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე.

თავი IX სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის მინიჭება

მუხლი 17. სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსი

1. პირის კვალიფიკაცია დასტურდება პროფესიული სერტიფიცირების შესაბამისად;
2. კანდიდატი სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსს იღებს სასერტიფიკაციო გამოცდის ჩაბარების შედეგად;
3. სასერტიფიკაციო გამოცდას პროფესიული ორგანიზაცია ატარებს სპეციალიზებული გამოცდების განმახორციელებელი ორგანოს მიერ ჩატარებული გამოცდების საფუძველზე;
4. კანდიდატის პროფესიულ სერტიფიცირებას და სერტიფიცირებული ბუღალტრის სტატუსის დამადასტურებელი სერტიფიკატის გაცემას ახორციელებს პროფესიული ორგანიზაცია;
5. სპეციალიზებული გამოცდების განმახორციელებელი ორგანო, გამოცდის პროცესის და შედეგის აპელაციის და გასაჩივრები ვადის გასვლის შემდეგ, გამოცდის შედეგებს გადასცემს პროფესიულ ორგანიზაციას;
6. პროფესიული ორგანიზაცია ვალდებულია გამოცდის შედეგების მიღებიდან არაუგვიანეს 10 სამუშაო დღის ვადაში გასცეს სერტიფიკატი.
7. საჭიროების შემთხვევაში, სერტიფიცირებული ბუღალტრისათვის სერტიფიკატის დუბლიკატის გაცემა ხდება პირის მიერ განცხადებით მომართვისა და სერტიფიკატის ფლობის დამადასტურებელი საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების წარმოდგენის საფუძველზე.

მუხლი 18. სერტიფიკატი

1. სერტიფიცირებული ბუღალტრის სერტიფიკატი მოიცავს შემდეგ ინფორმაციას:
 - ა) სახელი, გვარი;
 - ბ) პირადი ნომერი;
 - გ) სერტიფიკატის გამცემი პირის ლოგო;
 - დ) სერტიფიკატის ნომერი;
 - ე) სერტიფიკატის გამცემი პირის სახელწოდება და საიდენტიფიკაციო ნომერი, დამოწმებული უფლებამოსილი პირის ხელმოწერითა და ბეჭდით (მისი არსებობის შემთხვევაში);
 - ვ) გაცემის თარიღი.
2. სერტიფიკატის გაცემა რეგისტრირდება რეესტრში (ჟურნალში), რომელშიც ფიქსირდება სერტიფიკატის მიმღებისა და სერტიფიკატის საიდენტიფიკაციო რეკვიზიტები;

3. სერტიფიკატის გაცემით სრულდება სასერტიფიკაციო პროგრამით განსაზღვრული სრული ციკლი.

მუხლი 19. დოკუმენტაციის შენახვის ვალდებულება

1. პროფესიული ორგანიზაცია ვალდებულია შეინახოს სასერტიფიკაციო პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებული დოკუმენტები

2. პროფესიული ორგანიზაციის მიერ ინფორმაციის/დოკუმენტაციის წერილობით ან/და ელექტრონული ფორმით შენახვის ვადაა 6 წელი.

დანართი #1

ლექტორის თანამდებობრივი ინსტრუქცია

I. ზოგადი დებულება

1. ლექტორი მიეკუთვნება პროფესორ-მასწავლებლების კატეგორიას.
2. ლექტორის თანამდებობაზე ინიშნება პირი, რომელსაც:
 - 2.1. აქვს უმაღლესი განათლება;
 - 2.2. გააჩნია პრაქტიკული ან/და მასწავლებლად მუშაობის გამოცდილება;
 - 2.3. აქვს ლექციის ჩატარების პრაქტიკა ამ დისციპლინაში;
3. ლექტორის თანამდებობაზე პირის მიღება ხდება მსურველის განაცხადის და მოთხოვნილ პირობებთან შესაბამისობის საფუძველზე.
4. ლექტორის სამუშაოზე მიღება ხდება ხელშეკრულებით, საათობრივი ანაზღაურების წესით და იგი ითვლება მოწვეულ სპეციალისტად.

II. ლექტორი უნდა იცნობდეს:

1. საქართველოს კონსტიტუციას;
2. საქართველოს კანონებს, საქართველოს მთავრობის დადგენილებებსა და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ბრძანებებს, განათლების საკითხებთან დაკავშირებით;
3. საგანმანათლებლო სტანდარტებს;
4. პროგრამის შინაარსს (სილაბუსს) და სწავლების ორგანიზაციის პრინციპებს;
5. სპეციალობის პროფილით მუშაობის ძირითად ტექნოლოგიურ პროცესებს, მიდგომებსა და ხერხებს;
6. პედაგოგიკას, ფსიქოლოგიას და პროფესიული სწავლების მეთოდიკას;
7. სწავლებისა და აღზრდის თანამედროვე ფორმებსა და მეთოდებს;
8. შრომისა და ადმინისტრაციულ კანონმდებლობას;

III. თანამდებობრივი მოვალეობა

ლექტორი **საბფმფ**-ის მიერ დადგენილი მეთოდების შესაბამისად:

1. უზრუნველყოფს პედაგოგიური პროცესის მაღალ ეფექტურობას, უნვითარებს კანდიდატებს დამოუკიდებლობის, ინიციატივისა და შემოქმედების უნარს.
2. იყენებს სწავლების უფრო ეფექტურ ფორმებსა და საშუალებებს, ახალ პედაგოგიურ ტექნოლოგიებს, რომლებიც ხელს უწყობს კანდიდატების მიერ სპეციალობაში აუცილებელი თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის ათვისებას, ასევე ანალიტიკური უნარის ფორმირებას.
3. უყალიბებს კანდიდატებს პროფესიულ უნარს, ამზადებს მათ მიღებული ცოდნის პრაქტიკაში გამოსაყენებლად.
4. პასუხს აგებს სასწავლო პროგრამის სასწავლო გეგმისა და სასწავლო პროცესის გრაფიკის შესაბამისად რეალიზებასა და კანდიდატების მომზადების ხარისხზე.
5. ატარებს:
 - 5.1. ლექციებს;
 - 5.2. პრაქტიკულ მეცადინეობებს;
 - 5.3. შუალედურ ტესტირებას, შემაჯამებელ გასაუბრებას;
6. კონსულტაციას უწევს კანდიდატებს.

7. მონაწილეობს პროფესორ-მასწავლებელთა კრებაში და სხვა სასწავლო-მეთოდურ ფორუმებში.
8. მონაწილეობს სასწავლო მასალების შექმნაში, თარგმნასა და რედაქტირებაში.
9. იცავს სასწავლო დისციპლინას, აწარმოებს პედაგოგის ჟურნალს და აკონტროლებს მეცადინეობაზე დასწრებას.
10. იცავს შრომის დისციპლინას.
11. უფრთხილდება საბფმფ-ის იმიჯს, მის მატერიალურ ფასეულობებს.
12. იმაღლებს საკუთარ ცოდნასა და გამოცდილებას.
13. იცავს კანდიდატების უფლებას და თავისუფლებას, პატივს სცემს მომავალი სპეციალისტების უფლებებსა და პირად ღირსებას, ზრუნავს მათ კულტურულ განვითარებაზე.
14. იცავს ზნეობას და ეთიკურ ნორმებს.

IV. უფლება

ლექტორი უფლებამოსილია:

1. შეცვალოს წიგნის შინაარსი ახალი გარემოებების, წესებისა და ნორმების გათვალისწინებით.
2. დამოუკიდებლად განსაზღვროს პედაგოგიურად გამართლებული მეთოდი და სწავლის საშუალებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ სასწავლო პროცესის მაღალ ხარისხს.
3. მოითხოვოს თანამდებობრივი მოვალეობის შესასრულებლად საჭირო ინფორმაცია და დოკუმენტები.
4. უსასყიდლოდ ისარგებლოს ბიბლიოთეკის მომსახურებით.
5. მოითხოვოს ადმინისტრაციისაგან მისი საქმიანობის ორგანიზაციული და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა, ასევე დახმარება მისი უფლებებისა და მოვალეობის შესრულებაში.
6. გაასაჩივროს ადმინისტრაციის ბრძანება და განკარგულება კანონით დადგენილი წესით.

V. პასუხისმგებლობა

ლექტორი პასუხს აგებს:

1. ამ თანამდებობრივი ინსტრუქციით განსაზღვრული თანამდებობრივი მოვალეობის არამართლზომიერი შესრულების ან შეუსრულებლობისათვის.
2. მისი მოვალეობის შესრულების პროცესში ჩადენილი კანონის დარღვევისათვის - საქართველოს ადმინისტრაციული, სისხლის და სამოქალაქო კანონმდებლობის ფარგლებში.
3. საბფმფ-ისთვის მიყენებული მატერიალური და მორალური ზიანისაზღაურებაზე - საქართველოს შრომითი და სამოქალაქო კანონმდებლობის ფარგლებში.

სასერტიფიკაციო პროგრამის განვითარების სამოქმედო გეგმა

სამოქმედო გეგმა წარმოადგენს საბფმფ-ის განათლების კომიტეტის მიერ შემუშავებულ ღონისძიებათა ნუსხას, რომლის მიზანია საზოგადოებრივი ნდობის შენარჩუნება და განვითარება ქვეყნის ეკონომიკის განვითარების კვალობაზე წამოჭრილი ახალი საზოგადოებრივი ინტერესისა და მოთხოვნების შესაბამისად.

სამოქმედო გეგმა არ წარმოადგენს ერთჯერად სტატიკურ დოკუმენტს. იგი ყოველწლიურად გადასინჯება ახალი ღონისძიებების დაგეგმვისა და მანამდე დაგეგმილის შესრულების მდგომარეობის გაანალიზების მიზნით.

მიმდინარე ეტაპზე იდენტიფიცირებული და სამოქმედოდ განსაზღვრულია შემდეგი:

1. სასერტიფიკაციო პროგრამის განვითარება

გარემოების აღწერა

აქტიურ ფაზაშია შესული ბუღალტრული აღრიცხვისა და აუდიტის სფეროს რეგულირება-ზედამხედველობის პროცესი. ძალაში შევიდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის (მსს ფასს); შეიცვალა ფასს-ის ნაწილი და შემუშავდა რამოდენიმე ახალი ფასს. არსებითი ცვლილებები განიცადა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებმა.

პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსებისა და სახელმძღვანელო მასალის გადასინჯვა ხდება 3 წელიწადში ერთხელ.

მიზანი

საბფმფ სასერტიფიკაციო პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსებისა და სახელმძღვანელო მასალის გადასინჯვას ახდენს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა დარწმუნდება, რომ გადასინჯვის სამწლიანი პერიოდი ვერ უზრუნველყოფს ბაზრის მოთხოვნებთან პროგრამის შესაბამისობას.

#	ლონისძიების აღწერა
1	პროგრამის შინაარსის ცვლილების აუცილებლობის დადგენა:
ა	სერტიფიცირებული ბუღალტრის დამსაქმებელთა მოთხოვნების შესწავლა გამოკითხვის გზით მინიმუმ ორი მიმართულებით:
✓	აუდიტორული ფირმების, როგორც დამსაქმებლების მოლოდინი სერტიფიცირებული ბუღალტრების მიმართ
✓	სხვა დამსაქმებლების მოლოდინი სერტიფიცირებული ბუღალტრების კომპეტენციის მიმართ
ბ	კითხვარების მომზადება
გ	გამოკითხვის ჩატარება
დ	გამოკითხვის შედეგების ანალიზი
ე	პროგრამის შინაარსში ცვლილების შეტანა (აუცილებლობის შემთხვევაში)
2	პროგრამის ეფექტიანობის შეფასება:
ა	ეფექტიანობის კრიტერიუმების დადგენა
ბ	შეფასება კრიტერიუმების გამოყენებით
გ	ანალიზი და შესაბამისი გადაწყვეტულები მიღება
3	სწავლების განვითარება:
ა	სასწავლო პროცესის შესწავლა განათლების კომიტეტის მიერ:
✓	სასწავლო პროცესის მონიტორინგი
✓	კანდიდატების გამოკითხვა
✓	მრგავალი მაგიდის გამართვა ლექტორებთან/მასწავლებლებთან
✓	ლექტორების ტრენინგის დაგეგმვა-რეალიზება
✓	წამყვან აუდიტორულ ფირმებში ჩატარებულ ტრენინგებში მონაწილეობის მოთხოვნის დადგენა ლექტორებისათვის

განათლების კომიტეტის თავმჯდომარეს

**განათლების კომიტეტისა და კომისიის წევრის მიერ კონფიდენციალურობის
დადასტურება**

მე ვაცნობიერებ, რომ სასერტიფიკაციო პროცესის ყოველი მონაწილის მუდმივ საზრუნავს უნდა წარმოადგენდეს და განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ არც ერთმა კანდიდატმა არ უნდა ისარგებლოს დაუმსახურებელი უპირატესობით.

ასევე ვაცნობიერებ, რომ ინფორმაცია, რომელიც კომიტეტის ან კომისიის საქმიანობის ფარგლებში მეცნობება და შეეხება გამოცდის შეფასებებს ან სერტიფიცირების პროცედურებთან დაკავშირებულ რაიმე მასალას მის გამოქვეყნებამდე, არ უნდა გავრცელდეს. შესაბამისად, ვიღებ ვალდებულებას და თანხმობას ვაცხადებ:

1. არ გავამჟღავნო, არც განვიხილო რაიმე ამგვარი მასალა, ან ინფორმაცია კომიტეტის მიერ იმ დოკუმენტებში გამოქვეყნებამდე, რომელიც ხელმისაწვდომია ყველა კანდიდატისათვის;
2. სრულად დავიცვა კომიტეტის მიერ დადგენილი უსაფრთხოების ყველა ზომა;
3. დაუყოვნებლივ შევატყობინო კომიტეტის თავმჯდომარეს უსაფრთხოების ზემოაღნიშნული ზომების ნებისმიერი დარღვევის შესახებ, რომელიც ჩემთვის გახდება ცნობილი;
4. თავი ავარიდო ინტერესთა ყველა პოტენციურ კონფლიქტს, თუ კომიტეტის თავმჯდომარესთან წინასწარ არ იქნება შეთანხმებული;
5. დაუყოვნებლივ შევატყობინო კომიტეტის თავმჯდომარეს ნებისმიერი გარემოების, მათ შორის ნებისმიერ კანდიდატთან ჩემი ნებისმიერი კავშირის შესახებ, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჩემს ობიექტურობაზე, ან ინტერესთა კონფლიქტი გამოიწვიოს, ან ამგვარი შთაბეჭდილება შექმნას.

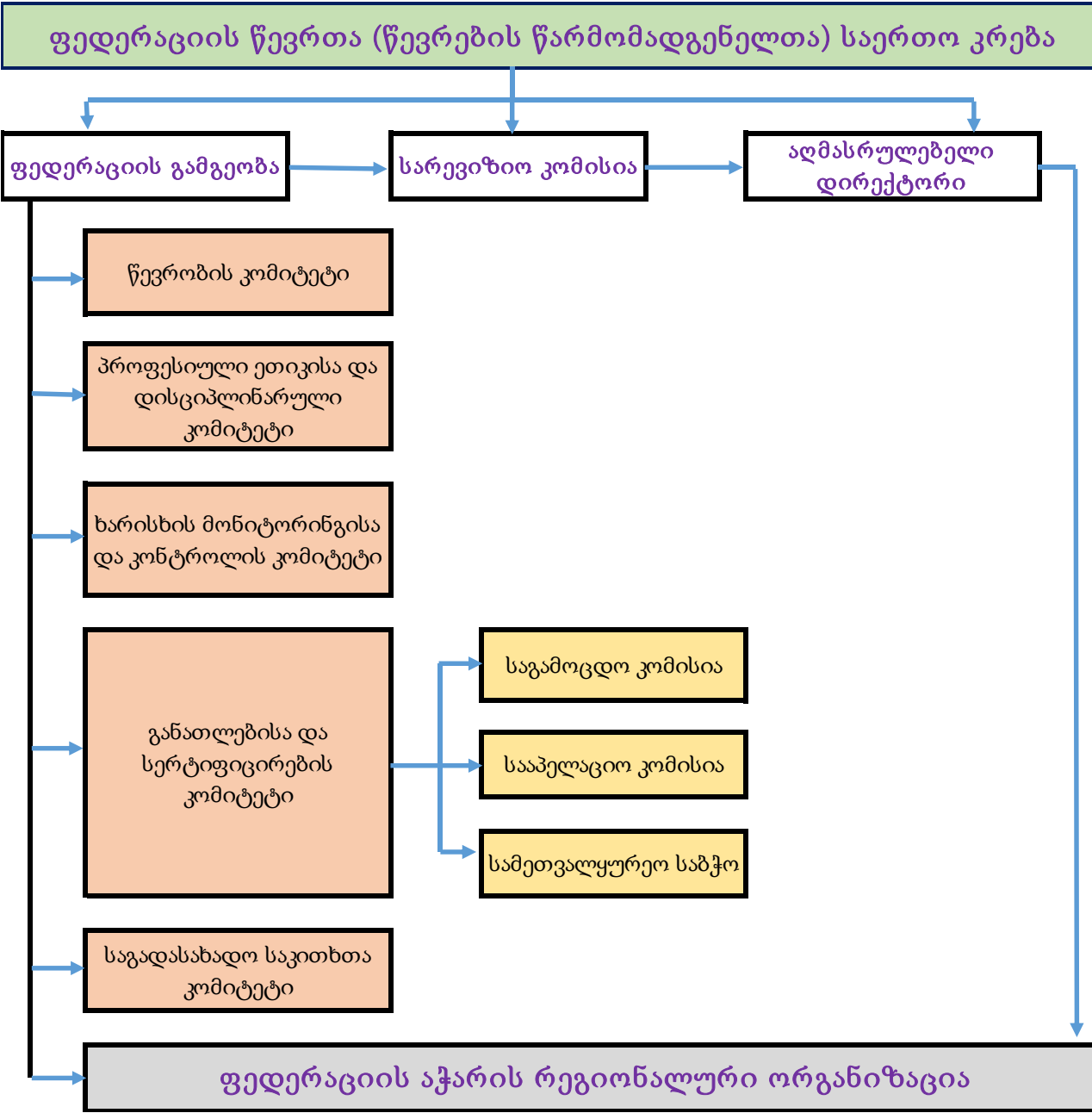
ხელმოწერა _____

სახელი და გვარი _____

თანამდებობა _____

თარიღი _____

საქართველოს აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა
ფედერაციის მმართველობის სტრუქტურა

ინფორმაცია

საკუთრებაში/მფლობელობაში არსებული სასერტიფიკაციო პროგრამის შესაბამისი ძირითადი და დამხმარე ლიტერატურის შესახებ

აუდიტორთა, ბუღალტერთა და ფინანსურ მენეჯერთა ფედერაცია სასერტიფიკაციო პროგრამაში იყენებს ძირითად და დამხმარე ლიტერატურას. მათ შორის, ძირითად ლიტერატურად - პროფესიონალ ბუღალტერთა და აუდიტორთა ფედერაციის (ბაფი) თარგმნილ ACCA-ის სახელმძღვანელოებს და საგამოცდო მასალებს და ასევე, მისივე შემუშავებულ ქართული ბიზნესსამართლის სახელმძღვანელოს და პრაქტიკულ სავარჯიშოებს.

ბაფს მოპოვებული აქვს ორი გამომცემლობიდან (Kaplan Publishing UK და BPP Learning Media ან ACCA Approved Content Provider) უფლება ACCA-ის მოდულების თარგმანზე, პერიოდულად აახლებს თარგმანის უფლებას და გამოსცემს განახლებულ ლიტერატურას, რომელსაც იყენებს აბფმფ-ც.

ლიტერატურა ქართულ ენაზე (ბეჭდური) - ხელმისაწვდომია აბფმფ-სა და ბაფ-ში

I. ქართულ ენაზე თარგმნილი ძირითადი ლიტერატურა

1. F1 ბუღალტერი ბიზნესში – სრული ტექსტი;
2. F1 ბუღალტერი ბიზნესში – პრაქტიკული სავარჯიშოების კრებული;
3. F2 მენეჯერული აღრიცხვა – სრული ტექსტი;
4. F2 მენეჯერული აღრიცხვა – პრაქტიკული სავარჯიშოების კრებული;
5. F3 ფინანსური აღრიცხვა – სრული ტექსტი;
6. F3 ფინანსური აღრიცხვა – პრაქტიკული სავარჯიშოების კრებული;
7. F5 საქმიანობის შედეგების მართვა 1 – სრული ტექსტი;
8. F5 საქმიანობის შედეგების მართვა 1 – საგამოცდო სახელმძღვანელოების კრებული;
9. F7 ფინანსური ანგარიშგება – სრული ტექსტი;
10. F7 ფინანსური ანგარიშგება – პრაქტიკული სავარჯიშოები;
11. F8 აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება – სრული ტექსტი;

12. F8 აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება – საგამოცდო სავარჯიშოების კრებული;
13. F9 ფინანსური მართვა – სრული ტექსტი;
14. F9 ფინანსური მართვა – საგამოცდო სავარჯიშოების კრებული;
15. P1 კორპორაციული მართვა, რისკი და ეთიკა – სახელმძღვანელო;
16. P1 კორპორაციული მართვა, რისკი და ეთიკა – სავარჯიშოების კრებული;
17. P2 კორპორაციული ანგარიშგება – სრული ტექსტი;
18. P2 კორპორაციული ანგარიშგება – პრაქტიკული სავარჯიშოები;
19. P3 ბიზნესის ანალიზი – სახელმძღვანელო;
20. P3 ბიზნესის ანალიზი – სავარჯიშოების კრებული;
21. P4 ფინანსური მართვა (უმაღლესი დონე) – სახელმძღვანელო;
22. P4 ფინანსური მართვა (უმაღლესი დონე) – სავარჯიშოების კრებული;
23. P7 აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება (უმაღლესი დონე) – სახელმძღვანელო;
24. P7 აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება (უმაღლესი დონე) – სავარჯიშოების კრებული;
25. **ქართული ბიზნესსამართალი (F4)** – სახელმძღვანელო და პრაქტიკული სავარჯიშოები – ავტორი: ანა ხარიაშვილი – *ხელმისაწვდომია ბაფის ვებგვერდზე* – gfpa.ge, სახელმძღვანელოები/ქართული ბიზნესსამართალი F4,(მეხუთე გადამუშავებული გამოცემა 2022 წლის 15 ივლისის მდგომარეობით) .

II. დამხმარე ლიტერატურა ქართულ ენაზე

- საქართველოს საგადასახადო კოდექსი – ხელმისაწვდომია <http://www.forms.ge/> ჟურნალი „ბუღალტრული აღრიცხვა“– ხელმისაწვდომია კანდიდატის ხელმოწერით;
- ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები – ხელმისაწვდომია <http://saras.gov.ge>;
- ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების სახელმძღვანელო - ხელმისაწვდომია ბაფ-ში;
- აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტები – ხელმისაწვდომია <http://saras.gov.ge>;

- აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების სახელმძღვანელო მცირე და საშუალო საწარმოთა აუდიტში (ორტომეული, 2013 წლის გამოცემა, ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაცია) – ხელმისაწვდომია www.gfpaa.ge;
- აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტი 220 (გადასინჯული)-ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ხარისხის მართვა – ხელმისაწვდომია www.gfpaa.ge;
- ხარისხის მართვის საერთაშორისო სტანდარტი 2.გარიგების ხარისხის მიმოხილვა– ხელმისაწვდომია www.gfpaa.ge;
- ხარისხის მართვის საერთაშორისო სტანდარტი 1(ყოფილი ხარისხის კონტროლის საერთაშორისო სტანდარტი 1)– ხელმისაწვდომია www.gfpaa.ge;
- HAT აუდიტის სახელმძღვანელო– ხელმისაწვდომია www.gfpaa.ge;
- ფასს მსს-ის საერთაშორისო სტანდარტები – ხელმისაწვდომია <http://saras.gov.ge>;
- სახელმძღვანელო მცირე და საშუალო ზომის აუდიტურ ფირმებში ხარისხის კონტროლის სტანდარტების დანერგვის შესახებ – ხელმისაწვდომია www.gfpaa.ge;
- ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის სახელმძღვანელო პროფესიონალი ბუღალტრისათვის (2021 წლის გამოცემა) – ხელმისაწვდომია <http://saras.gov.ge>
- ინგლისურ ენაზე:

ორი გამომცემლობის - Kaplan Publishing UK da BPP Learning Media და ACCA Approved Content Provider- ინგლისურენოვანი ლიტერატურა:

1. F1 Accountant in Business – Study Text;
2. F1 Accountant in Business – Exam Kit;
3. F2 Management Accounting – Study Text;
4. F2 Management Accounting – Exam Kit;
5. F3 Financial Accounting – Study Text;
6. F3 Financial Accounting – Exam Kit;
7. F5 Performance Management – Study Text;
8. F5 Performance Management – Exam Kit;
9. F7 Financial Reporting – Study Text;
10. F7 Financial Reporting – Exam Kit;
11. F8 Audit and Assurance – Study Text;
12. F8 Audit and Assurance – Exam Kit;

13. F9 Financial Management – Study Text;
14. F9 Financial Management – Exam Kit;
15. P1 Governance, Risk and Ethics – Study Text;
16. P1 Governance, Risk and Ethics – Practice and Revision Kit;
17. P2 Corporate Reporting – Study Text;
18. P2 Corporate Reporting – Practice and Revision Kit;
19. P3 Business Analysis – Study Text;
20. P3 Business Analysis – Practice and Revision Kit;
21. P4 Advanced Financial Management – Study Text;
22. P4 Advanced Financial Management – Practice and Revision Kit;
23. P7 Advanced Audit and Assurance (International) – Study Text;
24. P7 Advanced Audit and Assurance (International) – Practice and Revision Kit.